

Topdanmark

Topdanmark Forsikring A/S

Årsrapport 2016

CVR-nr. 78416114
Borupvang 4
2750 Ballerup

Indhold

Ledelsesberetning

- 3 Femårsoversigt – Koncernen
- 4 Resultat for 2016
- 4 Skadeforsikring 2016
- 6 Livsforsikring 2016
- 7 Investeringsaktiviteter
- 8 Skat
- 8 Modelmæssig resultatprognose
- 9 Risikostyring
- 13 Solvensopgørelse og kapitalkrav
- 13 Regnskabsaflæggelsesprocessen
- 16 Fratrædelsesgodtgørelser
- 16 Aflønningsstruktur
- 17 Mangfoldighed og CSR
- 18 Bestyrelse
- 22 Direktion
- 23 Direktionens hverv

Årsregnskab • Koncernen

- 24 Resultatopgørelse
- 25 Totalindkomstopgørelse
- 26 Aktiver
- 27 Passiver
- 28 Pengestrømsopgørelse
- 29 Egenkapitalopgørelse
- 30 Noter
- 62 Anvendt regnskabspraksis

Årsregnskab • Moderselskabet

- 75 Resultatopgørelse
- 75 Totalindkomstopgørelse
- 76 Aktiver
- 77 Passiver
- 78 Egenkapitalopgørelse
- 79 Noter

92 Disclaimer

93 Ledespåtegning

- 94 Intern revisionspåtegning på koncernregnskabet og årsregnskabet
- 95 Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup
Telefon 44 68 33 11
Telefax 44 68 26 68

E-mail: topdanmark@topdanmark.dk
Internet: www.topdanmark.com

Femårsoversigt • Koncernen

Mio. kr.	2012	2013	2014	2015	2016
SKADEFORSIKRING					
Bruttopræmieindtægter *	8.823	8.963	9.167	9.029	8.906
Forsikringsteknisk rente	20	14	8	-	-
Bruttoerstatningsudgifter	-6.122	-7.132	-6.308	-6.170	-5.939
Bonus og præmierabatter	-64	-74	-52	-62	-48
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-1.372	-1.415	-1.408	-1.404	-1.432
Resultat af afgiven forretning	-193	445	-88	-174	-126
TEKNISK RESULTAT AF SKADEFORSIKRING	1.092	801	1.321	1.220	1.361
LIVSFORSIKRING					
Bruttopræmier	3.059	3.511	4.448	6.320	7.430
Overført investeringsafkast f.e.r.	2.364	2.031	2.691	1.194	3.147
Pensionsafkastskat	-396	-272	-509	-165	-501
Forsikringsydelse	-3.146	-3.860	-4.200	-3.240	-3.453
Ændring i livsforsikringshensættelser og fortjenstmargen	-1.948	-1.048	-2.550	-3.680	-6.197
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-324	-337	-357	-406	-416
Resultat af afgiven forretning	3	-1	1	-3	-4
TEKNISK RESULTAT AF LIVSFORSIKRING	-389	25	-477	19	7
Resultat af investeringsvirksomhed efter overførsel til tekniske resultater	1.130	633	542	126	396
Andre indtægter	80	87	121	143	152
Andre omkostninger	-10	-16	-13	-9	-15
RESULTAT FØR SKAT	1.904	1.530	1.495	1.499	1.901
Skat	-540	-386	-451	-351	-395
ÅRETS RESULTAT	1.365	1.144	1.044	1.148	1.506
Afløbsresultat f.e.r.	201	306	351	381	470
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter:					
Skadeforsikring	16.251	16.721	16.485	16.286	16.264
Livsforsikring	32.553	33.640	36.375	40.537	47.351
Forsikringsaktiver, i alt	797	1.458	769	684	685
Egenkapital, i alt	6.079	5.737	5.488	4.562	5.077
Aktiver, i alt	59.595	61.155	64.471	67.572	73.359
Bruttoerstatningsprocent	70,0	80,4	69,3	69,0	67,2
Nettogenforsikringsprocent	2,2	-5,0	1,0	1,9	1,4
Skadeforløb	72,2	75,4	70,3	70,9	68,7
Bruttoomkostningsprocent	15,8	16,2	15,7	15,9	16,4
Combined ratio	88,0	91,5	86,0	86,8	85,1
Combined ratio ekskl. afløb	90,3	95,0	89,8	91,1	90,4
Operating ratio	87,8	91,4	85,9	86,3	85,1
Relativt afløbsresultat f.e.r. i procent	1,6	2,4	2,8	3,0	3,7
Egenkapitalforrentning i procent	30,0	24,4	27,9	23,3	31,5

Sammenligningstal for skadeforsikring er tilpasset den nye regnskabsbekendtgørelse fra og med 2015.

I livsforsikring har det ikke været muligt at korrigere sammenligningstallene ud over de ændringer til præsentation af resultatopgørelse og balance, der følger af den nye regnskabsbekendtgørelse.

* Før fradrag af bonus og præmierabatter.

Resultat for 2016

Topdanmark Forsikrings resultat efter skat blev 1.506 mio. kr. mod 1.148 mio. kr. i 2015.

Af årets resultat foreslås 700 mio. kr. udloddet som udbytte.

Resultatet før skat steg med 402 mio. kr. til 1.901 mio. kr.

Det forsikringstekniske resultat steg med 136 mio. kr. til 1.320 mio. kr. Det højere forsikringstekniske resultat skyldes hovedsagelig et lavere niveau for vejrligsrelaterede skader og større afløbsgevinster.

Efter forrentning og kursregulering af skadeforsikringshensættelserne steg investeringsafkastet med 251 mio. kr. til 392 mio. kr. Stigningen i investeringsafkastet skyldes en positiv udvikling i resultatet af danske realkreditobligationer og i resultatet af strukturerede kreditter.

Resultatet af livsforsikring steg med 15 mio. kr. til 189 mio. kr. Fremgangen skyldes et bedre investeringsafkast, som har haft en positiv påvirkning på egenkapitalens investeringsafkast.

Resultatet på 1.506 mio. kr. er bedre end forudsat i halvårsrapporten 2016, der lød på 980-1.070 mio. kr. efter skat. Forbedringen skyldes, udover afløbsgevinster, et højere investeringskast og et lavere niveau for vejrligsrelaterede skader end forudsat.

Udvikling i resultat		
Mio. kr.	2015	2016
Skadeforsikring		
- Teknisk resultat	1.184	1.320
- Investeringsafkast efter forrentning og kursregulering		
skadeforsikringshensættelser	141	392
Resultat af skadeforsikring	1.325	1.712
Livsforsikring	174	189
Resultat før skat	1.499	1.901
Skat	-351	-395
Resultat	1.148	1.506

Skadeforsikring 2016

Bruttopræmieindtægten faldt med 1,2 % til 8.858 mio. kr. Præmieudviklingen for 2016 var fordelt med -1,3 % på privatsegmentet og -1,0 % på erhvervssegmentet.

På bilforsikringsområdet har den stigende andel af mindre og mere trafiksikre biler medført, at gennemsnitspræmien på bilforsikring er faldet med 2,9 % i 2016, hvilket reducerede Topdanmark Forsikrings samlede præmieindtægt med 0,9 %.

På erhvervssegmentet har Topdanmark Forsikrings fokus på lønsomhed medført afgang af nogle større industrikunder, som ikke levede op til Topdanmark Forsikrings afkastkrav. På koncernniveau har denne afgang påvirket præmieudviklingen negativt med 0,8 % i 2016. Ved udgangen af 2016 var Topdanmark Forsikrings eksponering mod større industrikunder reduceret væsentligt.

Skadeforløb

Skadeforløbet blev 68,7 i 2016 mod 70,9 i 2015.

De vejrligsrelaterede skader udgjorde 59 mio. kr. i 2016 mod 187 mio. kr. i 2015, svarende til en forbedring af skadeforløbet med 1,4 pp. Topdanmark Forsikring forudsætter 170 mio. kr. f.e.r. i normalniveau for vejrligsrelaterede skader. Omfanget af vejrligsrelaterede skader f.e.r. i 2016 lå således 111 mio. kr. under normalniveauet.

Afløbsgevinster f.e.r. blev 470 mio. kr. mod 381 mio. kr. i 2015, svarende til en forbedring af skadeforløbet med 1,0 pp. Der var navnlig afløbsgevinster på motoransvar, arbejdsskade og syge- og ulykkesforsikring.

Syge- og ulykkesforsikring påvirkede skadeforløbet positivt med 0,2 pp. som følge af forbedret risikovurdering og prisdifferentiering.

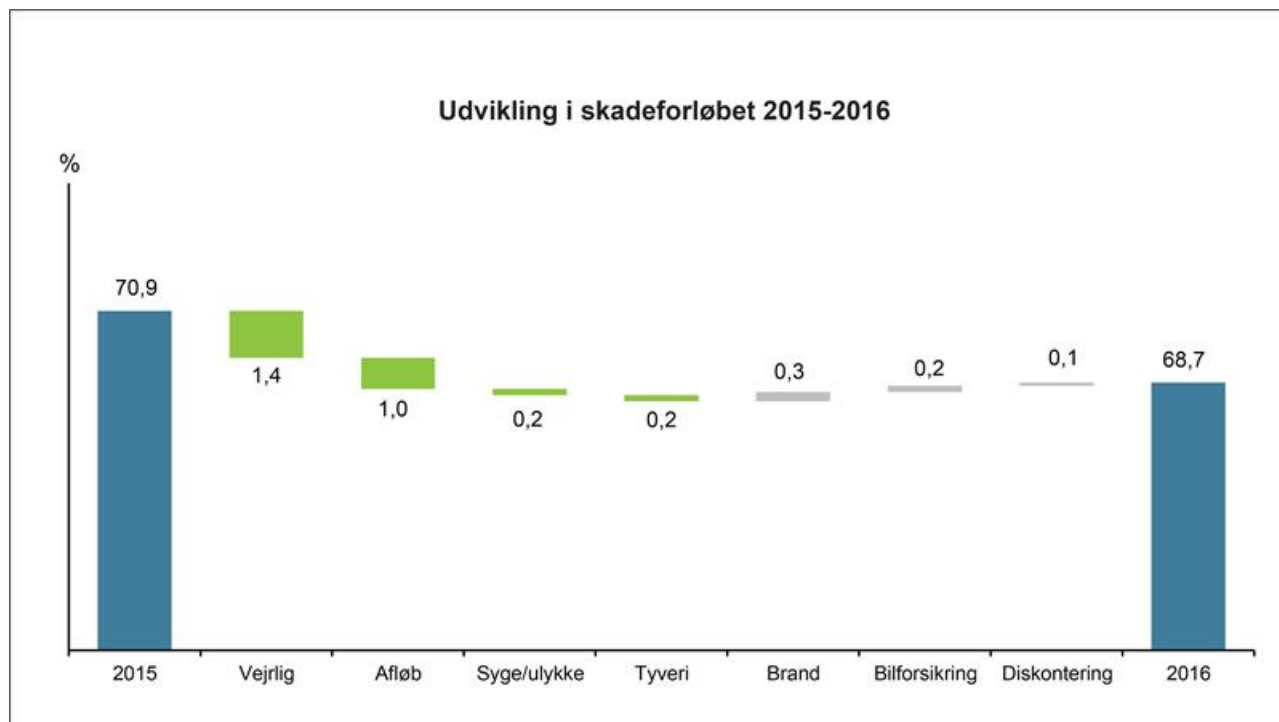
Den positive udvikling i omfanget af tyveriskader fortsatte i 2016 svarende til en forbedring af skadeforløbet med 0,2 pp.

Brandskadeniveauet var stigende på erhvervssegmentet, men faldende på privatsegmentet. Samlet forværrede udviklingen i brandskader det samlede skadeforløb med 0,3 pp.

Risikopræmien (skadefrekvens x gennemsnitsskade) på bilforsikring var uændret i 2016. Dette dækker over en stigning på 4,8 % på kasko, mens personskade faldt med 6,2 %. Stigningen på kaskodelen af bilforsikring skyldes bl.a. ny teknologi i nye biler (sikkerhedsudstyr m.v.) og højere trafikintensitet. Udviklingen på bilforsikring betød samlet set at skadeforløbet blev forværret med 0,2 pp.

Rentekurven, der anvendes til diskontering af erstatningshensættelserne, lå lavere i 2016 end i 2015. Det lavere renteniveau forværrede skadeforløbet med 0,1 pp.

Det underliggende skadeforløb (justeret for afløbsresultat, vejrligsrelaterede skader og storskader) lå på 71,9 mod 72,0 i 2015.

Omkostningsprocent

Omkostningsprocenten steg til 16,4 i 2016 fra 15,9 i 2015.

Omkostningsprocenten var negativt påvirket af en stigende lønsumsafgift (13,6 % i 2016 mod 12,2 % i 2015), en overenskomstmæssig lønstigning på 1,8 %, samt engangsudgifter i forbindelse med ledelsesmæssige tilpasninger, herunder ændringer i direktionen jf. selskabsmeddelelse nr. 11/2016. Herudover blev omkostningsprocenten negativt påvirket af det lavere præmieniveau.

Combined ratio

Combined ratio blev 85,1 i 2016 mod 86,8 i 2015. Ekskl. afløbsgevinster lå combined ratio på 90,4 i 2016 mod 91,1 i 2015.

Hovedtal – Skadeforsikring

Mio. kr.	2015	2016
Bruttopræmieindtægter	8.967	8.858
Erstatninger	-6.184	-5.955
Omkostninger	-1.426	-1.457
Afgiven forretning	-174	-126
Teknisk resultat	1.184	1.320
Investeringsafkast efter forrentning og kursregulering af skadeforsikringshensættelser	102	372
Andre poster	39	20
Resultat af skadeforsikring	1.325	1.712
Afløbsresultat f.e.r.	381	470
Bruttoerstatningsprocent	69,0	67,2
Nettogenforsikringsprocent	1,9	1,4
Skadeforløb	70,9	68,7
Bruttoomkostningsprocent	15,9	16,4
Combined ratio	86,8	85,1
Combined ratio ekskl. afløb	91,1	90,4

Segmentrapportering

Privat

Privat udbyder forsikringer til private husstande i Danmark.

Præmieindtægten faldt med 1,3 % til 4.909 mio. kr. Præmieindtægten på bilforsikring faldt med 4,4 % påvirket af en faldende gennemsnitspræmie (2,6 %) samt et fald i antal forsikrede biler (0,9 %).

Det forsikringstekniske resultat steg med 43 mio. kr. til 727 mio. kr.

Skadeforløbet blev forbedret med 1,5 pp til 68,5. I forhold til 2015 var skadeforløbet primært positivt påvirket af lavere udgifter til vejrligsrelaterede skader (1,2 pp). Hertil kom et bedre forløb på brandforsikring (0,5 pp) og større afløbsgevinster (0,3 pp). Modsat var skadeforløbet negativt påvirket af øgede skadeudgifter på bilforsikring (0,2 pp).

Omkostningsprocenten steg til 16,7 fra 16,3. Den stigende omkostningsprocent skyldes et øget antal salgsrettede medarbejdere, forhøjet lønsumsafgiftssats og lavere præmieniveau.

Combined ratio blev forbedret til 85,2 fra 86,2 i 2015. Ekskl. afløbsgevinster faldt combined ratio til 89,9 fra 90,7.

Privat		
Mio. kr.	2015	2016
Bruttopræmieindtægter	4.976	4.909
Erstatninger	-3.414	-3.284
Omkostninger	-809	-821
Afgiven forretning	-68	-77
Teknisk resultat	684	727
Afløbsresultat f.e.r.	221	232
Bruttoerstatningsprocent	68,6	66,9
Nettogenforsikringsprocent	1,4	1,6
Skadeforløb	70,0	68,5
Bruttoomkostningsprocent	16,3	16,7
Combined ratio	86,2	85,2
Combined ratio ekskl. afløb	90,7	89,9

Erhverv

Erhverv udbyder forsikringer til danskbaserede erhvervs- og landbrugsvirksomheder.

Præmieindtægten faldt med 1,0 % til 3.969 mio. kr. Årsagen er afgang af nogle få større ulønsomme industrikunder. Således faldt præmieindtægten alene på arbejds-skadeforsikring, hvor lønsomheden generelt er ringe, med 5,2 %.

Det forsikringstekniske resultat steg med 90 mio. kr. til 595 mio. kr.

Skadeforløbet blev forbedret med 3,0 pp til 69,0. Skadeforløbet var positivt påvirket af et forbedret afløbsresultat (2,0 pp), et forbedret forløb på vejrligsrelaterede skader (1,6 pp) og en forbedring i øvrige erhvervsbrancher (specielt ansvar). Modsat var der et forværret forløb på brandskader (0,7 pp) særlig på landbrugsområdet.

Omkostningsprocenten steg til 16,0 fra 15,4 i 2015. Udover den højere lønsumsafgiftssats skyldes den stigende omkostningsprocent omkostninger i forbindelse med udviklingen af et nyt IT-system til landbrugsområdet.

Combined ratio blev forbedret til 85,0 mod 87,4 i 2015. Ekskl. afløbsgevinster blev combined ratio 91,0 mod 91,4 i 2015.

Erhverv		
Mio. kr.	2015	2016
Bruttopræmieindtægter	4.011	3.969
Erstatninger	-2.783	-2.689
Omkostninger	-619	-636
Afgiven forretning	-105	-49
Teknisk resultat	505	595
Afløbsresultat f.e.r.	161	238
Bruttoerstatningsprocent	69,4	67,7
Nettogenforsikringsprocent	2,6	1,2
Skadeforløb	72,0	69,0
Bruttoomkostningsprocent	15,4	16,0
Combined ratio	87,4	85,0
Combined ratio ekskl. afløb	91,4	91,0

Livsforsikring 2016

Resultatet af livsforsikring blev 189 mio. kr. mod 174 mio. kr. i 2015.

Resultatet af livsforsikringsaktiviteterne består af overskuddet fra livsforsikring tillagt investeringsafkast i Liv Holding. Dette overskud er beregnet efter livsforsikrings-selskabernes overskudsprincip, jf. www.topdanmark.com → Investor → Forretningsforhold → Livsforsikring → [Overskudsprincip i livsforsikring](#).

Resultat – Livsforsikring		
Mio. kr.	2015	2016
Egenkapitalens investeringsafkast	57	71
Salg og administration	-45	-42
Forsikringsrisiko	19	13
Egenkapitalens risikoforrentning	137	147
Risikoforrentning overført til (-)/fra skyggekonto	7	0
Resultat af livsforsikring	174	189
Anslået værdi af skyggekonto ultimo	12	14

Resultatfremgangen skyldes primært, at egenkapitalens investeringsresultat steg til 71 mio. kr. fra 57 mio. kr. i 2015.

Resultatet af salg og administration udgjorde -42 mio. kr. mod -45 mio. kr. i 2015.

Risikoresultatet er faldet til 13 mio. kr. fra 19 mio. kr. i 2015 primært som følge af dårligere skadesforløb på invalideredækninger.

Investeringsafkastet i gennemsnitsrentemiljøet var i 2016 tilstrækkelig til at indtægtsføre den fulde risikoforrentning til egenkapitalen fra samtlige rentegrupper. Risikoforrentningen steg til 147 mio. kr. fra 137 mio. kr. i 2015.

Værdien af skyggekontoen steg med 2 mio. kr. til 14 mio. kr. ved udgangen af 2016. Skyggekontoen hidrører fra tab i omkostningsgrupperne og forventes indtægtsført på et senere tidspunkt, når der konstateres overskud i de omkostningsgrupper, hvor der er skyggekonto.

Præmieudvikling

Bruttopræmierne steg med 17,6 % til 7.430 mio. kr. i 2016. Heraf udgjorde præmieindtægterne på markedsrentebaserede pensionsordninger 5.759 mio. kr., hvilket er en stigning på 18,3 % i forhold til 2015. Markedsrentebaserede pensionsordninger udgjorde 94,0 % af nysalget i 2016.

De løbende præmier steg med 5,6 % til 2.653 mio. kr. i 2016. Engangspræmierne udgjorde 4.777 mio. kr. i 2016 svarende til en stigning på 25,5 %.

Udvikling i bruttopræmier		
Mio. kr.	2015	2016
Gennemsnitsrenteprodukter	753	664
Markedsrenteprodukter	1.226	1.454
Gruppeliv	533	534
Løbende præmier	2.513	2.653
Gennemsnitsrenteprodukter	165	473
Markedsrenteprodukter	3.642	4.305
Engangspræmier	3.807	4.777
Bruttopræmier	6.320	7.430

Investeringsaktiviteter Topdanmark Forsikring-koncernen ekskl. livsforsikring

Resultatet af investeringsvirksomhed i Topdanmark Forsikring-koncernen ekskl. livsforsikring udgjorde 816 mio. kr. i 2016. I 2015 udgjorde det tilsvarende investeringsafkast 12 mio. kr.

Det er Topdanmark Forsikrings politik at acceptere et vist niveau af finansiel risiko, hvilket skal ses i sammenhæng

med den stærke likviditetsposition og den stabile, høje indtjening fra forsikringsdriften. Topdanmark Forsikring har bl.a. investeret i aktier, ejendomme og CDO's med henblik på at opnå en forbedring af det gennemsnitlige investeringsafkast. Afkastet af de væsentligste aktivkategorier fremgår af følgende tabel:

Investeringsafkast	Beholdning		Afkast 2016
	31. dec. 2016		
	mio. kr.	mio. kr.	%
Danske aktier	0,3	15	4,5
Udenlandske aktier	0,6	53	9,3
Unoterede aktier og hedgefonde	0,3	58	17,6
Stats- og realkreditobligationer	12,4	351	2,7
Kreditobligationer	0,2	12	3,2
Indeksobligationer	0,4	13	2,8
CDO's	0,6	155	28,5
Ejendomme	1,0	56	5,8
Aktiver vedr. SUL	2,3	159	7,3
Pengemarked m.m.	1,9	-4	-0,2
Ansvarlig lånekapital	-1,3	-52	-2,7
Rentebærende gæld	0,0	0	0,0
Investeringsafkast	18,7	816	4,4
Forrentning og kursregulering af skadeforsikringshensættelser		-423	
Investeringsafkast efter forrentning og kursregulering af skadeforsikringshensættelser		392	

Eksponering i udenlandske aktier og kreditobligationer er tilpasset ved hjælp af afledte finansielle instrumenter. Ved beregning af afkastprocenter sættes afkastet af finansielle instrumenter i forhold til størrelsen af eksponeringen i det underliggende aktiv. I afkast af ejendomme indgår opskrivning af domicilejendomme, som er indregnet under anden totalindkomst.

Investeringsafkastet efter forrentning og kursregulering af skadeforsikringshensættelser udgjorde 392 mio. kr., hvilket er noget højere end det forventede i prognosen i halvårsrapporten 2016. Det højere afkast kan primært henføres til dels et højt afkast på danske realkreditobligationer i forhold til den sammenlignelige kursregulering af hensættelser, dels et meget højt afkast på strukturerede kreditter.

Aktieeksponeringen udgjorde 796 mio. kr. efter skat (1.021 mio. kr. før skat), når der ses bort fra associerede virksomheder, og når påvirkningen fra afledte finansielle instrumenter indregnes. Aktieporteføljerne er veldiversificerede og uden større enkeltpositioner.

Den danske aktieportefølje, som pr. 31. december 2016 udgjorde ca. 30 % af porteføljen, er sammensat med udgangspunkt i OMXCCAP for danske aktier. Den udenlandske aktieportefølje er sammensat med udgangspunkt i MSCI World DC i originalvaluta.

Kategorien "Unoterede aktier og hedgefonde" indeholder private equity positioner (61 mio. kr.) og positioner i hedgefonde, hvor investeringsmandaterne fortrinsvis er rettet mod kreditmarkedet (174 mio. kr.).

Koncernen har ingen væsentlig koncentration af kreditrisici på investeringssiden, når der ses bort fra investeringerne i AAA-ratede danske realkreditobligationer. Kategorien "Stats- og realkreditobligationer" udgøres primært af danske stats- og realkreditobligationer. Aktiverne i kategorien har en rentefølsomhed, der i betydeligt omfang modsvarer rentefølsomheden på de forsikringsmæssige hensættelser. Afkastet af stats- og realkreditobligationer bør derfor vurderes i sammenhæng med forrentning og kursregulering af skadeforsikringshensættelserne.

Kategorien "Kreditobligationer" udgøres af en veldiversificeret portefølje af kreditobligationer, der primært er udstedt af virksomheder i Europa og USA med en klar overvægt i investment grade segmentet.

I kategorien "Indeksobligationer" indgår obligationer - fortrinsvis danske realkreditobligationer - hvor kupon og hovedstol pristalsreguleres.

Kategorien CDO's dækker fortrinsvis over positioner i CDO equity trancher. De underliggende aktiver består af størstedelens vedkommende af senior secured banklån, mens den resterende del primært udgøres af investment grade investeringer i erhvervsobligationer.

Ejendomsporteføljen består hovedsagelig af domicilejendomme (856 mio. kr.). Ejendommene værdiansættes efter Finanstilsynets regler, det vil sige til markedsværdi under hensyntagen til huslejeniveau og løbetid på lejekontrakterne. Samlet set ligger udlejningsprocenten på 99,8.

Kategorien "Aktiver vedr. SUL" omfatter de til syge- og ulykkeshensættelserne svarende investeringer i Topdanmark Livsforsikring.

"Pengemarked m.m." omfatter pengemarkedsindskud, koncernmellemgninger, resultatet af valutapositioner og andet afkast, der ikke indgår i de øvrige kategorier.

"Ansvarlig lånekapital" omfatter hybridkapital udstedt af moderselskabet og ansvarlige lån udstedt af Topdanmark Forsikring.

"Rentebærende gæld" omfatter gæld herudover. Topdanmark Forsikring anvender Solvens II diskonteringskurven med volatilitetsjustering (VA) til måling af de forsikringsmæssige hensættelser. I VA-komponenten indgår såvel et korrigerende element for udviklingen i priserne på danske realkreditobligationer som et korrigerende

element for udviklingen i priserne på europæiske virksomhedskreditter. VA-komponenten lå ved udgangen af 2016 i 51 bp mod 60 bp primo året.

Skat

Selskabsskatten på 395 mio. kr. svarer til en effektiv skatteprocent på 20,8 mod 23,4 i 2015. Den faldende skatteprocent skyldes dels en reduktion i selskabsskattesatsen fra 23,5 til 22,0 og dels en regulering i 2016 til tidligere års skat.

Modelmæssig resultatprognose

Topdanmark Forsikring har ikke tradition for at offentliggøre egentlige resultatforventninger. I stedet oplyses, på hvilket niveau, resultatet forventes at ligge, såfremt en række forudsætninger om afkast på de finansielle markeder opfyldes. Afkastet på de finansielle markeder ændrer sig på daglig basis, og Topdanmark Forsikrings modelmæssige resultatprognose afviger fra de faktiske forventninger allerede på det tidspunkt, hvor resultatprognosen offentliggøres.

Topdanmark Forsikring oplyser derfor supplerende, hvorledes afvigelse fra de forudsætninger, der er anvendt i den modelmæssige resultatprognose, vil påvirke resultatniveauet, jf. www.topdanmark.com → Investor → [Risiko-styring](#).

Som det fremgår, er den modelmæssige resultatprognose for investeringsafkastet ikke foretaget ud fra en konkret vurdering af det forventede investeringsafkast frem til årets udløb, men er alene baseret på en langsigtet standardforudsætning for afkast.

Skadeforsikring

Topdanmark Forsikring forudsætter fortsat et præmieniveau for 2017, der er stort set uændret i forhold til niveauet i 2016.

Som oplyst i selskabsmeddelelse nr. 60/2016 arbejder Topdanmark Forsikring på at effektivisere og automatisere en væsentlig del af selskabets forretningsprocesser med henblik på at kunne tilbyde kunderne en nem, enkel og hurtig service, og samtidig opretholde konkurrencedygtige priser.

Det blev ligeledes oplyst i selskabsmeddelelse nr. 60/2016, at implementeringen af digitale forbedringstiltag kunne foranledige endnu ukendte midlertidige meromkostninger eller investeringer. Endvidere blev det oplyst, at der ikke var taget hensyn til disse potentielle meromkostninger og investeringer eller den heraf foranledigede mulige merindtjening i den modelmæssige resultatprognose for 2017.

Topdanmark Forsikring har besluttet at investere i øget effektivitet. Hovedelementerne i effektiviseringsprogrammet er:

- Digitalisering – selvbetjening, onlinekøb m.v.
- Effektivisering – optimering og automatisering af administrative processer
- Transformation – performance- og forandringskultur.

Underliggende fastholdes combined ratio i den modelmæssige resultatprognose for 2017 på 90-91 før afløbsresultat, men effektiviseringsprogrammet kan i 2017 medføre meromkostninger på ½ til 1 pp på combined ratio. På denne baggrund hæves combined ratio i den modelmæssige resultatprognose til 91-92.

Effektiviseringsprogrammet vil løbe over flere år og er kendetegnet ved, at omkostningerne afholdes før effektiviseringsgevinsterne realiseres. Return on investment er imidlertid høj, og det forventes, at meromkostninger og effektiviseringsgevinster vil udlignes i løbet af 2018 og 2019.

Samlet forudsættes et resultat af skadeforsikring på 930-1.030 mio. kr. før skat.

Livsforsikring

Der forudsættes en fremgang i løbende præmie på 0-5 % i 2017. Det er på nuværende tidspunkt ikke meningsfuldt at forudsætte noget om niveauet for engangspræmier.

Den modelmæssige resultatprognose for livsforsikring er baseret på følgende forudsætninger:

- Fuld indtægtsførsel af risikoforrentning til egenkapitalen fra samtlige rentegrupper
- Ingen indtægtsførsel fra skyggekontoen.

Samlet forudsættes et resultat af livsforsikring på 180-210 mio. kr. før skat.

Resultatet er meget følsomt over for udsving i især investeringsresultatet. Risikoforrentningen og skyggekontoen opgøres først endeligt i forbindelse med årsrapporten for 2017.

Skat

Med en selskabsskatteprocent på 22,0 ventes en skatteudgift på 250-290 mio. kr.

Koncernresultat i alt

Samlet forudsættes et modelmæssigt resultat for 2017 på 860-950 mio. kr. Det forudsatte resultat for 2017 er før afløbsresultat.

Den modelmæssige resultatprognose er under forudsætning af et aktieafkast på 7,0 % p.a. og uændrede valutakurser i forhold til niveauet 10. februar 2017. Herudover forudsættes det, at afkastet af de rentebærende fordringer, der afdækker de diskonterede erstatningshensættelser, netop er tilstrækkeligt til at dække diskonteringen og kursregulering af erstatningshensættelserne, mens de resterende rentebærende fordringer forudsættes at give et afkast på 1,8 % (den risikofri rente med et tillæg på 2,0 pp).

Resultatprognose 2017	Resultat	Prognose 2017	
Mio. kr.	2016	10. februar 2017	
Skadeforsikring			
- Teknisk resultat	1.320	750	- 800
- Investeringsafkast efter forrentning og kursregulering af skadeforsikringshensættelser	392	180	- 230
Resultat af skadeforsikring	1.712	930	- 1.030
Livsforsikring	189	180	- 210
Resultat før skat	1.901	1.110	- 1.240
Skat	-395	-250	- -290
Årets resultat	1.506	860	- 950

Risikostyring

Det er Topdanmark Forsikrings politik, at de risici, der følger af selskabets aktiviteter, skal afdækkes eller begrænses til et sådant niveau, at selskabet vil kunne opretholde en normal drift og gennemføre planlagte tiltag selv i tilfælde af en meget ugunstig udvikling i omverdenen.

Som en konsekvens af denne politik har selskabet over en årrække identificeret og reduceret eller elimineret risici, der potentielt kunne forårsage tab ud over, hvad Topdanmark Forsikring anser for acceptabelt. Således er større strategiske aktieposter afviklet, katastrofedækning

gen i tilfælde af vejrelaterede hændelser eller terror er øget betydeligt, og den finansielle risiko er nedbragt.

Topdanmark Forsikrings solvensgrad lå ved udgangen af 2016 på 219. Topdanmark Forsikring vurderer, at selskabet med dette solvensniveau vil kunne opretholde en normal drift og gennemføre planlagte tiltag selv i tilfælde af en meget ugunstig udvikling i omverdenen, som f.eks. et nyt sammenbrud i de finansielle markeder svarende til udviklingen i 2008.

Solvensgraden kan i et vist omfang tilpasses efter ledelsens ønske. Eksempelvis kan ledelsen vælge at øge solvensgraden ved at reducere kapitalkravet via en dæmpning i koncernens investeringsmæssige risikoprofil, og ved at tilbyde livsforsikringskunder med garanterede ydelser at skifte til markedsrentemiljøet (unit-linked), hvor kapitalkravet er væsentlig lavere. Dette er en løbende afvejning da begge disse risikoreducerende tiltag vil formindske Topdanmark Forsikring-koncernens lønsomhed.

Topdanmark Forsikring anser det nuværende niveau for solvensgrad for komfortabelt under hensynet til ønsket om et sundt kapitalgrundlag og en tilfredsstillende lønsomhed.

Med henblik på at sikre en stram styring af den samlede risiko opgøres eksponeringerne så ofte som nødvendigt, hvilket alt efter eksponeringens natur kan være dagligt, månedligt, kvartalsvist eller i enkelte tilfælde årligt.

Bestyrelsen fastsætter de overordnede risikopolitikker og -rammer. Den interne revision refererer til bestyrelsen og rapporterer om bl.a. overholdelse af disse risikopolitikker og -rammer.

Topdanmark Forsikrings risikostyringsfunktion identificerer, vurderer og kvantificerer risici. Risikostyringsfunktionen refererer til Risikokomiteen, der har ansvaret for risikopolitikker, risikorammer, solvensopgørelser, kapitalplaner, Topdanmark Forsikrings egen risiko- og solvensvurdering (ORSA) og Topdanmark Forsikrings partielle interne model for skadeforsikringsrisici. Risikokomiteen består af koncernens CFO, chefen for Compliancefunktionen samt cheferne for de primære risikoområder, som er Kapitalforvaltning, Statistik, Genforsikring, Økonomi, Liv Ak-

tuariat og Liv Økonomi. Risikokomiteen rapporterer og indstiller via direktionen til bestyrelsen.

Risikokomiteen har nedsat Modeludvalget der har ansvaret for udvikling og drift af Topdanmark Forsikrings interne model til beregning af resultatsandsynligheder og risici på skadeforsikringsporteføljen ud fra stokastisk simulering. Modellen anvendes bl.a. til optimering af genforsikringsprogram, beregning af kapitalomkostninger, prognoseafstemning samt opgørelse af kapitalbehov.

Den interne model har været anvendt i solvensopgørelser efter gældende danske solvensregler i 2014 og 2015 og er tilpasset de EU Solvens II-regler, der trådte i kraft 1. januar 2016. Finanstilsynet har godkendt Topdanmark Forsikrings interne model til anvendelse i disse nye EU solvensopgørelser.

Risikostyringsfunktionen gennemfører årligt en ORSA-proces med identifikation af risici i forretningen, kvantificering af disse risici samt samling af risiciene i et risikoregister. Herudover gennemgås principperne for solvensopgørelse og risikostyringsprocessen bliver opdateret. Der er udarbejdet en ORSA-rapport, der sammen med risikoregister og risikostyringsproces er behandlet på et bestyrelsesseseminar i efteråret 2016.

Risikostyringsfunktionen har forholdt sig til de nye regler for solvensopgørelse og rapportering m.m., som følger af Solvens II-direktivet, for at sikre, at Topdanmark Forsikring lever op til dette regelsæt.

Oversigt

Topdanmark Forsikring vurderer, at koncernens væsentligste risici findes inden for følgende hovedområder:

- Skadeforsikring
- Livsforsikring
- Marked
- Modpart
- Operationelle
- Compliance
- Strategi.

De væsentligste risici fremgår af følgende oversigt. En mere detaljeret beskrivelse kan findes i [note 44](#).

Risikooversigt – Topdanmark Forsikring-koncernen

Skadeforsikring Person-, ansvars- og tingforsikringer for privat-, erhvervs- og landbrugsmarkedet.		
Væsentligste risici	Risikopræferencer	Risikoreducerende aktiviteter
Underwritingrisiko <ul style="list-style-type: none"> • Acceptpolitik • Opfølgningspolitik. Hensættelsesrisiko <ul style="list-style-type: none"> • Erstatningshensættelser • Præmiehensættelser. Katastroferisici <ul style="list-style-type: none"> • Storm og skybrud • Brand • Terror • Arbejdsskade. Kumulrisiko.	Overskud på såvel produktniveau som kundeniveau. Spredning af risiko på forskellige forsikringstyper/kundegrupper. Begrænset resultatpåvirkning fra enkelt-skadebegivenheder via anvendelse af genforsikring.	Risikobaserede prismodeller, der tager højde for markedssituationen. Klare indtegningsregler. Risikoudjævning via et omfattende genforsikringsprogram. Systematisk opfølgning på lønsomhed. Høj datakvalitet. Anvendelse af statistiske modeller til prisfastsættelse og opgørelse af hensættelser.

Livsforsikring Livsforsikringskontrakter med ret til bonus, unit-link-kontrakter uden investeringsgarantier samt gruppelev.		
Væsentligste risici	Risikopræferencer	Risikoreducerende aktiviteter
Begrænsede tabsabsorberende buffere ved lavt renteniveau. Invaliditet, som er risikoen for stigende invaliditetsintensiteter eller fald i reaktiveringsraterne. Levetid, hvor kunder med livsbetingede forsikringer lever længere end forventet.	For aftaler med ret til bonus tilsigtes en afvejning af afkast og risiko, således at ordinære risici dækkes af de tilknyttede bonuspotentialer. Overskuddannelsen ses som et risikoafkast på egenkapitalen, hvor udsving reguleres via bonuspotentialer.	Alle policer er opdelt efter den udstedte ydelsesgaranti, og investeringspolitikken er tilrettelagt med henblik på at sikre evnen til at honorere garantierne. Markedsrisikoen kan justeres frit i forhold til de enkelte kundegrupperes risikokapacitet. Normale udsving i investeringsafkast og risikoresultater opfanges af bonuspotentialerne pr. kontributionsgruppe. De individuelle bonuspotentialer beskyttes af kursværn. Katastrofe-genforsikring. I alle rentegrupperne følges udviklingen i renteniveauet, og risikodæpende handlinger foretages efter behov. Priserne vedrørende død og invaliditet justeres løbende i forhold til markedssituationen og den observerede skadehistorik. Nytegningsgrundlag ændres efter behov.

Marked		
Væsentligste risici	Risikopræferencer	Risikoreducerende aktiviteter
Renterisiko Aktierisiko Ejendomsrisiko Kreditspændsrisiko Koncentrationsrisiko Valutarisiko Inflationsrisiko Likviditetsrisiko.	Det er Topdanmark Forsikrings politik at acceptere et vist niveau af markedsrisiko for ad den vej at profitere af koncernens stærke likviditetsposition og den høje stabile indtjening fra forsikringsdriften. For at forbedre det gennemsnitlige investeringsafkast og begrænse den samlede markedsrisiko investeres der i en bred vifte af aktivkategorier.	Topdanmark Forsikrings bestyrelse har fastsat rammer for accept af markedsrisiko i form af risikorammer og et scenariobaseret krav til maksimalt samlet tab. Overholdelse af rammer kontrolleres løbende.

Modpart		
Væsentligste risici	Risikopræferencer	Risikoreducerende aktiviteter
Genforsikring	For at nå en effektiv og sikker genforsikringsdækning, der er prismæssigt konkurrencedygtig, fordres en vis koncentration på modpartssiden.	Modpartsrisikoen begrænses ved fortrinsvis at købe afdækning hos genforsikringselskaber, der som minimum har en rating på A-.
Investeringsområdet.	Som et element i afkastskabelsen accepteres et vist niveau af modpartsrisiko.	Modpartsrisikoen begrænses ved diversifikation såvel geografisk som på debitorstype. Modpartsrisikoen på finansielle kontrakter begrænses gennem krav til sikkerhedsstillelse, når den samlede risiko på en given modpart når en relativt lav tærskelværdi.

Operationelle		
Væsentligste risici	Risikopræferencer	Risikoreducerende aktiviteter
It	Området for operationelle risici skal generelt reduceres til et accepteret niveau.	Koncern It-sikkerhedsfunktion.
Fejl i interne processer, menneskelige fejl, forsikringssvig og svindel.		Risikovurdering, Informations-sikkerhedspolitik, prioritering af risici, retningslinjer, kontroller og It-Beredskabsplaner baseret på ISO27001. It-sikkerhedsudvalg/Cyber Security Board. Politik for forretningsgange, procesbeskrivelser, kontroller og funktionsadskillelse. Særlig afdeling for forsikringssvig og svindel. Hændelsesregister. Digitalisering/automatisering.

Compliance		
Væsentligste risici	Risikopræferencer	Risikoreducerende aktiviteter
Utilstrækkelig viden om gældende eller kommende love og regler.	Området for compliance risici skal generelt reduceres til et accepteret niveau.	Compliancefunktionen udsteder regler for identifikation, styring og kontrol af compliance risici.
Overtrædelse af love og regler.		Compliancefunktionen udfører kontrol og rådgivning for at sikre, at relevant lovgivning og interne regler efterleves af koncernens forretningsområder og stabe.

Strategiske		
Væsentligste risici	Risikopræferencer	Risikoreducerende aktiviteter
De strategiske risici er knyttet mere generelt til virksomhedens forretningsmodel, politiske forhold, omdømme, samarbejdspartneres og konkurrenters adfærd samt makroøkonomiske forhold.	Lav strategisk risiko via robust forretningsmodel.	Topdanmark Forsikrings forretningsmodel er robust over for strategiske risici. Selskabets resultat vil med meget stor sandsynlighed være positivt selv i tilfælde af et sammenbrud i de finansielle markeder svarende til 2008. Ligeledes vil selskabets resultat være positivt, såfremt selskabet rammes af en storm svarende til 1999-orkanen, som er den største stormbegivenhed i selskabets historie.

Risikoscenarier

Koncernens risikoforhold er illustreret i efterfølgende tabel over de væsentligste risikofaktorer. De angivne forudsætninger er ikke et udtryk for Topdanmark Forsikrings risikoforventninger, men skal blot ses som eksempler, der kan anvendes som udgangspunkt for at vurdere selskabets følsomhed for de nævnte risici.

Risikoscenarier			
Mio. kr. efter pal og skat		2015	2016
Skadeforsikring			
Underw ritingrisiko			
Combined ratio - stigning på 1 pct.point		-69	-69
Hensættelsesrisiko			
Hensættelser f.e.r. - stigning på 1%		-96	-98
Stormskader op til 5.100 mio. kr. (Hertil kommer genikrafttrædelsespræmie m.m.)		-77	-78
Livsforsikring			
Invalideintensitet - stigning på 35%*		-7	-12
Dødelighedsintensitet - fald på 20%		-33	-31
Markedsrisiko			
	Effektiv rente		
Rentebærende fordringer	stiger	-431	-592
Erstatningshensættelser m.m.	1 pct.point	465	672
Indeksobligationer	Tab på 5%	-27	-36
Aktier	Tab på 10%	-80	-82
CDO's < AA	Tab på 10%	-49	-53
Ejendomme	Tab på 10%	-122	-122
Årligt valutatab med en sandsynlighed på op til 2,5%		-19	-20

*stigning på 35% første år, herefter 25%, samtidig med at reaktiveringsraterne falder 20%

Solvensopgørelse og kapitalkrav

1. januar 2016 trådte Solvens II i kraft.

Solvens II giver mulighed for, at selskaberne kan udvikle deres egen fulde eller partielle interne model til opgørelse af risikoeksponeringen. Topdanmark Forsikring anvender en egenudviklet partiel intern model til opgørelse af skadeforsikringsrisikoen.

Denne model, der er godkendt af Finanstilsynet, danner grundlag for indregning af skadeforsikringsrisici i Topdanmark Forsikrings solvensopgørelser.

Topdanmark Forsikring har fået tilladelse fra Finanstilsynet til at anvende Solvens II diskonteringskurven med volatilitejustering.

Kapitalgrundlag

De væsentligste elementer i opgørelsen af kapitalgrundlaget er:

Egenkapital
 + Udskudt skat af sikkerhedsfonde
 + Fortjenstmargen
 - Immaterielle aktiver
 - Afsat udbytte
 + Korrektion for skat
+ Anvendelig del kapitalbeviser (højest 50 % af SCR)
 Kapitalgrundlag

Topdanmark Forsikring har udstedt kapitalbeviser i to trancher:

- 500 mio. kr. med call i 2020 og udløb i 2025
- 850 mio. kr. med call i 2021 og udløb i 2026.

Ultimo 2016 udgjorde Topdanmark Forsikrings kapitalgrundlag 5.792 mio. kr. mod 5.714 mio. kr. primo 2016.

Solvenskravet (SCR) udgør 2.650 mio. kr. mod 2.710 mio. kr. primo 2016.

Solvensgraden er 219 mod 211 primo 2016.

Regnskabsafslæggelsesprocessen

Bestyrelsen og direktionen har det overordnede ansvar for Topdanmark Forsikring-koncernens risikostyring og kontrolorganisation i forbindelse med regnskabsafslæggelsesprocessen, herunder overholdelse af relevant lovgivning og anden regulering i relation til regnskabsafslæggelsen.

Topdanmark Forsikring har etableret interne kontrol- og risikostyringssystemer med henblik på at minimere væsentlige fejl og mangler i regnskabsrapporteringen.

Kontrolmiljø

Bestyrelsen har vedtaget en arbejdsplan, der sikrer, at bestyrelsen mindst en gang årligt vurderer koncernens:

- Risikoprofil og -politikker
- Organisation
- Planer og budgetter
- Risiko for besvigelser
- Tilstedeværelsen af interne regler og retningslinjer.

Bestyrelsen og direktionen har vedtaget politikker, manualer, procedurer m.v. inden for væsentlige områder i forbindelse med regnskabsafslæggelsen. Bestyrelsen har således bl.a. vedtaget risikostyringspolitik, politik og retningslinjer for operationelle risici, datapolitik og rapporteringspolitik.

Direktionen overvåger løbende overholdelse af relevant lovgivning og andre forskrifter og bestemmelser i forbindelse med regnskabsaflæggelsen og rapporterer løbende herom til bestyrelsen.

For Topdanmark Forsikrings revisionsudvalg er vedtaget arbejdsplaner, der bl.a. omfatter følgende:

- Overvågning af regnskabsaflæggelsesprocessen, herunder løbende gennemgang og vurdering af års- og perioderapporter, afslutningsplaner for periodeafslutninger, regnskabsfunktionens organisering og kompetencer samt væsentlig regnskabspraksis og regnskabsmæssige skøn
- Overvågning af effektiviteten i interne risikostyrings- og kontrolsystemer, herunder gennemgang og vurdering af systemer for identifikation, kvantificering, prioritering og imødegåelse af finansielle og operationelle risici, gennemgang og vurdering af incitament til regnskabsmanipulation eller andre besvigelser samt ledelsesrapportering med henblik på at forebygge/identificere og reagere på regnskabsmanipulation.

Selskabet har herudover en intern revision, der refererer og rapporterer til bestyrelsen, og som i overensstemmelse med en revisionsplan vedtaget af bestyrelsen, stikprøvevis reviderer forretningsgange og interne kontroller på væsentlige og risikofyldte områder herunder koncern- og årsregnskabet samt regnskabsaflæggelsen.

Risikovurdering

Via bestyrelsens arbejdsplan sikres, at bestyrelsen, revisionsudvalget og direktionen mindst en gang årligt foretager en overordnet vurdering af risici i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen. I den forbindelse vurderer bestyrelsen konkret Topdanmark Forsikring-koncernens organisation for så vidt angår:

- Opdeling i organisatoriske enheder
- Funktionsadskillelse eller kompenserende foranstaltninger
- Procedurer med henblik på håndtering og forebyggelse af interessekonflikter
- Forretningsgange/arbejdsbeskrivelser/beredskabsplaner/systemer/øvrige redskaber
- Regnskabs- og budgetorganisation
- Risikomåling og risikostyring
- Intern kontrol
- Compliance
- Aktuarfunktion
- Intern audit-funktion
- Videregivelse af beføjelser herunder outsourcing og prokura
- Rapportering
- It-organisation og It-sikkerhed
- Kommunikation på tværs af virksomheden
- Mangfoldighed
- Compliance.

Bestyrelsen tager løbende og minimum en gang i kvartalet stilling til budget/prognose, kapital, likviditet, væsentlige dispositioner og særlige risici.

Bestyrelsen tager som led i risikovurderingen årligt stilling til risikoen for besvigelser. Bestyrelsen gennemfører i denne forbindelse:

- Drøftelse af eventuelle incitament/motiver for regnskabsmanipulation eller anden besvigelser
- Drøftelse af ledelsesrapporteringen med henblik på at forebygge/identificere og reagere på regnskabsmanipulation.

Den løbende risikostyring varetages på segmentniveau og af stabe ud fra risikorammer udstukket af direktionen og godkendt af bestyrelsen.

Risikostyringen koordineres af en risikokomiteé bestående af de ansvarlige for de primære risikoområder. Risikokomiteéen rapporterer til direktionen, og direktionen rapporterer videre til bestyrelsen.

Kontrolaktiviteter

Kontrolaktiviteterne er baseret på risikovurderingen. Formålet er at sikre, at de politikker, manualer og procedurer m.v., der er fastlagt af bestyrelsen og direktionen, overholdes, og at fejl og mangler forhindres/opdages og rettes i tide.

Regnskabsafdelingen er ansvarlig for udarbejdelse af periode- og årsrapporter. De væsentligste bidragsydere er:

- Skade- og livsforsikringsaktuariater (forsikringsmæssige hensættelser)
- Kapitalforvaltning (finansielle aktiver og finansielle forpligtelser)
- Økonomifunktionerne (omkostningsopgørelser og -fordelinger m.v.).

Koncernens to økonomifunktioner, Liv-økonomi og Koncern-økonomi står for udarbejdelse af intern regnskabsrapportering, resultatprognoser m.v. og er ansvarlige for kontrollen af regnskaberne, herunder afstemning til interne regnskaber og afvigelsesrapportering i forhold til prognoser.

Direktion og Koncern-økonomi afholder kvartalsvise prognosemøder med hvert enkelt segment og forretningsområde for at gennemgå bestandsudvikling, resultat for den forløbne periode samt prognose for året.

Ledelsesberetningen udarbejdes af Investor Relations (IR) på baggrund af informationer fra en række afdelinger såsom Regnskab, Økonomifunktionerne, Kapitalforvaltning og forretningssegmenterne.

Års- og kvartalsrapporter bliver inden offentliggørelse gennemgået på et direktions-/revisionsmøde, hvori også IR og Regnskab deltager.

Information og kommunikation

Risikostyringen og de interne kontroller omkring regnskabsaflæggelsen er tilrettelagt med henblik på aflæggelsen af en årsrapport, der lever op til International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere danske oplysningskrav til årsrapporter for børsnoterede finansielle virksomheder, som er fastlagt af Nasdaq Copenhagen A/S og i lov om finansiell virksomhed.

Som følge af det løbende arbejde med udviklingen i reglerne for regnskabsaflæggelse (primært IFRS og Regnskabsbekendtgørelsen) foretager Regnskab planlægning og tiltag for kommende årsrapporter såvel som en løbende opdatering af anvendt regnskabspraksis, regnskabsopstillinger og noter (bl.a. ved anvendelse af detaljerede tjeklister).

Overvågning

Koncernens interne kontroller og risikostyringssystemer i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen overvåges og opdateres løbende. Overvågningen understøttes af compliancefunktionen, der rapporterer til direktionen via risikokomiteén og til bestyrelsen via revisionsudvalget.

Intern revision foretager sammen med ekstern revision revision af bogføring, regnskabsopstillinger samt årsrapporten i sin helhed og har herunder særligt fokus på de væsentligste risikoelementer. Intern revisions løbende revisionsmæssige gennemgange dokumenteres via revisionsprotokoller, management letters og i en revisionsdatabase, hvor der løbende følges op på afgivne anbefalinger.

Revisionsudvalg

I henhold til § 31 i revisorloven har bestyrelsen i Topdanmark nedsat et revisionsudvalg. Bestyrelsen i Topdanmark Forsikring har nedsat et fælles revisionsudvalg for de virksomheder i Topdanmark Forsikring-koncernen, som har pligt til at oprette revisionsudvalg. Der er personsammenfald mellem de to revisionsudvalg.

Som medlemmer af revisionsudvalget har bestyrelsen valgt formand Søren Thorup Sørensen og bestyrelsesmedlemmerne Annette Sadolin og Birgitte Nielsen. Bestyrelsen har valgt Søren Thorup Sørensen til formand for revisionsudvalget.

To ud af revisionsudvalgets tre medlemmer opfylder uafhængighedskriterier i Komiteén for god Selskabsledelse "Anbefalinger for god Selskabsledelse".

Revisionsudvalgets medlemmers baggrund, kvalifikationer og beskæftigelse er beskrevet nærmere under Bestyrelse og direktion i årsrapporten. Efter bestyrelsens opfattelse besidder alle tre medlemmer af revisionsudvalget, som følge af deres mangeårige virke i ledelsen af børsnoterede og finansielle virksomheder, og for Søren Thorup Sørensens vedkommende tillige hans uddannelsesmæssige baggrund som statsautoriseret revisor, og for Birgitte Nielsens vedkommende tillige hendes uddannelsesmæssige baggrund med en HD i regnskab og økonomistyring de nødvendige regnskabsmæssige kvalifikationer til at varetage revisionsudvalgshvervet.

Det er derfor bestyrelsens klare vurdering, at alle tre medlemmer af revisionsudvalget besidder kvalifikationer og erfaring, der gør dem i stand til at foretage en selvstændig vurdering af, om Topdanmark-koncernens regnskabsaflæggelse, interne kontrol, risikostyring og lovpåliggende revision er tilrettelagt og gennemført på en hensigtsmæssig måde set i forhold til dens størrelse og kompleksitet.

Bestyrelsen anser derfor to ud af revisionsudvalgets tre medlemmer for uafhængige medlemmer med kvalifikationer inden for regnskabsvæsen.

Revisionsudvalget holder minimum fire møder om året. På www.topdanmark.com → Corporate Governance → Interne kontroller, Revision → Revisionsudvalg kan man finde forretningsorden for revisionsudvalget i [Topdanmark](#) og for det fælles revisionsudvalg i [Topdanmark Forsikring-koncernen](#).

Aflønningsudvalg

I henhold til § 22 i bekendtgørelse om lønpolitik og aflønning i forsikringselskaber og forsikringsholdingselskaber ("Aflønningsbekendtgørelsen") har bestyrelsen i Topdanmark og Topdanmark Forsikring nedsat et aflønningsudvalg for Topdanmark og et fælles aflønningsudvalg for Topdanmark Forsikring-koncernen. Der er personsammenfald mellem de to udvalg.

Som medlemmer af aflønningsudvalget har bestyrelsen valgt bestyrelsesformand Søren Thorup Sørensen, næstformand Torbjörn Magnusson og medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem Mette Jensen. Bestyrelsen har valgt Søren Thorup Sørensen til formand for aflønningsudvalget.

Som følge af deres mangeårige virke i ledelsen af børsnoterede og finansielle virksomheder besidder de to generalforsamlingsvalgte medlemmer af aflønningsudvalget efter bestyrelsens opfattelse de nødvendige kvalifikationer til at foretage en kvalificeret og uafhængig vurdering af, om aflønning i Topdanmark er i overensstemmelse med den af generalforsamlingen godkendte aflønningspolitik og den til enhver tid gældende lovgivning. Det medarbejdervalgte medlem af aflønningsudvalget er valgt i henhold til Aflønningsbekendtgørelsen § 22, stk. 6. Af-

lønningssudvalgets medlemmers baggrund, kvalifikationer og beskæftigelse er beskrevet nærmere under "Bestyrelse og direktion" i årsrapporten.

Aflønningssudvalget holder to ordinære møder om året. Formålet med aflønningssudvalgets arbejde er at foretage en selvstændig vurdering af, om Topdanmarks aflønningsspolitik samt aflønningssmæssige forhold i øvrigt er tilrettelagt og efterleves på en hensigtsmæssig måde henset til selskabets og koncernens størrelse og kompleksitet og i øvrigt i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning. Aflønningssudvalget skal herudover forstå det forberedende arbejde for bestyrelsens beslutninger vedrørende aflønning, herunder lønpolitik og tilhørende forretningsgange og andre beslutninger herom, som kan have indflydelse på selskabets risikostyring. På www.topdanmark.com → Corporate Governance → Aflønningssstruktur → Aflønningssudvalg kan man finde forretningsorden for aflønningssudvalget i [Topdanmark](#) og i [Topdanmark Forsikring](#).

Nomineringsudvalg

Bestyrelsen i Topdanmark har nedsat et nomineringsudvalg for Topdanmark-koncernen. Nomineringsudvalget forestår det forberedende arbejde for bestyrelsens beslutninger vedrørende bestyrelsens og direktionens struktur og sammensætning.

Som medlemmer af nomineringsudvalget har bestyrelsen valgt bestyrelsesformand Søren Thorup Sørensen og næstformand Torbjörn Magnusson. Bestyrelsen har valgt Søren Thorup Sørensen til formand for nomineringsudvalget.

Som følge af deres mangeårige virke i ledelsen af børsnoterede og finansielle virksomheder besidder begge medlemmer af nomineringsudvalget efter bestyrelsens opfattelse de nødvendige kvalifikationer til at foretage en kvalificeret og uafhængig vurdering af hvilke kvalifikationer, der kræves i bestyrelsen og direktionen, bestyrelsens og direktionens struktur, størrelse og sammensætning, bestyrelsens og direktionens aktuelle kvalifikationer etc.

Nomineringsudvalget afholder møder efter behov.

Fratrædelsesgodtgørelser

Som det fremgår af den af generalforsamlingen vedtagne aflønningsspolitik, indgår det som en del af kontraktforholdene for direktionen og tre øvrige medlemmer af koncernens øverste ledelse, at disse under visse betingelser modtager kompensation i form af forlænget opsigelsesvarsel og forhøjet fratrædelsesgodtgørelse, såfremt Topdanmark Forsikring og/eller det selskab i Topdanmark Forsikring-koncernen, hvor vedkommende er ansat, overtages af eller fusioneres med et selskab uden for koncernen, eller en eller flere ejere overtager kontrollen med Topdanmark Forsikring og/eller det selskab i Topdanmark Forsikring-koncernen, hvor vedkommende er ansat. Kompensationen kan maksimalt udgøre to års vederlag.

Topdanmark Forsikring anvender herudover fratrædelsesgodtgørelser, der følger lovgivningen, er fastsat i kontrakt eller i særlige tilfælde er individuelt fastsat, men som altid lægger sig op ad funktionærlovens retningslinjer. Den samlede fratrædelsesgodtgørelse kan maksimalt udgøre to års vederlag.

Den 23. september 2013 afgjorde EU Kommissionen, at If P & C Insurance Holding Ltd (publ) de facto havde kontrol over Topdanmark Forsikring. Som konsekvens af dette særlige forhold er det aftalt, at Topdanmark Forsikrings direktion over tre år optjener en godtgørelse, der svarer til et halvt års løn pr. optjeningsår. Christian Sagild og Lars Thykier har optjent denne godtgørelse i årene 2013-2015. For Marianne Wier og Brian Rothemejer Jacobsen vil optjeningen ske i årene 2016-2018. Godtgørelsen udbetales ved fratrædelse.

Aflønningssstruktur

Topdanmark Forsikrings aflønningsspolitik er tilrettelagt med henblik på at optimere den langsigtede værdiskabelse på koncernniveau. Generalforsamlingen har vedtaget "Aflønningsspolitik i Topdanmark Forsikring-koncernen inklusive overordnede retningslinjer for incitamentsaflønning."

Aflønningsspolitikken omfatter ud over lønpolitik Topdanmark Forsikrings overordnede retningslinjer for incitamentsaflønning, Topdanmark Forsikrings pensionspolitik samt Topdanmark Forsikrings retningslinjer for tildeling af fratrædelsesgodtgørelser. Aflønningsspolitikken omfatter bestyrelse, direktion, væsentlige risikotagere samt i det omfang, det fremgår af lovgivningen, ansatte, der er involveret i kontrolfunktioner og revision. Aflønningsspolitikken omfatter herudover i det omfang, det specifikt fremgår, Topdanmark Forsikrings ledergruppe (Fredagskredsen) samt visse andre ansatte efter bestyrelsens nærmere skøn. På www.topdanmark.com → Investor → Corporate Governance → [Aflønningssstruktur](#) kan man finde den af generalforsamlingen godkendte aflønningsspolitik m.v.

Aktiekursen afspejler den forventede værdiskabelse på koncernniveau. Blandt andet derfor er det Topdanmark Forsikrings opfattelse, at aktieoptioner i højere grad end tildeling af individuel bonusløn tilskynder de enkelte ledere til at træffe beslutninger, der styrker værdiskabelsen mest muligt ud fra en helhedsbetragtning.

Aflønningen til direktionen, Fredagskredsen samt væsentlige risikotagere er baseret på en fast grundløn. En fast andel, 10 %, udbetales i form af aktieoptioner. Der udbetales ikke individuel bonusløn. Fastsættelse af den faste grundløn til direktion og Fredagskreds sker ud fra en konkret vurdering af den enkelte medarbejder. Ved denne

vurdering bedømmer Topdanmark Forsikring bl.a. faktorerne position, person og performance.

Ud over optioner, der i henhold til det revolverende optionsprogram udbetales til direktion, væsentlige risikotagere og Fredagskredsen som en del af den faste løn, kan direktionen tildele op til i alt 200.000 optioner til medarbejdere, der det pågældende tildelingsår forventes at yde en særlig indsats eller på anden måde bidrage ekstraordinært til værdiskabelsen i selskabet.

Direktionen får ikke udbetalt et særligt pensionsbidrag. Der er i aflønningen taget højde herfor i form af et personligt tillæg på 25 % af den kontante løn. Topdanmark Forsikring har som følge heraf ikke nogen pensionsforpligtelser over for direktionen, ligesom der ikke forekommer nogen form for pensionsgodtgørelse ved pensionering. Fredagskredsen og væsentlige risikotagere modtager et pensionsbidrag på op til 25 % af den kontante løn. Beløbet indbetales til en pensionsleverandør, og alle pensionstilsagn er dermed fuldt afdækket via denne.

Mangfoldighed og CSR

Bestyrelsen har forholdt sig til bestyrelsens sammensætning og kvalifikationer i "Politik for mangfoldighed i bestyrelsen". Seks ud af bestyrelsens ni medlemmer er kvinder. Heraf er tre valgt af generalforsamlingen og tre af medarbejderne. Topdanmark Forsikring lever dermed op til sin målsætning om, at der blandt bestyrelsens medlemmer er minimum tre personer af hvert køn. Topdanmark Forsikring lever dermed op til lovgivers definition af en lige kønsfordeling.

Topdanmark A/S' bestyrelse har vedtaget en politik for mangfoldighed i ledelsen gældende for hele Topdanmark-koncernen. Politikken er beskrevet i Topdanmark-koncernens [CSR-rapport 2016](#) på www.topdanmark.com → Investor → Rapporter og præsentationer → CSR-rapporter.

Selskabets "Lovpligtig redegørelse for samfundsansvar, jf. Bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser § 132" fremgår af www.topdanmark.com → Investor → Rapporter og præsentationer → [CSR-rapporter](#).

Bestyrelse

Formand Søren Thorup Sørensen
Generalforsamlingsvalgt

Fødselsdato:

29.09.1965.

Indtrådt i Topdanmarks og Topdanmark Forsikringsbestyrelse:

2010.

Nuværende beskæftigelse:

Adm. direktør, KIRKBI A/S.

Tidligere ansættelse:

1987-2006: KPMG Danmark og UK

2006-2009: Group CFO og medlem af Group Executive Board, A.P. Møller-Mærsk A/S.

Uddannelse:

- Cand. Merc. Aud., Copenhagen Business School, Denmark
- Statsautoriseret revisor
- Advanced Management Programme, Harvard Business School, USA.

Tillidshverv:

Medlem af bestyrelsen i:

- LEGO A/S
- 5 datterselskaber af KIRKBI A/S
- Koldingvej 2, Billund A/S
- Merlin Entertainments Plc
- Falck Holding A/S
- Boston Holding A/S
- Ole Kirks Fond.

Medlem af:

Revisionsudvalget, Aflønningsudvalget og Nomineringsudvalget i Topdanmark Forsikring.

Uafhængighed:

Søren Thorup Sørensen opfylder Komitéen for god Selskabsledelses definition af uafhængighed.

Næstformand Torbjörn Magnusson
Generalforsamlingsvalgt

Fødselsdato:

09.11.1963.

Indtrådt i Topdanmarks og Topdanmark Forsikringsbestyrelse:

2014.

Nuværende beskæftigelse:

CEO, If P&C Insurance Ltd.

Tidligere ansættelse:

1988-1989: Arthur Andersen & Co

1990-1993: Skandia International

1994-1996: Mercantile & General Re, London

1997-1999: Vice President, Skandia P&C

1999-2002: Head of Commercial Division and Head of Commercial Products, If P&C Insurance Ltd.

Uddannelse:

- M.Sc. og Lic. Eng (Optimization Theory), The Royal Institute of Technology, Stockholm.

Tillidshverv:

Medlem af bestyrelsen i:

- Insurance Europe (næstformand)
- Insurance Sweden.

Medlem af:

Aflønningsudvalget og Nomineringsudvalget i Topdanmark Forsikring.

Uafhængighed:

Da Torbjörn Magnusson repræsenterer en kontrollerende aktionærs interesser, opfylder han ikke Komitéen for god Selskabsledelses definition af uafhængighed.

Ann-Jeanette Bakbøl

Medarbejdervalgt

Fødselsdato:

15.08.1957.

**Indtrådt i Topdanmarks og Topdanmark Forsikrings
bestyrelse:**

2015.

Nuværende beskæftigelse:

Skadeleder.

Tillidshverv:

Formand for De Overordnedes Forening.

Mette Jensen

Medarbejdervalgt

Fødselsdato:

20.06.1976.

**Indtrådt i Topdanmarks og Topdanmark Forsikrings
bestyrelse:**

2015.

Nuværende beskæftigelse:

Formand for Personaleforeningen i Topdanmark.

Medlem af:

Aflønningsudvalget i Topdanmark Forsikring.

Tina Møller Carlsson

Medarbejdervalgt

Fødselsdato:

18.08.1976.

**Indtrådt i Topdanmarks og Topdanmark Forsikrings
bestyrelse:**

2015.

Nuværende beskæftigelse:

Næstformand for Personaleforeningen i Topdanmark.

Birgitte Nielsen

Generalforsamlingsvalgt

Fødselsdato:

13.09.1963.

Indtrådt i Topdanmarks og Topdanmark Forsikrings bestyrelse:

2013.

Nuværende beskæftigelse:

Professionelt bestyrelsesmedlem.

Tidligere ansættelse:

- 1986-1989: Dealer, Danske Banks arbitrageafdeling, commercial paper og likviditetsstyring
- 1989-1990: Udstationeret, Danske Bank New York afdeling, implementering af risikostyring
- 1990-1992: Vice President, Danske Bank, gruppeleder for handel med rentederivater
- 1992-1996: Treasury Manager, FLS Industries finansafdeling
- 1996-1999: Koncernfinanschef, underdirektør, FLS Industries A/S
- 1999-2000: Koncernøkonomichef, underdirektør, FLS Industries A/S
- 2000-2003: Koncernfinans- og økonomidirektør, FLS Industries A/S
- 2003-2006: Selvstændig rådgivningsvirksomhed, Nielsen + Axelsson ApS.

Uddannelse:

- Bankuddannelse
- HD i Udenrigshandel, Copenhagen Business School, Denmark
- HD i Regnskab og økonomistyring, Copenhagen Business School, Denmark
- General Management Program, CEDEP/INSEAD.

Tillidshverv:

Medlem af bestyrelsen i:

- Kirk Kapital A/S
- Gigtforeningen
- Matas A/S
- Formand for Revisionsudvalget i Matas A/S
- Coloplast A/S
- Næstformand i Arkil Holding A/S
- Formand for revisionsudvalget i Arkil A/S
- De Forenede Ejendomsselskaber A/S
- Amager Strandvej 60-64/Ved Amagerbanen 37 ApS
- Valby Maskinfabrik 7-8 ApS

- Valby Maskinfabrik 10-12 ApS
- Nimbusparken I ApS
- Nimbusparken III ApS.

Medlem af:

Revisionsudvalget i Topdanmark Forsikring.

Uafhængighed:

Birgitte Nielsen opfylder Komitéen for god Selskabsledelses definition af uafhængighed.

Lone Møller Olsen

Generalforsamlingsvalgt

Fødselsdato:

14.04.1958.

Indtrådt i Topdanmarks og Topdanmark Forsikrings bestyrelse:

2016.

Nuværende beskæftigelse:

Professionelt bestyrelsesmedlem.

Tidligere ansættelse:

1979-2016: Deloitte, Danmark og New York.

Uddannelse:

- Cand.merc, Copenhagen Business School, Denmark
- Statsautoriseret revisor
- IMD leadership courses.

Tillidshverv:

- Medlem af bestyrelsen i Bankinvest.

Uafhængighed:

Da Lone Møller Olsen inden for de seneste 3 år har været partner hos Topdanmark Forsikrings eksterne revisor, Deloitte, opfylder hun ikke Komitéen for god Selskabsledelses definition af uafhængighed. Da Lone Møller Olsen er udtrådt af Deloitte og ikke har arbejdet med Topdanmark Forsikring i de seneste 20 år, er det imidlertid bestyrelsens opfattelse, at Lone Møller Olsen har den fornødne uafhængighed.

Annette Sadolin

Generalforsamlingsvalgt

Fødselsdato:

04.01.1947.

Indtrådt i Topdanmarks og Topdanmark Forsikringsbestyrelse:

2004.

Nuværende beskæftigelse:

Professionelt bestyrelsesmedlem.

Tidligere ansættelse:

1980-1986: Ledelsesassistent og senere divisional manager, Baltica Re/Baltica-Nordisk Re.
 1986-1989: Ass. general manager, Baltica-Nordisk Re.
 1989-1993: Deputy general manager, Employers Reinsurance International, Copenhagen.
 1993-1996: CEO, Employers Reinsurance International, Copenhagen.
 1996-2003: Medlem af Board of Management, GE Frankona Rückversicherungs-Aktiengesellschaft, München.

Uddannelse:

- Cand. jur
- Post Graduate studier ved Columbia University, New York.
- General Electric Six Sigma GB Certificeret.

Tillidshverv:

Medlem af bestyrelsen i:

- DSB
- DSV A/S
- Ratos AB (Sverige)
- Blue Square Re (Holland)
- Skodsborg Kurhotel & Spa A/S
- KNI A/S
- Østre Gasværk Teater
- Ny Carlsberg Glyptek.

Medlem af:

Revisionsudvalget i Topdanmark Forsikring.

Uafhængighed:

Annette Sadolin har været medlem af Topdanmark Forsikringsbestyrelse i 12 år og opfylder derfor ikke Komiteen for god Selskabsledelses definition af uafhængighed.

Jens Aaløse

Generalforsamlingsvalgt

Fødselsdato:

26.09.1966.

Indtrådt i Topdanmarks og Topdanmark Forsikringsbestyrelse:

2016.

Nuværende beskæftigelse:

Koncerndirektør, TDC A/S.

Tidligere ansættelse:

1990-2002: Diverse ledelsespositioner, SAS Scandinavian Airlines A/S
 2002-2006: Vice President, SAS Scandinavian Airlines A/S
 2006-2010: Adm direktør, Nordic Media Link AB and Dansk Reklame Film A/S
 2010-2013: Adm direktør, Danske Licens Spil A/S.

Uddannelse:

BSc Business Administration,
 Copenhagen Business School, Denmark.

Tillidshverv:

Medlem af bestyrelsen i:

- FDM Travel A/S
- Ecosys A/S (bestyrelsesformand).

Uafhængighed:

Jens Aaløse opfylder Komiteen for god Selskabsledelses definition af uafhængighed.

Direktion

Christian Sagild

Adm. direktør i Topdanmark A/S.

Født 1959, ansat 1996, medlem af Topdanmarks direktion 01.01.2006.

Uddannelse:

- Cand. Act.

Ansvarsområder:

- HR, Koncernudvikling
- Kommunikation, IR, CSR
- Koncernsekretariat og –jura.

Medlem af direktionen i:

- Zulu ApS.

Medlem af bestyrelsen i:

- Forsikring & Pension
- Ambu A/S
- Gobike A/S
- Bikeshare Danmark A/S.

Brian Rothemejer Jacobsen

Koncerndirektør i Topdanmark A/S.

Født 1963, ansat 1988, medlem af Topdanmarks direktion 01.03.2016.

Uddannelse:

- Henley Executive MBA.

Ansvarsområder:

- Privat
- Partnere
- Landbrug
- Erhverv
- Skadebehandling
- Marketing
- Topdanmark Livsforsikring.

Medlem af bestyrelsen i:

Bornholms Brandforsikring A/S
Forsikringsakademiet A/S.

Lars Thykier

Koncerndirektør i Topdanmark A/S.

Født 1955, ansat 1986, medlem af Topdanmarks direktion 01.06.2009.

Uddannelse:

- Cand. merc.

Ansvarsområder:

- Kapitalforvaltning
- Økonomi
- Regnskab
- Statistik
- Genforsikring
- Skat
- Kredit.

Medlem af bestyrelsen i:

Green World Society Ltd.

Marianne Wier

Koncerndirektør i Topdanmark A/S.

Født 1963, ansat 2013, medlem af Topdanmarks direktion 01.03.2016.

Uddannelse:

- Cand. jur., Advokat.

Ansvarsområder:

- Udviklingsorganisation
- It
- Koncernudvikling.

Medlem af bestyrelsen i:

Finanssektorens Arbejdsgiverforening.

Direktionshverv efter lov om finansiel virksomhed § 80 fremgår af årsrapporten for Topdanmark Forsikring A/S.

Direktionens hverv

Christian Sagild

I direktionen for:

Topdanmark A/S
Topdanmark Forsikring A/S
Zulu ApS

Medlem af bestyrelsen i:

Topdanmark Liv Holding A/S
Topdanmark Livsforsikring A/S
Topdanmark EDB A/S
Topdanmark EDB II ApS
E. & G. Business Holding A/S
Topdanmark Kapitalforvaltning A/S
Topdanmark Invest A/S
Hotel Kongens Ege ApS
Topdanmark Ejendomsadministration A/S
Forsikring & Pension
Ambu A/S
Gobike A/S
Bikeshare Danmark A/S

Brian Rothemejer Jacobsen

I direktionen for:

Topdanmark A/S
Topdanmark Forsikring A/S

Medlem af bestyrelsen i:

Topdanmark Liv Holding A/S
Topdanmark Livsforsikring A/S
Nykredit Livsforsikring A/S
Topdanmark Kapitalforvaltning A/S
Topdanmark Invest A/S
Hotel Kongens Ege ApS
Bornholms Brandforsikring A/S
Forsikringsakademiet A/S

Lars Thykier

I direktionen for:

Topdanmark A/S
Topdanmark Forsikring A/S

Medlem af bestyrelsen i:

Topdanmark Liv Holding A/S
Topdanmark Livsforsikring A/S
Topdanmark EDB A/S
Topdanmark EDB II ApS
Topdanmark Kapitalforvaltning A/S
Topdanmark Invest A/S
Hotel Kongens Ege ApS
Green World Society Ltd

Marianne Wier

I direktionen for:

Topdanmark A/S
Topdanmark Forsikring A/S

Medlem af bestyrelsen i:

Topdanmark EDB A/S
Topdanmark EDB II ApS
Finanssektorens Arbejdsgiverforening

I ovenstående indgår de hverv i andre erhvervsvirksomheder, som ledelsen har givet tilladelse til i henhold til § 80 i lov om finansiel virksomhed.

Resultatopgørelse • Koncernen

Mio. kr.	Note	2015	2016
SKADEFORSIKRING			
Bruttopræmier	3	8.883	8.745
Afgivne forsikringspræmier		-671	-637
Ændring i præmiehensættelser	3	28	110
Ændring i fortjenstmargen og risikomargen	3	117	51
Ændring i genforsikringsandel af præmiehensættelser		3	0
Præmieindtægter f.e.r.		8.361	8.269
Udbetalte erstatninger		-6.254	-6.286
Modtaget genforsikringsdækning		476	424
Ændring i erstatningshensættelser		71	349
Ændring i risikomargen		14	-1
Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser		-68	-1
Erstatningsudgifter f.e.r.	4	-5.762	-5.516
Bonus og præmierabatter		-62	-48
Erhvervsomkostninger		-920	-945
Administrationsomkostninger		-517	-526
Koncerninterne refusioner		33	39
Provisioner og gevinstandele fra genforsikringsselskaber		86	88
Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r. i alt		-1.318	-1.344
TEKNISK RESULTAT AF SKADEFORSIKRING	5	1.220	1.361
LIVSFORSIKRING			
Bruttopræmier	6	6.320	7.430
Afgivne forsikringspræmier		-10	-6
Præmier f.e.r.		6.309	7.424
Overført investeringsafkast f.e.r.		1.194	3.147
Pensionsafkastskat		-165	-501
Udbetalte ydelser	7	-3.240	-3.453
Modtaget genforsikringsdækning		7	6
Forsikringsydelse f.e.r.		-3.233	-3.447
Ændring i livsforsikringshensættelser	8	-3.680	-6.159
Ændring i genforsikringsandel		-1	-5
Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r.		-3.681	-6.164
Ændring i fortjenstmargen		-	-37
Erhvervsomkostninger		-153	-146
Administrationsomkostninger		-253	-270
Provision og gevinstandele fra genforsikringsselskaber		1	2
Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r. i alt		-405	-414
TEKNISK RESULTAT AF LIVSFORSIKRING		19	7

Resultatopgørelse • Koncernen

Mio. kr.	Note	2015	2016
IKKE-FORSIKRINGSTEKNISK VIRKSOMHED			
Teknisk resultat af skadeforsikring		1.220	1.361
Teknisk resultat af livsforsikring		19	7
Indtægter fra associerede virksomheder	17	93	46
Indtægter af investeringsejendomme	9	94	74
Renteindtægter og udbytter m.v.		1.938	1.740
Kursreguleringer	10	-570	2.462
Renteudgifter		-52	-69
Omkostninger i.f.m. investeringsvirksomhed		-268	-287
Investeringsafkast, i alt		1.234	3.966
Forrentning og kursregulering af skadeforsikringshensættelser	11	87	-423
Investeringsafkast overført til livsforsikringsvirksomhed		-1.194	-3.147
Andre indtægter	12	143	152
Andre omkostninger		-9	-15
RESULTAT FØR SKAT		1.499	1.901
Skat	13	-351	-395
ÅRETS RESULTAT		1.148	1.506

Totalindkomstopgørelse • Koncernen

Årets resultat		1.148	1.506
Poster der efterfølgende ikke kan blive reklassificeret til resultatopgørelsen:			
Opskrivning af domicilejendomme		1	1
Anden totalindkomst		1	1
ÅRETS TOTALINDKOMST		1.148	1.507

Aktiver • Koncernen

Mio. kr.	Note	2014	2015	2016
IMMATERIELLE AKTIVER	14	610	689	806
Driftsmidler		112	124	130
Domicilejendomme		857	857	856
MATERIELLE AKTIVER, I ALT	15	969	981	985
Investeringsjendomme	16	3.422	3.654	3.419
Kapitalandele i associerede virksomheder	17	328	172	1.180
Udlån til associerede virksomheder		1	0	0
Investeringer i associerede virksomheder, i alt		329	172	1.180
Kapitalandele		7.626	6.740	5.663
Investeringsforeningsandele		32	0	0
Obligationer		33.975	31.455	35.277
Pantesikrede udlån		5	0	0
Andre udlån		0	32	0
Indlån i kreditinstitutter		2.267	3.721	1.451
Afledte finansielle instrumenter		1.873	1.350	36
Andre finansielle investeringsaktiver, i alt		45.778	43.297	42.427
INVESTERINGSAKTIVER, I ALT		49.529	47.123	47.026
INVESTERINGSAKTIVER TILKNYTTET MARKEDSRENTEPRODUKTER	18	10.458	15.796	21.528
Genforsikringsandele af præmiehensættelser	19	67	71	72
Genforsikringsandele af livsforsikringshensættelser		33	32	27
Genforsikringsandele af erstatningshensættelser	20	646	582	586
Genforsikringsandele af hensættelser, i alt		746	684	685
Tilgodehavender hos forsikringstagere		304	328	383
Tilgodehavender hos forsikringsvirksomheder		195	57	100
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		59	36	17
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		497	378	366
Andre tilgodehavender		113	254	144
TILGODEHAVENDER, I ALT		1.914	1.737	1.695
Aktiver i midlertidig besiddelse		3	0	0
Udskudte skatteaktiver	21	17	12	9
Likvide beholdninger		318	636	820
Øvrige		77	120	23
ANDRE AKTIVER, I ALT		415	768	853
Tilgodehavende renter samt optjent leje		372	284	278
Andre periodeafgrænsningsposter		201	193	188
PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER, I ALT		573	477	467
AKTIVER, I ALT		64.468	67.572	73.359

Passiver • Koncernen

Mio. kr.	Note	2014	2015	2016
Aktiekapital		101	101	101
Opskrivningshenslæggelser		10	11	13
Sikkerhedsfond		1.146	1.146	1.146
Andre henslæggelser		39	47	57
Reserver, i alt		1.185	1.193	1.203
Overført overskud		3.121	2.756	3.060
Foreslået udbytte		1.000	500	700
EGENKAPITAL, I ALT		5.417	4.562	5.077
ANDEN ANSVARLIG LÅNEKAPITAL	22	749	1.745	1.346
Præmiehensættelser	23	1.960	1.944	1.881
Fortjenstmargen på skadeforsikringskontrakter	23	878	772	711
Gennemsnitsrenteprodukter	24	25.524	24.321	24.465
Markedsrenteprodukter	25	10.851	16.216	22.783
Livsforsikringshensættelser, i alt		36.375	40.537	47.248
Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter	26	-	-	103
Erstatningshensættelser	27	13.289	13.121	13.209
Risikomargen på skadeforsikringskontrakter		320	313	320
Hensættelser til bonus og præmierabatter		124	137	143
HENSÆTTELSE TIL FORSIKRINGS- OG INVESTERINGSKONTRAKTER, I ALT		52.946	56.823	63.615
Pensioner og lignende forpligtelser		29	28	28
Udskudte skatteforpligtelser	21	66	67	56
Udskudt skat af sikkerhedsfonde		306	306	306
HENSATTE FORPLIGTELSE, I ALT		402	401	390
GENFORSIKRINGSDEPOTER		154	62	64
Gæld i forbindelse med direkte forsikring		315	394	329
Gæld i forbindelse med genforsikring		34	43	18
Gæld til kreditinstitutter		1.961	1.346	44
Gæld til tilknyttede virksomheder		102	444	0
Gæld til associerede virksomheder		3	0	0
Aktuelle skatteforpligtelser		1	1	1
Afledte finansielle instrumenter		859	527	880
Anden gæld		1.436	1.100	1.486
GÆLD, I ALT		4.711	3.855	2.758
PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER		89	123	109
PASSIVER, I ALT		64.468	67.572	73.359

Pengestrømsopgørelse • Koncernen

Mio. kr.	2015	2016
Pengestrømme fra driften		
Bruttopræmier	8.827	8.724
Erstatninger	-6.184	-6.267
Omkostninger	-1.307	-1.323
Afgiven forretning	-12	-150
Pengestrømme fra skadeforsikring	1.323	983
Bruttopræmier	6.398	7.282
Forsikringsydelse	-3.365	-3.460
Pensionsafkastskat	-496	-259
Omkostninger	-386	-396
Afgiven forretning	-52	-7
Pengestrømme fra livsforsikring	2.099	3.161
Pengestrømme fra forsikringsvirksomhed	3.422	4.144
Betalinger vedrørende investeringskontrakter	525	620
Udbytter fra associerede virksomheder	8	0
Renteindtægter og udbytter m.v.	1.998	1.891
Renteudgifter m.v.	-331	-366
Selskabsskat	-338	-396
Andre poster	135	143
Pengestrømme fra driften	5.417	6.035
Investeringer		
Immaterielle aktiver og driftsmidler	-200	-203
Ejendomme	48	-180
Kapitalandele i associerede virksomheder	245	-3
Kapitalandele	1.458	1.320
Investeringsforeningsandele	33	1
Obligationer	1.974	-3.181
Udlån	-28	32
Afledte finansielle instrumenter	-959	1.897
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	-5.107	-4.675
Mellemværender tilknyttede virksomheder	355	-434
Mellemværender associerede virksomheder	123	15
Investeringer	-2.060	-5.411
Finansiering		
Betalt udbytte	-2.000	-1.000
Indfrielse af ansvarlig lånekapital	-350	-400
Udstedelse af ansvarlig lånekapital	1.345	0
Gæld til kreditinstitutter	-615	-1.302
Finansiering	-1.620	-2.702
Ændring i likvider	1.737	-2.078
Likvider primo	2.585	4.356
Kursregulering af likvider	35	-6
Likvider ultimo	4.356	2.272
Likvider består af følgende regnskabsposter:		
Likvide beholdninger	636	820
Indlån i kreditinstitutter	3.721	1.451
	4.356	2.272

De fleste af koncernens selskaber er selskaber underlagt gældende lovgivning for forsikringsvirksomhed, hvorfor udlån og placering af penge i et vist omfang er begrænset.

Egenkapitalopgørelse • Koncernen

Mio. kr.

	Aktie- kapital	Opskriv- ningshen- læggelser	Sikker- hedsfond	Andre henlæg- gelses- overskud	Overført overskud	Foreslået udbytte	Minori- tetsin- teresser	I alt
2015								
Egenkapital ultimo foregående år	101	10	1.146	39	3.192	1.000	0	5.488
Effekt af overgang til ny regnskabs- bekendtgørelse					-71			-71
Egenkapital ultimo foregående år Efter ny regnskabsbekendtgørelse	101	10	1.146	39	3.121	1.000	0	5.417
Årets resultat				8	640	500	0	1.148
Anden totalindkomst		1		0	0	0	0	1
Årets totalindkomst		1		8	640	500	0	1.148
Betalt udbytte					-1.000	-1.000		-2.000
Skat					-4			-4
Øvrige transaktioner					-1.004	-1.000		-2.004
Egenkapital 31. december 2015	101	11	1.146	47	2.756	500	0	4.562
2016								
Egenkapital ultimo foregående år	101	11	1.146	47	2.789	500	0	4.595
Effekt af overgang til ny regnskabs- bekendtgørelse					-31			-31
Egenkapital primo året efter ny regnskabsbekendtgørelse	101	11	1.146	47	2.759	500	0	4.564
Årets resultat				11	795	700	0	1.506
Anden totalindkomst		1		0	0		0	1
Årets totalindkomst		1		11	795	700	0	1.507
Betalt udbytte					-500	-500		-1.000
Tilførsel af aktiebaseret vederlæggelse					8			8
Skat					-2			-2
Øvrige transaktioner					-494	-500		-994
Egenkapital 31. december 2016	101	13	1.146	57	3.060	700	0	5.077

Noter • Koncernen

Segmentoplysninger resultatopgørelsen	1
Segmentoplysninger balancen	2
Bruttopræmieindtægter - skade	3
Erstatningsudgifter f.e.r. - skade	4
Teknisk resultat - skade	5
Bruttopræmier - liv	6
Udbetalte ydelser - liv	7
Ændring i livsforsikringshensættelser	8
Indtægter af investeringsejendomme	9
Kursreguleringer	10
Forrentning og kursregulering af skadeforsikringshensættelser	11
Andre indtægter	12
Skat	13
Immaterielle aktiver	14
Materielle aktiver	15
Investeringsejendomme	16
Kapitalandele i associerede virksomheder	17
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	18
Genforsikringsandele af præmiehensættelser	19
Genforsikringsandele af erstatningshensættelser	20
Udskudt skat	21
Anden ansvarlig lånekapital	22
Præmiehensættelser og fortjenstmargen - skadeforsikring	23
Livsforsikringshensættelser gennemsnitsrenteprodukter	24
Livsforsikringshensættelser markedsrenteprodukter	25
Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter	26
Erstatningshensættelser	27
Realiseret resultat og skyggekonto	28
Fremrykket afgift	29
Omkostninger	30
Personaleomkostninger	31
Nærtstående parter	32
Finansielle aktiver	33
Finansielle forpligtelser	34
Sikkerhedsstillelser ifm. finansielle aktiver og forpligtelser	35
Afvikling af aktiver og forpligtelser	36
Specifikation af aktiver og disses afkast - livsforsikring	37
Afkast og risiko - markedsrenteprodukter	38
Følsomhedsoplysninger	39
Sikkerhedsstillelser	40
Eventualforpligtelser	41
Selskabsoversigt	42
Øvrige noteoplysninger	43
Risikoforhold	44
Anvendt regnskabspraksis	45

Noter • Koncernen

Mio. kr.

Note 1. Segmentoplysninger resultatopgørelsen

	Privat	Erhverv	Elim.	Skade	Liv	Hus- leje	Koncern
2015							
Skadeforsikring							
Bruttopræmieindtægter	4.976	4.011	-20	8.967			8.967
Erstatninger	-3.414	-2.783	13	-6.184		14	-6.170
Omkostninger	-809	-619	2	-1.426		22	-1.404
Afgiven forretning	-68	-105	0	-174			-174
Teknisk resultat af skade	684	505	-6	1.184		36	1.220
Livsforsikring							
Bruttopræmier					6.320		6.320
Overført investeringsafkast					1.194		1.194
Pensionsafkastskat					-165		-165
Ydelser og ændring i hensættelser					-6.920		-6.920
Omkostninger					-412	6	-406
Afgiven forretning					-3		-3
Teknisk resultat af liv					13	6	19
Investeringsafkast i alt				11	1.265	-42	1.234
Pensionsafkastskat i skadeforsikring				4	-4		0
Forrentning og løbetidsforkortelse skadeforsikring				87			87
Overført til teknisk resultat					-1.194		-1.194
Andre poster				40	94		134
Resultat før skat				1.325	174	0	1.499
Skat							-351
Resultat							1.148
2016							
Skadeforsikring							
Bruttopræmieindtægter	4.909	3.969	-20	8.858			8.858
Erstatninger	-3.284	-2.689	18	-5.955		16	-5.939
Omkostninger	-821	-636	0	-1.457		24	-1.432
Afgiven forretning	-77	-49	0	-126			-126
Teknisk resultat af skade	727	595	-3	1.320		40	1.361
Livsforsikring							
Bruttopræmier					7.430		7.430
Overført investeringsafkast					3.147		3.147
Pensionsafkastskat					-501		-501
Ydelser og ændring i hensættelser					-9.649		-9.649
Omkostninger					-422	6	-416
Afgiven forretning					-4		-4
Teknisk resultat af liv					1	6	7
Investeringsafkast i alt				814	3.198	-47	3.966
Pensionsafkastskat i skadeforsikring				-19	19		0
Forrentning og løbetidsforkortelse skadeforsikring				-423			-423
Overført til teknisk resultat					-3.147		-3.147
Andre poster				20	118		137
Resultat før skat				1.712	189	0	1.901
Skat							-395
Resultat							1.506
Afskrivninger:							
2015	51	47		98	2		100
2016	41	38		79	2		81

Noter • Koncernen

Mio. kr.

Note 2. Segmentoplysninger balancen

	Skade	Liv	Elim.	Koncern
2015				
Immaterielle aktiver	565	124		689
Materielle aktiver	964	18		981
Investeringsejendomme	95	3.559		3.654
Udlån til tilknyttede virksomheder	300	0	-300	0
Kapitalandele i associerede virksomheder	53	118		172
Andre finansielle investeringsaktiver	18.085	25.212		43.297
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	0	15.796		15.796
Genforsikringsandele af hensættelser	652	32		684
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder	614	462	-1.039	36
Andre aktiver	781	1.480		2.261
Aktiver i alt	22.111	46.800	-1.339	67.572
Anden ansvarlig lånekapital	1.745	300	-300	1.745
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter	16.286	40.537		56.823
Gæld til tilknyttede virksomheder	855	628	-1.039	444
Andre forpligtelser	1.623	2.375		3.997
Forpligtelser i alt	20.510	43.840	-1.339	63.010
Køb af materielle og immaterielle aktiver	114	82		196
Resultat af associerede virksomheder	8	85		93
2016				
Immaterielle aktiver	558	247		806
Materielle aktiver	962	23		985
Investeringsejendomme	112	3.307		3.419
Udlån til tilknyttede virksomheder	300	0	-300	0
Kapitalandele i associerede virksomheder	64	1.115		1.180
Andre finansielle investeringsaktiver	17.403	25.024		42.427
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	0	21.528		21.528
Genforsikringsandele af hensættelser	658	27		685
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder	1.551	60	-1.594	17
Andre aktiver	717	1.595		2.312
Aktiver i alt	22.326	52.927	-1.894	73.359
Anden ansvarlig lånekapital	1.346	300	-300	1.346
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter	16.264	47.351		63.615
Gæld til tilknyttede virksomheder	0	1.594	-1.594	0
Andre forpligtelser	1.399	1.921		3.321
Forpligtelser i alt	19.010	51.166	-1.894	68.282
Køb af materielle og immaterielle aktiver	75	132		208
Resultat af associerede virksomheder	11	35		46

Forsikringsmæssige hensættelser f.e.r. vedr. syge- og ulykkesforsikring administreret i liv samt aktiver og andre forpligtelser, som er allokeret til denne portefølje, indgår under skadeforsikring.

Noter • KoncernenMio. kr. **2015** **2016****Note 3. Bruttopræmieindtægter - skade**

Bruttopræmier	8.883	8.745
Ændring i præmiehensættelser	28	110
Ændring i fortjenstmargen og risikomargen	117	51
Bruttopræmieindtægter	9.029	8.906

Bruttopræmieindtægter direkte forretning fordelt efter risikoens beliggenhed:

Danmark	9.023	8.900
Andre EU-lande	5	5
Øvrige lande	1	1
	9.029	8.906

Note 4. Erstatningsudgifter f.e.r. - skade

Afløbsresultat:		
Bruttoforretning	387	502
Afgiven forretning	-5	-32
Afløbsresultat f.e.r. (gevinst)	381	470

Afløbsresultatet er specificeret på brancher i note 5.

I erstatningsudgifter indgår værdiregulering af afledte instrumenter, der afdækker inflations-

risikoen vedrørende arbejdsskadeforsikring samt syge- og ulykkesforsikring

14	50
----	----

Note 5. Teknisk resultat - skade

Bruttopræmier	8.883	8.745
Bruttopræmieindtægter	9.029	8.906
Bruttoerstatningsudgifter	-6.170	-5.939
Bonus og præmierabatter	-62	-48
Bruttodriftsomkostninger	-1.404	-1.432
Resultat af afgiven forretning	-174	-126
Forsikringsteknisk resultat	1.220	1.361
Bruttoerstatningsprocent	69,0	67,2
Combined ratio	86,8	85,1
Afløbsresultat f.e.r.	381	470
Erstatningshensættelser f.e.r.	12.540	12.623
Antal af erstatninger (1.000)	432	421
Gennemsnitlig erstatning (1.000 kr.)	15	15
Erstatningsfrekvens (promille)	114	110

Erstatningsprocent og combined ratio er regnet før eliminering af intern husleje.

Teknisk resultat fordelt på brancher fremgår af næste side.

Noter • Koncernen

Mio. kr.

Note 5. Teknisk resultat - skade - fortsat	2015	2016	2015	2016	2015	2016
	Syge og ulykke		Sundhedsforsikring		Arbejdsskade	
Bruttopræmier	1.207	1.243	143	157	648	576
Bruttopræmieindtægter	1.214	1.232	137	153	650	596
Bruttoerstatningsudgifter	-810	-841	-112	-118	-519	-440
Bonus og præmierabatter	-6	-8	-2	0	-3	-5
Bruttodriftsomkostninger	-161	-166	-16	-14	-85	-85
Resultat af afgiven forretning	-27	-16	0	0	-2	-5
Forsikringsteknisk resultat	210	201	7	21	41	61
Bruttoerstatningsprocent	67,2	68,9	82,9	77,1	80,4	74,7
Combined ratio	83,0	84,0	94,7	86,2	94,0	90,2
Afløbsresultat f.e.r.	86	55	-4	-3	83	113
Erstatningshensættelser f.e.r.	2.981	3.168	58	68	5.750	5.970
Antal erstatninger (1.000)	24	25	21	22	8	6
Gennemsnitlig erstatning (1.000 kr.)	38	36	6	6	75	88
Erstatningsfrekvens (promille)	24	24	450	414	151	116
	Motoransvar		Motor kasko		Brand og løsøre privat	
Bruttopræmier	690	678	1.478	1.436	1.921	1.897
Bruttopræmieindtægter	710	701	1.514	1.454	1.959	1.916
Bruttoerstatningsudgifter	-555	-404	-828	-849	-1.464	-1.332
Bonus og præmierabatter	-2	-2	-5	-4	-6	-6
Bruttodriftsomkostninger	-151	-129	-204	-216	-290	-309
Resultat af afgiven forretning	-3	-3	-7	-6	-35	-56
Forsikringsteknisk resultat	-3	163	470	378	164	214
Bruttoerstatningsprocent	78,7	58,0	55,0	58,7	75,1	69,9
Combined ratio	100,9	77,1	69,2	74,3	92,0	89,2
Afløbsresultat f.e.r.	134	220	-8	3	-17	4
Erstatningshensættelser f.e.r.	1.655	1.481	145	140	646	577
Antal erstatninger (1.000)	30	29	95	96	120	107
Gennemsnitlig erstatning (1.000 kr.)	23	22	9	9	12	12
Erstatningsfrekvens (promille)	50	49	194	194	175	162
	Brand og løsøre erhverv		Ansvar		Anden forsikring	
Bruttopræmier	1.798	1.740	403	387	594	630
Bruttopræmieindtægter	1.823	1.823	399	402	622	629
Bruttoerstatningsudgifter	-1.214	-1.350	-305	-192	-362	-413
Bonus og præmierabatter	-22	-14	-2	-3	-14	-5
Bruttodriftsomkostninger	-322	-332	-66	-67	-108	-113
Resultat af afgiven forretning	-122	-12	30	-21	-7	-7
Forsikringsteknisk resultat	142	115	56	118	131	89
Bruttoerstatningsprocent	67,6	74,8	76,9	48,2	59,6	66,3
Combined ratio	92,5	94,2	86,2	70,7	78,5	85,7
Afløbsresultat f.e.r.	18	24	21	24	69	30
Erstatningshensættelser f.e.r.	587	567	508	457	211	196
Antal erstatninger (1.000)	29	25	7	7	99	103
Gennemsnitlig erstatning (1.000 kr.)	42	54	46	34	4	4
Erstatningsfrekvens (promille)	152	131	80	70	154	161

Noter • Koncernen

Mio. kr.	2015	2016
Note 6. Bruttopræmier - liv		
Individuelt tegnede forsikringer	330	316
Forsikringer tegnet som led i et ansættelsesforhold	1.650	1.803
Gruppeliv	533	534
Løbende præmier	2.513	2.653
Individuelt tegnede forsikringer	1.047	1.921
Forsikringer tegnet som led i et ansættelsesforhold	2.760	2.856
Engangspræmier	3.807	4.777
Bruttopræmier	6.320	7.430
Bruttopræmier, direkte forretning, fordelt efter forsikringstagers bopæl:		
Danmark	6.206	7.306
Andre EU-lande	83	96
Øvrige lande	30	28
	6.320	7.430
Af bruttopræmier udgør præmier vedrørende markedsrenteprodukter uden ret til bonus Investeringsrisikoen bæres af forsikringstager.	4.868	5.759
Alle øvrige bruttopræmier vedrører bonusberettigede forsikringer.		
Antal forsikrede ultimo (1.000 stk.):		
Individuelt tegnede forsikringer	45	46
Forsikringer tegnet som led i et ansættelsesforhold	83	84
Gruppeliv	190	181

Note 7. Udbetalte ydelser - liv

Forsikringssummer ved død	167	148
Forsikringssummer ved udløb	176	167
Pensions- og renteydelser	593	598
Tilbagekøb	2.025	2.199
Kontant udbetalte bonusbeløb	278	341
Udbetalte ydelser	3.240	3.453

Under tilbagekøb i 2015 indgår fremrykket afgift af kapitalpensioner på 94 mio. kr.

Note 8. Ændring i livsforsikringshensættelser

Gennemsnitsrenteprodukter	789	-284
Markedsrenteprodukter	-4.469	-5.875
Ændring i livsforsikringshensættelser	-3.680	-6.159

Note 9. Indtægter af investeringsejendomme

Lejeindtægter	185	186
Driftsudgifter fra udlejede ejendomme	-60	-93
Driftsudgifter fra ikke udlejede ejendomme	-20	-10
Bruttoresultat	106	83
Administrationsomkostninger	-12	-8
Indtægter af investeringsejendomme	94	74

Noter • Koncernen

Mio. kr.	2015	2016
Note 10. Kursreguleringer		
Handelsbeholdning:		
Kapitalandele	571	512
Investeringsforeningsandele	1	1
Obligationer	-546	642
Pantesikrede udlån	-1	0
Afledte finansielle instrumenter	-1.152	230
Handelsbeholdning, i alt	-1.127	1.385
Klassificeret til dagsværdi:		
Indlån i kreditinstitutter	0	1
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter:		
Kapitalandele	710	761
Investeringsforeningsandele	59	82
Obligationer	-41	145
Afledte finansielle instrumenter	-308	88
Klassificeret til dagsværdi, i alt	421	1.078
Kursregulering af finansielle aktiver og forpligtelser optaget til dagsværdi og værdireguleret over resultatopgørelsen	-706	2.463
Heraf værdiregulering af afledte instrumenter overført til erstatninger	-14	-50
Investeringsejendomme	90	56
Kapitalandele i associerede virksomheder	1	1
Likvide beholdninger	35	-8
Øvrige	25	0
Kursreguleringer	-570	2.462
Note 11. Forrentning og kursregulering af skadeforsikringshensættelser		
Løbetidsforkortelse		
Præmiehensættelser og fortjenstmargen	-28	-23
Genforsikringsandel af præmiehensættelser	2	2
Erstatningshensættelser	-135	-115
Risikomargen	-2	-1
Genforsikringsandel af erstatningshensættelser	4	4
	-158	-133
Kursregulering		
Præmiehensættelser og fortjenstmargen	-2	-15
Erstatningshensættelser	246	-272
Risikomargen	2	-5
Genforsikringsandel af erstatningshensættelser	-1	1
	245	-291
Forrentning og kursregulering af skadeforsikringshensættelser	87	-423
Note 12. Andre indtægter		
Formidlingsprovision	131	139
Andet	12	13
Andre indtægter	143	152
Note 13. Skat		
Aktuel skat	350	423
Ændring i udskudt skat	6	-8
Regulering vedr. tidligere år	-1	-18
Årets skat	356	397
Skat ført på egenkapitalen	-4	-2
Skat	351	395

Noter • Koncernen

Mio. kr.	2015	2016
Note 13. Skat - fortsat		
Beregnet skat af årets resultat 22,0% (2015: 23,5%)	352	418
Skatteeffekt af:		
Ikke skattepligtigt afkast af kapitalandele m.m.	4	-6
Ikke fradragsberettigede udgifter / ikke skattepligtige indtægter	-2	2
Ændring af skatteprocent	-1	0
Regulering vedr. tidligere år	-2	-18
	351	395
Effektiv skatteprocent	23,4	20,8

Note 14. Immaterielle aktiver

	Goodwill	Færdiggjorte IT udviklings- software projekter	Udviklings- projekter u/opførelse	I alt
2015				
Kostpris primo	441	211	489	1.205
Tilgang ved køb	0	15	0	137
Overført	0	0	19	0
Kostpris ultimo	441	227	508	1.342
Ned- og afskrivninger primo	0	-189	-406	-595
Årets afskrivninger	0	-18	-39	-57
Ned- og afskrivninger ultimo	0	-207	-445	-653
Immaterielle aktiver 2015	441	19	62	689
2016				
Kostpris primo	441	227	508	1.342
Tilgang ved køb	0	1	0	156
Overført	0	0	75	0
Kostpris ultimo	441	228	582	1.498
Ned- og afskrivninger primo	0	-207	-445	-653
Årets afskrivninger	0	-10	-29	-40
Ned- og afskrivninger ultimo	0	-218	-475	-692
Immaterielle aktiver 2016	441	10	107	806

Goodwill vedrører hovedsageligt købet af skadeforsikringsporteføljer i 1999. Goodwill er henført til segment privat. Goodwill og udviklingsprojekter under opførelse testes for værdiforringelse ultimo året. Den tilbagediskonterede værdi af fremtidige pengestrømme sammenholdes med den regnskabsmæssige værdi.

Goodwill

De fremtidige pengestrømme er baseret på tre års forventet teknisk resultat samt en terminalværdi af segmenter, hvortil goodwill er henført.

Forventet teknisk resultat opgøres som led i en løbende, kvartalsvis prognoseproces.

Primære forudsætninger:

Præmieindtægter opgøres med udgangspunkt i forsikringsbestanden tilpasset forventet effekt af forretningsmæssige dispositioner og markedsudviklingen. Bestanden indekseres med lønindekset. Erstatninger baseres på aktuelle niveauer med tilpasning til normaliseret niveau for vejrligs- og storskader. Endvidere indregnes generelt en forventet udvikling i skadesniveauerne samt effekten af skadesbegrænsende aktiviteter. Erstatningsniveauerne tilpasses den forventede inflationsudvikling. Omkostninger opgøres ved en fremskrivning af omkostningsbasen med forventede aktivitetsændringer samt overenskomstmæssige lønstigninger, ændringer i skatter og afgifter m.v. Genforsikringsresultatet opgøres i henhold til det aktuelle genforsikringsprogram og tilpasses kendte og forventede ændringer i pris og dækningsomfang.

Terminalværdien opgøres med indregning af en vækstrate på 0% (2015: 0%).

Diskonteringsats er 9,6% (2015: 9,8%) før skat og 7,5% (2015: 7,5%) efter skat. Diskonteringsatsen er opgjort som den risikofri rente og et risikotillæg.

Det er vurderet, at der ikke er scenarier, hvor en sandsynlig ændring i forudsætningerne for det forventede tekniske resultat eller diskonteringsats vil medføre en situation, hvor den regnskabsmæssige værdi af goodwill overstiger genindvindingsværdien for segment privat.

Noter • Koncernen

Mio. kr.

Note 14. Immaterielle aktiver - fortsat

Udviklingsprojekter under opførelse omfatter væsentligst nyt administrationssystem til livsforsikring. Regnskabsmæssig værdi af færdiggjorte udviklingsprojekter omfatter væsentligst koncernens digitale platform til kundekommunikation.

Afskrivninger på immaterielle aktiver indgår hovedsageligt under erstatningsudgifter samt forsikringsmæssige driftsomkostninger.

Note 15. Materielle aktiver

	Drifts- midler	Domicil- ejendomme	I alt
2015			
Kostpris/omvurderet værdi primo	435	857	1.292
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	60	0	60
Afgang i årets løb	-73	0	-73
Værdiregulering ført på anden totalindkomst	0	1	1
Overført ved omvurdering	0	-1	-1
Kostpris/omvurderet værdi ultimo	422	857	1.279
Ned- og afskrivninger primo	-323	0	-323
Årets afskrivninger	-41	-1	-43
Overført ved omvurdering	0	1	1
Årets tilbageførsel af de samlede af- og nedskrivninger på aktiver, der i året er afhændet eller udgået af driften	67	0	67
Ned- og afskrivninger ultimo	-297	0	-297
Materielle aktiver 2015	124	857	981
2016			
Kostpris/omvurderet værdi primo	422	857	1.279
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	52	0	52
Afgang i årets løb	-20	-2	-21
Værdiregulering ført på anden totalindkomst	0	1	1
Overført ved omvurdering	0	-1	-1
Kostpris/omvurderet værdi ultimo	453	856	1.309
Ned- og afskrivninger primo	-297	0	-297
Årets afskrivninger	-41	-1	-42
Overført ved omvurdering	0	1	1
Årets tilbageførsel af de samlede af- og nedskrivninger på aktiver, der i året er afhændet eller udgået af driften	14	0	14
Ned- og afskrivninger ultimo	-324	0	-324
Materielle aktiver 2016	130	856	985
		2015	2016
Domicilejendomme måles til omvurderet værdi svarende til dagsværdi (niveau tre). Udgangspunkt for målingen er et forventet årligt driftsafkast og et afkastkrav. En generel ændring af afkastkravet med +/- 0,5 pct.point vil påvirke dagsværdien med -75/+91 mio. kr. (2015: -76/+92 mio. kr.).			
Gennemsnitligt afkastkrav		5,3%	5,3%
Regnskabsmæssig værdi såfremt ejendommene havde været værdiansat til kostpris med fradrag af afskrivninger		749	748

Noter • Koncernen

Mio. kr.	2015	2016
Note 16. Investeringsejendomme		
Dagsværdi primo	3.763	3.805
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	256	198
Afgang i årets løb, herunder indskudt i associeret virksomhed	-305	-504
Årets dagsværdiregulering ført under kursreguleringer	91	51
Investeringsejendomme i alt	3.805	3.550
Erhverv	2.617	2.697
Bolig (inkl. blandet bolig/erhverv)	767	764
Grunde og bygninger under opførelse	421	89
	3.805	3.550
Investeringsejendomme indgår således i balancen:		
Investeringsejendomme	3.654	3.419
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	151	131
Investeringsejendomme måles til dagsværdi (niveau tre). Udgangspunkt for målingen er et forventet årligt driftsafkast og et afkastkrav. En generel ændring af afkastkravet med +/- 0,5 pct.point vil påvirke dagsværdien med -281/+337 mio. kr. (2015: -281/+336 mio. kr.).		
Gennemsnitligt afkastkrav:		
Erhverv	5,7%	5,6%
Bolig (inkl. blandet bolig/erhverv)	4,7%	4,7%

Note 17. Kapitalandele i associerede virksomheder

Regnskabsmæssig værdi primo	328	172
Tilgang	0	962
Andel af resultat	93	46
Modtaget udbytte	-8	0
Afgang	-242	0
Gevinst ved afgang	1	0
Kapitalandele i associerede virksomheder	172	1.180

2015	Ejerandel i pct.	Aktivitet	Egen- kapital	Resultat
Margrethholm P/S, Frederiksberg	50	Ejendom	237	219
Bornholms Brandforsikring A/S, Rønne	27	Forsikring	180	25
2016				
Carlsberg Byen P/S, København	23	Ejendoms- udvikling	1.793	179
Havneholmen P/S, Kgs. Lyngby	50	Ejendom	992	4
Margrethholm P/S, Frederiksberg	50	Ejendom	303	67
Bornholms Brandforsikring A/S, Rønne	27	Forsikring	210	30

Bornholms Brandforsikring A/S er indregnet på baggrund af seneste regnskabsinformation pr. 30. september.
Regnskabsoplysninger er anført ifølge selskabernes seneste årsrapporter.

Note 18. Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter

Kapitalandele	7.809	10.889
Investeringsforeningsandele	1.858	2.378
Obligationer	5.978	8.130
Investeringsejendomme	151	131
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	15.796	21.528

Noter • Koncernen

Mio. kr.	2015	2016	
Note 19. Genforsikringsandele af præmiehensættelser			
Genforsikringsandele primo	67	71	
Forskydning i periodiserede provisioner	-1	0	
Afgivne forsikringspræmier	671	637	
Optjente genforsikringspræmier	-668	-638	
Løbetidsforkortelse	2	2	
Genforsikringsandele af præmiehensættelser ultimo	71	72	
Nutidsværdi af forventede fremtidige pengestrømme	-10	-7	
Fortjenstmargen	81	79	
Note 20. Genforsikringsandele af erstatningshensættelser			
Genforsikringsandele primo	646	582	
Refunderede erstatninger vedr. tidligere år	-357	-222	
Ændring i forventet indtægt vedr. tidligere år	-5	-32	
Refunderede erstatninger vedr. indeværende år	-119	-202	
Forventet indtægt vedr. indeværende år	413	455	
Løbetidsforkortelse	4	4	
Kursregulering	-1	1	
Genforsikringsandele af erstatningshensættelser ultimo	582	586	
Note 21. Udskudt skat			
	2014	2015	2016
Ejendomme	53	37	40
Driftsmidler	10	9	15
Hensatte forpligtelser	-7	-6	-6
Udskudt pensionsafkastskat	0	16	0
Andet	-7	-1	-1
Udskudt skat	49	55	47
Indregnet som:			
Udskudte skatteaktiver	-17	-12	-9
Udskudte skatteforpligtelser	66	67	56
	49	55	47
Årets ændring		6	-8

Noter • Koncernen

Mio. kr.

Note 22. Anden ansvarlig lånekapital

Låntager	Topdanmark Forsikring A/S	Topdanmark Forsikring A/S	Topdanmark Forsikring A/S
Hovedstol	400	500	850
Regnskabsmæssig værdi			
2016	Indfriet	499	848
2015	400	498	847
Markedsværdi*			
2016	Indfriet	503	850
2015	405	500	850
Udstedelsestidspunkt	juni 2011	december 2015	december 2015
Udløb	24. juni 2019	11. december 2025	11. juni 2026
Lånet kan med Finanstilsynets tilladelse opsiges af låntager fra	24. juni 2016	11. december 2020	11. juni 2021
Rentesats	6,633% til 2016	2,92% til 2020	Cibor 3 mdr.+270bp til 2026
Efterfølgende	Cibor 3 mdr.+525bp	Cibor 3 mdr.+250bp	
* Markedsværdien opgøres ud fra observerbare input, niveau 2.			
			2015 2016
Årets renteudgifter			41 52
Omkostninger ved låneoptagelse			5 -
Ansvarlig lånekapital indregnes fuldt ud i koncernens kaitalgrundlag 2016.			

Note 23. Præmiehensættelser og fortjenstmargen - skadeforsikring

Præmiehensættelser primo	1.960	1.944
Fortjenstmargen primo	878	772
	2.838	2.715
Bruttopræmier	8.883	8.745
Optjente præmier	-9.029	-8.906
Ændring i risikomargen	-6	0
Løbetidsforkortelse	28	23
Kursregulering	2	15
Præmiehensættelser ultimo	1.944	1.881
Fortjenstmargen ultimo	772	711
Præmiehensættelser og fortjenstmargen ultimo	2.715	2.592

Noter • Koncernen

Mio. kr.	2015	2016
Note 24. Livsforsikringshensættelser gennemsnitsrenteprodukter		
Livsforsikringshensættelser direkte forretning primo	25.524	24.318
Livsforsikringshensættelser i alt primo	25.524	24.318
Kollektivt bonuspotentiale primo	-1.677	-1.977
Akkumuleret værdiregulering primo	-2.392	-1.606
Retrospektive hensættelser primo	21.456	20.735
Bruttopræmier	1.451	1.671
Rentetilskrivning af afkast	595	649
Forsikringsydelse	-2.287	-2.090
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-170	-150
Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	-47	-66
Andet	109	61
Interne overførsler	-370	-137
Retrospektive hensættelser ultimo	20.736	20.674
Akkumuleret værdiregulering ultimo	1.888	1.831
Kollektivt bonuspotentiale ultimo	1.697	1.960
Forsikringsmæssige hensættelser direkte forretning ultimo	24.321	24.465
Forsikringsmæssige hensættelser ultimo	24.321	24.465
Livsforsikringshensættelser gennemsnitsrenteprodukter	24.321	24.465

Hensættelser ultimo 2015 (24.321 mio. kr.) afviger med 3 mio. kr. fra primo 2016 (24.318 mio. kr.), som følge af omregning af hensættelserne primo 2016 efter ny regnskabsbekendtgørelse.

Der henvises til noten Anvendt regnskabspraksis.

Fordeling på grundlagsrenter	Grundlags- rente	Garan- terede ydelse	Individuelt bonus- potentiale	Kollektivt bonus- potentiale	Livs- forsikrings- hensæt- telser
1. januar 2016					
Rentegruppe 9	1%	787	277	53	1.116
Rentegruppe 10	1%	285	2	30	317
Rentegruppe 1]1%-2%]	8.319	1.145	513	9.977
Rentegruppe 3]1%-2%]	501	6	36	543
Rentegruppe 2]2%-3%]	3.025	226	94	3.346
Rentegruppe 4]2%-3%]	577	14	50	641
Rentegruppe 5]3%-4%]	1.351	12	157	1.520
Rentegruppe 6]4%-5%]	4.835	0	791	5.626
Rentegruppe 7	5%	92	0	44	136
Risikogrupper		0	0	192	192
Omkostningsgrupper		0	0	18	18
Kontribution i alt		19.772	1.683	1.977	23.432
Gruppeliv					338
U74-livrenter					299
Andet					250
1. januar 2016 i alt		19.772	1.683	1.977	24.318
2016					
Rentegruppe 9	1%	1305	265	57	1.627
Rentegruppe 10	1%	314	2	35	351
Rentegruppe 1]1%-2%]	8327	840	465	9.632
Rentegruppe 3]1%-2%]	569	4	42	616
Rentegruppe 2]2%-3%]	3011	112	94	3.216
Rentegruppe 4]2%-3%]	681	10	73	763
Rentegruppe 5]3%-4%]	1703	8	249	1.960
Rentegruppe 6]4%-5%]	4429	0	686	5.114
Rentegruppe 7	5%	61	0	37	98
Risikogrupper		0	0	201	201
Omkostningsgrupper		0	0	21	21
Kontribution i alt		20.398	1.241	1.960	23.600
Gruppeliv					337
U74-livrenter					256
Andet					272
2016 i alt		20.398	1.241	1.960	24.465

Noter • Koncernen

Mio. kr.

Note 24. Livsforsikringshensættelser gennemsnitsrenteprodukter - fortsat

Risikomargen (del af garanterede ydelser)	Grundlags- rente	1. januar 2016	2016
Rentegruppe 9	1%	4	5
Rentegruppe 10	1%	0	0
Rentegruppe 1]1%-2%]	25	29
Rentegruppe 3]1%-2%]	1	1
Rentegruppe 2]2%-3%]	9	10
Rentegruppe 4]2%-3%]	2	3
Rentegruppe 5]3%-4%]	10	14
Rentegruppe 6]4%-5%]	43	43
Rentegruppe 7	5%	2	1
Kontribution i alt		96	105
U74-livrenter		6	5
Andet		3	3
Risikomargen i alt		105	113

	Grundlags- rente	Bonusgrad 1. jan. 2016	2016	Afkast i procent	
				2015	2016
Rentegruppe 9	1%	31,0%	20,6%	2,3	3,9
Rentegruppe 10	1%	11,1%	11,8%	0,7	4,7
Rentegruppe 1]1%-2%]	17,8%	14,6%	3,5	3,8
Rentegruppe 3]1%-2%]	8,4%	8,4%	0,5	6,9
Rentegruppe 2]2%-3%]	10,2%	7,0%	3,3	4,3
Rentegruppe 4]2%-3%]	11,3%	12,8%	0,3	10,6
Rentegruppe 5]3%-4%]	14,2%	18,1%	-0,7	11,0
Rentegruppe 6]4%-5%]	21,2%	20,3%	-1,0	6,4
Rentegruppe 7	5%	66,8%	87,8%	-0,9	4,1

Risikogrupper

Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus	30	35
Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus i procent	0,1	0,2

Omkostningsgrupper

Omkostningsgrupper efter tilskrivning af risikobonus	101	78
Forsikringsmæssige driftsomkostninger	203	196
Omkostningsresultat	-101	-118
Omkostningsresultat i procent	-0,4	-0,5
Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat i procent	0,7	4,4

Note 25. Livsforsikringshensættelser marekdsrenteprodukter

2015	Forsikrings- kontrakter	Investe- rings- kontrakter	I alt
Bruttohensættelser primo	9.915	936	10.851
Retrospektive hensættelser primo	9.915	936	10.851
Bruttopræmier	4.868	685	5.553
Tilskrivning af afkast	565	58	623
Forsikringsydelse	-953	-160	-1.113
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-47	-6	-53
Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	9	0	9
Præmiefrigørelser overført til livsforsikringshensættelser	-22	0	-22
Interne overførsler	336	34	370
Retrospektive hensættelser ultimo	14.670	1.546	16.216
Bruttohensættelser 31. december 2015	14.670	1.546	16.216

Noter • Koncernen

Mio. kr.

Note 25. Livsforsikringshensættelser markedsrenteprodukter - fortsat

2016	Forsikrings- kontrakter	Investe- rings- kontrakter	I alt
Bruttohensættelser primo	14.610	1.541	16.151
Fortjenstmargen primo	60	5	66
Retrospektive hensættelser primo	14.670	1.546	16.216
Bruttopræmier	5.759	841	6.600
Tilskrivning af afkast	1.433	167	1.600
Forsikringsydelse	-1.363	-220	-1.584
Omkostningsstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-56	-7	-63
Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	10	0	10
Præmiefrigørelser overført til livsforsikringshensættelser	-30	0	-30
Andet	-1	1	1
Interne overførsler	114	23	137
Retrospektive hensættelser ultimo	20.535	2.351	22.886
Fortjenstmargen ultimo	-94	-9	-103
Bruttohensættelser 31. december 2016	20.441	2.342	22.783
		2015	2016
Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat i procent		5,9	10,1
Antal kunder med investeringskontrakter udgør:			
Individuelt tegnede forsikringer		2.657	3.685
Forsikringer tegnet som led i et ansættelsesforhold		3.947	5.264
Kontrakterne er tegnet uden garanti.			

Note 26. Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter

Fortjenstmargen markedsrenteprodukter	-	103
---------------------------------------	---	-----

Note 27. Erstatningshensættelser

Brutto		
Hensættelser primo	13.289	13.121
Betalte erstatninger vedr. tidligere år	-2.991	-2.970
Ændring i forventet skadeudgift vedr. tidligere år	-387	-502
Betalte erstatninger vedr. indeværende år	-3.263	-3.317
Forventet skadeudgift vedr. indeværende år	6.570	6.440
Inflationsafdækning	14	50
Løbetidsforkortelse	135	115
Kursregulering	-246	272
Erstatningshensættelser brutto	13.121	13.209
For egen regning		
Hensættelser primo	12.642	12.540
Betalte erstatninger vedr. tidligere år	-2.634	-2.748
Ændring i forventet skadeudgift vedr. tidligere år	-381	-470
Betalte erstatninger vedr. indeværende år	-3.144	-3.115
Forventet skadeudgift vedr. indeværende år	6.157	5.984
Inflationsafdækning	14	50
Løbetidsforkortelse	131	111
Kursregulering	-245	271
Erstatningshensættelser f.e.r.	12.540	12.623
Hensættelser vedr. arbejdsskadeforsikring f.e.r.	5.750	5.970
Gennemsnitlig afviklingstid	7 år	7 år
Syge- og ulykkesforsikring f.e.r. administreret af liv	2.056	2.223
Gennemsnitlig afviklingstid	13 år	13 år

Noter • Koncernen

Mio. kr.

Note 27. Erstatningshensættelser - fortsat

Udvikling i erstatningsforpligtelser fordelt på skadeår

Brutto	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	I alt
Slutning af året	6.468	6.599	6.652	7.549	6.414	7.203	6.814	6.730	6.559	6.400	
1 år senere		6.685	6.715	7.755	6.439	7.347	6.834	6.526	6.753	6.426	
2 år senere			6.691	7.771	6.455	7.282	6.952	6.585	6.769	6.473	
3 år senere				7.742	6.402	7.274	6.926	6.583	6.887	6.492	
4 år senere					6.321	7.209	6.865	6.513	6.851	6.576	
5 år senere						7.160	6.810	6.521	6.735	6.576	
6 år senere							6.770	6.499	6.763	6.537	
7 år senere								6.454	6.577	6.575	
8 år senere									6.514	6.380	
9 år senere										6.375	67.179
Udbetalt inkl. inflationsafdækning	3.317	4.836	5.303	6.535	5.421	6.399	6.104	5.943	5.974	5.927	55.757
Hensættelser ultimo før diskontering	3.151	1.848	1.388	1.207	901	761	667	511	540	448	11.422
Nedsættelse for diskontering	-9	-6	-4	-3	-2	-1	-3	-1	0	-4	-34
	3.142	1.842	1.384	1.204	899	759	664	511	539	444	11.388
Hensættelser ultimo vedr. tidligere år											1.822
Bruttohensættelser ultimo 2016											13.209

For egen regning

Slutning af året	6.007	6.183	6.259	6.387	6.028	6.164	6.385	6.389	6.227	6.073	
1 år senere		6.270	6.301	6.461	6.098	6.268	6.433	6.191	6.429	6.096	
2 år senere			6.288	6.476	6.115	6.218	6.564	6.286	6.467	6.148	
3 år senere				6.449	6.066	6.205	6.553	6.295	6.594	6.168	
4 år senere					5.990	6.151	6.509	6.226	6.556	6.249	
5 år senere						6.103	6.450	6.235	6.446	6.247	
6 år senere							6.411	6.224	6.475	6.210	
7 år senere								6.182	6.290	6.251	
8 år senere									6.228	6.056	
9 år senere										6.055	61.984
Udbetalt inkl. inflationsafdækning	3.115	4.588	4.941	5.309	5.109	5.363	5.745	5.674	5.698	5.607	51.149
Hensættelser ultimo før diskontering	2.893	1.682	1.347	1.140	881	740	666	508	530	448	10.835
Nedsættelse for diskontering	-9	-6	-4	-2	-2	-1	-3	-1	0	-4	-31
	2.884	1.676	1.343	1.138	879	739	664	507	529	444	10.804
Hensættelser ultimo vedr. tidligere år											1.820
Hensættelser f.e.r. ultimo 2016											12.623

Afstemning:

Erstatningshensættelser											13.209
Genforsikringsandele af hensættelser											-586
Hensættelser f.e.r. ultimo 2016											12.623

Udviklingen i de forventede betalinger f.e.r.:

Oprindeligt opgjort	6.001	6.200	6.199	6.397	5.991	6.062	6.379	6.361	6.148	6.068	61.806
Afviklingstab/gevinst (-)		47	12	-52	-137	-193	-179	-462	-374	-445	-1.783
Diskontering/kursregulering arbejds- skade og syge- og ulykkesforsikring	6	23	77	104	137	234	211	283	454	431	1.960
	6.007	6.270	6.288	6.449	5.990	6.103	6.411	6.182	6.228	6.055	61.984

Tabellen viser den historiske udvikling i den vurderede endelige forpligtelse (summen af udbetalinger og hensættelser) for det enkelte skadeår fra 2007. Væsentlige dele af de viste forpligtelser er opgjort uden diskontering, hvorved udsving på grund af ændringer i diskonteringsrenter i vidt omfang elimineres. Arbejdsskade og syge/ulykke administreret af Topdanmark Livsforsikring A/S indgår dog med diskonterede størrelser.

Noter • Koncernen

Mio. kr.	2015	2016
Note 28. Realiseret resultat og skyggekonto		
Kundernes andel af realiseret resultat	433	554
Egenkapitalens andel af realiseret resultat	37	44
Realiseret resultat	470	598
Fordelingen af realiseret resultat til forsikringstagerne følger principperne i bekendtgørelse om kontributionsprincippet.		
Skyggekonto primo	26	26
Nedskrivning over 5 år	-	-5
Henlagt/anvendt	0	14
Skyggekonto ultimo	26	35
Skyggekonto fordelt på rente-, risiko- og omkostningsgrupper (forventet fremtidig indtægtsførsel):		
Risikogrupper	1	0
Omkostningsgrupper	11	14
Skyggekonto i alt	12	14
Note 29. Fremrykket afgift		
Koncernen har opgjort fremrykket afgift af kapitalpensioner for 2015:		
Afregnet afgift vedrørende depoter	94	
Beregnet afgift vedrørende:		
Akkumuleret værdiregulering	13	
Kollektivt bonuspotentiale	6	
Fremrykket afgift, i alt	113	
Note 30. Omkostninger		
Omkostninger fordelt efter art:		
Provisioner - skadeforsikring	204	187
Provisioner - livsforsikring	76	73
Personaleomkostninger (ekskl. provisioner)	1.812	1.881
Andre personaleomkostninger	106	110
Kontorhold, lokaler m.v.	153	158
It drift og vedligehold	192	186
Ned- og afskrivninger	100	82
Øvrige omkostninger	386	437
Omkostninger, i alt	3.028	3.114
Omkostningerne indgår i følgende regnskabsposter:		
Skadeforsikring:		
Erhvervesomkostninger	920	945
Administrationsomkostninger	517	526
Koncerninterne refusioner	-33	-39
Erstatninger (skadebehandling og taksering)	848	852
	2.253	2.285
Livsforsikring:		
Erhvervesomkostninger	153	146
Administrationsomkostninger	253	270
	406	416
Indtægter af investeringsejendomme (administration og drift)	92	111
Omkostninger i.f.m. investeringsvirksomhed	268	287
Andre omkostninger	9	15
Omkostninger, i alt	3.028	3.114
Note 31. Personaleomkostninger		
Løn	1.509	1.510
Pension	244	249
Udgifter til social sikring	41	40
Lønsums afgift	216	244
Aktieoptioner	7	8
Medarbejderaktier	-	8
	2.017	2.059
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	2.650	2.632

Noter • Koncernen

Mio. kr.

Note 31. Personalemkostninger - fortsat

Aktieoptioner

Topdanmarks aktieoptionsprogram omfatter direktion og ledende medarbejdere. Strikekursen fastsættes som 110% af børskursen på sidste handelsdag i det foregående regnskabsår (gennemsnit af alle handler).

Udnyttelsen kan ske tre-fem år efter tildeling. Programmet afregnes med aktier (egenkapitalinstrumenter).

Der er ikke særlige optjeningsbetingelser knyttet til optionsprogrammet end ansættelse i hele tildelingsåret.

Optioner tildeles primo året og ved fratrædelse i tildelingsåret sker en forholdsmæssig reduktion i anstallet af tildelte optioner.

Nedenstående oversigt er kategoriseret ud fra optionsejernes aktuelle status:

Antal optioner i alt (1.000)	Strikekurs	Direktion	Ledende med- arbejdere	Fratrædte	I alt
2015					
Udestående optioner primo		321	1.586	32	1.938
Tildelt	220	68	295	0	363
Overførsel		0	-90	90	0
Afgang		0	0	-20	-20
Udnyttet		-92	-471	-17	-580
Udestående optioner ultimo 2015		296	1.320	85	1.701
Gns. strikekurs ultimo 2015		156	151	116	
2016					
Udestående optioner primo		296	1.320	85	1.701
Tildelt	215	72	336	0	407
Overførsel		-29	-186	216	0
Udnyttet		0	-290	-36	-326
Udestående optioner ultimo 2016		339	1.179	265	1.783
Gns. strikekurs ultimo 2016		171	177	165	
Pr. tildeling:	Udnyttelsesperiode				
2012	februar 2015-februar 2017	99	35	59	112
2013	februar 2016-februar 2018	133	77	271	431
2014	februar 2017-februar 2019	157	87	305	469
2015	februar 2018-februar 2020	220	68	253	363
2016	februar 2019-februar 2021	215	72	291	407
Udestående optioner ultimo 2016		339	1.179	265	1.783
Gns. strikekurs for udnyttede optioner 2015		99	91	99	92
Gns. strikekurs for udnyttede optioner 2016		-	104	102	104
Gns. aktuel kurs på tidspunkt for udnyttelse 2015					219
Gns. aktuel kurs på tidspunkt for udnyttelse 2016					167
Dagsværdi af tildeling 2015		2	8		10
Dagsværdi af tildeling 2016		2	8		10
Dagsværdi ultimo 2015		14	70	6	91
Dagsværdi ultimo 2016		10	32	9	52

Dagsværdi af årets tildeling er opgjort ved hjælp af Black & Scholes-modellen under forudsætning af en aktiekurs på 195,41 kr. (2015: 200,28 kr.), en rente svarende til nul kuponrenten beregnet ud fra swapkurven ultimo året inden, en fremtidig volatilitet på 22% (2015: 22%) p.a. og et udnyttelsesmønster som ved Topdanmarks tidligere tildelinger af aktieoptioner. Volatiliteten opgøres med udgangspunkt i tidligere års volatilitet, som fortsat er udtryk for ledelsens bedste skøn over den fremtidige volatilitet.

	2015	2016
Antal optioner der kan udnyttes på balancedagen (1.000)	330	543

Fratrædelsesgodtgørelser

Fratrædelsesgodtgørelser er beskrevet i ledelsesberetningens afsnit Fratrædelsesgodtgørelser.

Noter • KoncernenMio. kr. **2015** **2016****Note 32. Nærtstående parter**

Topdanmark Forsikring A/S ejes 100% af Topdanmark A/S, Ballerup, som er eneste nærtstående part med bestemmende indflydelse.

Bestyrelshonorar

Honorar til bestyrelsen vedtaget af generalforsamlingen udgør 5.075 tkr. (2015: 5.075 tkr.), hvoraf 4.813 tkr. (2015: 4.813 tkr.) vedrører Topdanmark A/S.

Som følge af vakance på en bestyrelsespost en del af året udgør det betalte honorar 4.958 tkr.

1.000 kr.:

Søren Thorup Sørensen	1.378	1.488
Torbjörn Magnusson	678	788
Jens Aaløse	-	233
Ann-Jeanette Bakbøl	233	350
Tina Møller Carlsson	233	350
Mette Jensen	233	350
Birgitte Nielsen	525	525
Lone Møller Olsen	-	233
Annette Sadolin	525	525

Anders Colding Friis	350	117
Bjarne Graven Larsen	233	-
Per Mathiesen	117	-
Michael Pram Rasmussen	335	-
Desiree Schultz	117	-
Aage Nedergaard Smidt	117	-
Samlet honorar til ni bestyrelsesmedlemmer	5.075	4.958

Bestyrelsen modtager alene fast vederlag.

Direktionsvederlag

Løn m.m.	19	26
Aktieoptioner	2	2
Medarbejderaktier	-	0
Samlet vederlag til fire (2015 tre) direktører	21	29

Fast vederlag	21	26
Variabelt vederlag	0	2

Christian Sagild	8,9	9,0
Brian Rothemejer Jacobsen (10 måneder)	-	3,9
Lars Thykier	5,9	6,0
Marianne Wier(10 måneder)	-	3,8

Kim Bruhn-Petersen udtrådt af direktionen i 2016	5,9	5,9
	20,7	28,6

Direktionen optjener i tillæg hertil successivt en godtgørelse svarende til halvandet års løn.

Godtgørelsen udbetales i tilfælde af ansættelsesforholdets ophør.

Koncernen har ingen uafdækkede pensionsforpligtelser.

Væsentlig risikotager

Ud over direktionen har én ansat i koncernen væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil.

I henhold til undtagelsesbestemmelse oplyses vederlaget ikke.

Bestyrelsens og direktionens beholdning af aktier og kapitalbeviser

Oplysningerne vedrører den anmeldte bestyrelse og direktion pr. 31. december.

Bestyrelse

Aktier, stk.		
Søren Thorup Sørensen	3.729	3.729
Torbjörn Magnusson	500	500
Jens Aaløse	-	50
Ann-Jeanette Bakbøl	0	0
Tina Møller Carlsson	1.270	1.270
Mette Jensen	1.400	1.400
Birgitte Nielsen	350	350
Lone Møller Olsen	-	2.425
Annette Sadolin	2.620	2.620
Anders Colding Friis	4.450	-

Noter • Koncernen

Mio. kr.	2015	2016
Note 32. Nærtstående parter - fortsat		
Kapitalbeviser (ansvarlig lånekapital) Topdanmark Forsikring A/S nom. tkr. Søren Thorup Sørensen	4.050	3.000
Direktion		
Aktier, stk.		
Christian Sagild	21.160	21.160
Brian Rothemejer Jacobsen	-	68.200
Lars Thykier	14.130	14.130
Marianne Wier	-	0
Kim Bruhn-Petersen	14.640	-
Associerede virksomheder		
Ejerandele fremgår af balancen og specificeres i noten kapitalandele i associerede virksomheder.		
Mellemværende fremgår af balancen.		
Samhandel foregår på markedsbaserede vilkår.		
Tilknyttede virksomheder		
Samhandel med moderselskabet:		
Aktiebaseret vederlæggelse	9	8
Omkostningsrefusioner	-27	-35
Betalte udbytter	2.000	1.000
Samhandel med øvrige selskaber:		
Kapitalforvaltning	111	128
Omkostningsrefusioner	-8	-7
Kapitalforvaltning op optionsprogrammet afregnes på markedsbaserede vilkår.		
Gennemsnitlig effektiv rente af løbende mellemværender udgør 0,03% (2015: 0,02%).		
Mellemværender fremgår af balancen.		
Note 33. Finansielle aktiver		
Finansielle aktiver til dagsværdi værdireguleret over resultatopgørelsen		
Handelsbeholdning:		
Kapitalandele	6.740	5.663
Obligationer	31.455	35.277
Pantesikrede og andre udlån	32	0
Afledte finansielle instrumenter	1.350	36
	39.577	40.976
Klassificeret til dagsværdi:		
Indlån i kreditinstitutter	3.721	1.451
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	15.796	21.528
	19.517	22.979
Finansielle aktiver til dagsværdi værdireguleret over resultatopgørelsen, i alt	59.093	63.956
Lån og tilgodehavender til amortiseret kostpris		
Tilgodehavender hos forsikringstagere	328	383
Tilgodehavender hos forsikringsvirksomheder	57	100
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	36	17
Andre tilgodehavender	254	144
Likvide beholdninger	636	820
Øvrige	498	390
	1.808	1.854
Tilgodehavende renter samt optjent leje	284	278
Finansielle aktiver, i alt	61.186	66.088

Noter • Koncernen

Mio. kr.

Note 33. Finansielle aktiver - fortsat

2015	Noterede priser Niveau 1	Observer- bare input Niveau 2	Ikke observer- bare input Niveau 3	I alt
Finansielle aktiver optaget til dagsværdi				
Handelsbeholdning:				
Kapitalandele	4.670	2.070		6.740
Obligationer	11.130	19.803	523	31.455
Pantesikrede og andre udlån		32		32
Afledte finansielle instrumenter		1.350		1.350
Klassificeret til dagsværdi:				
Indlån i kreditinstitutter		3.721		3.721
Kapitalandele	7.565	244		7.809
Investeringsforeningsandele	1.858	0		1.858
Obligationer	1.019	4.958		5.978
Investeringssejendomme			151	151
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	10.442	5.203	151	15.796
Finansielle aktiver til dagsværdi, i alt	26.242	32.178	674	59.093

2016

Finansielle aktiver optaget til dagsværdi				I alt
Handelsbeholdning:				
Kapitalandele	4.196	1.467		5.663
Obligationer	6.337	28.515	426	35.277
Pantesikrede og andre udlån		0		0
Afledte finansielle instrumenter		36		36
Klassificeret til dagsværdi:				
Indlån i kreditinstitutter		1.451		1.451
Kapitalandele	10.877	12		10.889
Investeringsforeningsandele	2.378			2.378
Obligationer	1.328	6.645	156	8.130
Investeringssejendomme			131	131
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	14.583	6.658	288	21.528
Finansielle aktiver til dagsværdi, i alt	25.116	38.126	714	63.956

Finansielle aktiver i niveau 3 på 713 mio. kr., udgøres af investeringsejendomme 131 mio. kr. og obligationer 582 mio. kr.

	2015	2016
Obligationer målt ud fra ikke observerbare input - Niveau 3:		
Beholdning primo	172	523
Køb	97	287
Overført fra niveau 2	254	0
Afdrag	0	-234
Valutakursregulering	0	6
Beholdning ultimo	523	582

Posten består af projektf finansiering i Carlsberg Byen (55 mio. kr.), Skovkvarteret I (126 mio. kr.) og Vindmøllefarm garanteret af EKF (156 mio. kr.) samt obligationer på 244 mio. kr., hvis løbende afkast afhænger af betalinger på livrentekontrakter.

Dagsværdien svarer til anskaffelsesprisen målt i transaktionsvaluta.

Nedskrivningskonto for tilgodehavender hos forsikringstagere og forsikringsvirksomheder:

	2015	2016
Primo	68	67
Årets ændring	-2	1
Ultimo	67	68

Koncernselskaber har indgået aftale om udlån af aktier mod sikkerhedsstillelse:

	2015	2016
Regnskabsmæssig værdi af udlånte aktier	1.075	2.470
Dagsværdi af obligationer modtaget som sikkerhed for udlånet	1.154	2.910

Oversigt over kapitalandele kan rekvireres ved henvendelse.

Noter • KoncernenMio. kr. 2015 2016**Note 34. Finansielle forpligtelser****Finansielle forpligtelser til dagsværdi værdireguleret over resultatopgørelsen**

Handelsbeholdning:		
Afledte finansielle instrumenter	527	880
Klassificeret til dagsværdi:		
Gæld til kreditinstitutter	1.346	44
Finansielle forpligtelser til dagsværdi værdireguleret over resultatopgørelsen, i alt	1.873	923

Finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris

Anden ansvarlig lånekapital	1.745	1.346
Genforsikringsdepoter	62	64
Gæld i forbindelse med direkte forsikring	394	329
Gæld i forbindelse med genforsikring	43	18
Gæld til tilknyttede virksomheder	444	0
Gæld til associerede virksomheder	0	0
Anden gæld	1.100	1.486
Finansielle forpligtelser målt til amortiseret kostpris, i alt	3.788	3.243
Finansielle forpligtelser, i alt	5.661	4.167

Finansielle forpligtelser er optaget til dagsværdi ud fra observerbare input, niveau 2.

Finansielle forpligtelser med forfald efter mere end fem år:

Anden ansvarlig lånekapital	847	0
Gæld til kreditinstitutter	3	3

Note 35. Sikkerhedsstillelser ifm. finansielle aktiver og forpligtelser

Afledte instrumenter	Brutto- position	Off setting	Regnskabs- mæss. værdi	Kollateral i likvider	Netto- position
2015					
Aktiver	1.350	0	1.350	-1.305	45
Passiver	-527	0	-527	511	-23
2016					
Aktiver	36	0	36	-9	27
Passiver	-880	0	-880	1.025	145

Note 36. Afvikling af aktiver og forpligtelser

Med undtagelse af materielle og immaterielle aktiver, investeringsejendomme, investeringer i associerede virksomheder samt CDO's forventes alle øvrige aktiver i al væsentlighed afviklet inden for et år.

Følgende væsentlige forpligtelser forventes afviklet mere end 12 måneder efter balancedagen:

Anden ansvarlig lånekapital	1.345	1.346
Præmiehensættelser	172	174
Livsforsikringshensættelser	36.861	43.324
Erstatningshensættelser	9.783	9.115
Udskudt skat af sikkerhedsfonde	306	306
	48.467	54.266

Noter • Koncernen

Mio. kr.

Note 37. Specifikation af aktiver og disses afkast - livsforsikring

Aktiver tilknyttet gennemsnitsrenteprodukter	Regnskabsmæssig værdi		Afkast i procent *
	Primo	Ultimo	
Grunde og bygninger	3.371	3.565	3,8
Noterede kapitalandele	5.088	4.405	9,2
Unoterede kapitalandele	304	103	33,6
Kapitalandele i alt	5.391	4.508	10,0
Stats- og realkreditobligationer	10.264	11.866	3,0
Indeksobligationer	1.082	1.112	4,2
Kreditobligationer og emerging markets obligationer	2.560	2.611	11,4
Obligationer i alt	13.906	15.588	4,5
Øvrige investeringsaktiver	984	117	0,0
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser	1.204	-109	

* Afkast p.a. før pensionsafkastskat (PAL) og selskabsskat.

Aktiver tilknyttet gennemsnitsrenteprodukter

Grunde og bygninger	136	147	3,8
Noterede kapitalandele	6.423	8.302	10,6
Unoterede kapitalandele	1	2	11,4
Kapitalandele i alt	6.424	8.304	10,6
Stats- og realkreditobligationer	610	1.120	0,8
Kreditobligationer og emerging markets obligationer	4.603	5.352	11,6
Obligationer i alt	5.213	6.472	9,9
Øvrige investeringsaktiver	380	1.504	0,0

I aktiver tilknyttet markedsrenteprodukter medregnes ikke aktiver, hvor forsikringstagerne selv vælger aktiverne.

Ved beretning af afkastprocenter sættes afkastet af afledte finansielle instrumenter i forhold til størrelsen af eksponeringen i det underliggende aktiv.

Eksponeringen i udenlandske kapitalandele er tilpasset ved hjælp af afledte finansielle instrumenter og udgør:

	2015	2016
Gennemsnitsrente	5.582	4.640
Markedsrente	7.636	9.702

Note 38. Afkast og risiko - markedsrenteprodukter

Udvalgte alderspunkter i forhold til tidspunkt for pensionering	År til pension	Procent af gennemsnitlige hensættelser	Afkast i procent før PAL	Risiko
Livscyklus:				
	30 år	1,4	11,1	4,75
	15 år	3,8	8,8	4,5
	5 år	1,2	6,5	3,75
	5 år efter	0,1	6,6	3,75
	Ikke livscyklus	24,6	7,4	4,75

Noter • Koncernen

Mio. kr.

Note 39. Følsomhedsoplysninger**2016****Skadeforsikring**

Hændelse	Påvirkning af egenkapitalen
Rentestigning på 1,0 pct.point	32
Rentefald på 1,0 pct.point	-26
Aktiekursfald på 12%	-155
Ejendomsprisfald på 8%	-112
Valutakursrisiko (VaR 99,0%)	-46
Tab på modparter på 8%	-188

Note 40. Sikkerhedsstillelser

2015

2016

Til sikkerhed for de forsikringsmæssige hensættelser har koncernens forsikringsselskaber registreret følgende aktiver:

Kapitalandele i associerede virksomheder	0	404
Kapitalandele	4.845	4.184
Obligationer	30.904	33.761
Indlån i kreditinstitutter	3.100	280
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	15.796	21.528
Likvide beholdninger	349	462
Tilgodehavende renter	275	278
Kapitalandele i og tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder, som er elimineret i koncernregnskabet	5.173	7.111
	60.441	68.008
Øvrige sikkerhedsstillelser	56	51

Note 41. Eventualforpligtelser

Entrepriserforpligtelser	121	394
Momsreguleringsforpligtelser	39	52
Andre forpligtelser	12	10
Kapitaltilsagn afgivet til lånefonde og private equity fonde m.m.	1.254	1.461

Topdanmark EDB II ApS har indgået aftale med Schantz A/S om køb og implementering af et nyt administrationssystem til brug for Topdanmarks livsforsikringsforretning.

Koncernselskaber deltager i forskellige forsikringstekniske samarbejder og hæfter solidarisk for forsikringsmæssige forpligtelser i denne forbindelse.

Note 42. Selskabsoversigt

Virksomhedens navn	Hjemsted	Aktivitet
Topdanmark Forsikring A/S	Ballerup	Forsikring
Skade:		
TDP.0007 A/S	Ballerup	Ejendom
Topdanmark EDB A/S	Ballerup	Interne edb-ydelser
E. & G. Business Holding A/S	Ballerup	Holding
Topdanmark Holding S.A.	Luxembourg	Holding
Risk & Insurance Services S.A.	Luxembourg	Administration
Liv:		
Topdanmark Liv Holding A/S	Ballerup	Holding
Topdanmark Livsforsikring A/S	Ballerup	Forsikring
Nykredit Livsforsikring A/S	Ballerup	Forsikring
Topdanmark EDB II ApS	Ballerup	Edb-ydelser
Topdanmark Ejendom A/S	Ballerup	Ejendom
TDE.201 ApS	Ballerup	Ejendom
Bygmestervej ApS	Ballerup	Ejendom

Med undtagelse af Topdanmark Holding S.A. (99%) og Risk & Insurance Services S.A. (99%) er alle 100% ejet.

Noter • Koncernen

Note 43. Øvrige noteoplysninger

Femårsoversigt i henhold til § 91a i Bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser indgår i ledelsesberetningen. I øvrigt henvises til beretningens afsnit om Risikostyring og Kapitalmodel.

Ingen begivenheder har fundet sted i perioden fra balancedagen indtil præsentationen af koncernregnskabet, som kan forrykke vurderingen af årsrapporten.

Note 44. Risikoforhold

Efterfølgende beskrivelse af risici i Topdanmark Forsikring-koncernen uddyber beretningens afsnit om risikostyring.

Skadeforsikring

Underwritingrisiko

Acceptpolitik

Topdanmark Forsikrings acceptpolitik tager udgangspunkt i ønsket om overskud på såvel produktniveau som kundeniveau. Fastsættelsen af produktpriser sker ud fra relevante risikokriterier og omkostninger ved administrationen af det pågældende produkt.

Topdanmark Forsikrings prissætning er tilpasset de enkelte markeder og kundetyper. På privat- og erhvervs-markedet er priserne i det store og hele tariffaserede. For de større erhvervs-kunder fastsættes priserne mere individuelt.

Danske forsikringselskaber dækker ikke stormflod eller gentilplantning af skov i forbindelse med storme, erhvervs sygdomme, krig eller krigslignende handlinger, jordskælv eller andre naturkatastrofer samt med visse undtagelser skader udløst af atomenergi eller radioaktivitet.

Opfølgingspolitik

For at sikre overskud på både produkt- og kundeniveau følger Topdanmark Forsikring systematisk op på udviklingen i de enkelte kundebestande.

På privatmarkedet anvendes kundescoring. Kunderne opdeles i grupper alt efter forventet lønsomhedsniveau. Kundescoren skal hjælpe med at sikre balancen mellem den enkelte kundes pris og risiko. Herved tilstræbes, at der ikke findes kunder, der skal betale for meget for at dække tab fra kunder, der betaler for lidt.

For større individuelt indtegnede kunder på erhvervs-markedet sker opfølgningen via kundevurderings-systemer, der vurderer kundernes historiske lønsomhed.

Tariffer revurderes løbende.

Hensættelserne beregnes som hovedregel på månedsbasis på alle områder, og udviklingstendenser i skadeniveau vurderes månedligt og følges op af prisjusteringer om nødvendigt.

De administrative systemer udbygges løbende for at opnå en mere fintmasket dataindsamling. Dette sker med henblik på at kunne identificere trends i skadeniveauet på et tidligere tidspunkt samt indsamle oplysninger om, hvordan de forskellige typer skader er sammensat.

Skadebehandling

For at sikre en ensartet og effektiv skadebehandling har Topdanmark Forsikring samlet skadebehandlingen for alle typer af skader i én enhed.

Formålet med skadebehandlingen er at få kunderne til at føle sig godt hjulpet, samtidig med at der foregår en effektiv styring og kontrol af erstatningsudgifterne.

Kunderne skal føle sig godt hjulpet

Topdanmark Forsikring arbejder på, at kunderne skal føle sig godt hjulpet i hver enkelt situation i skadebehandlingen. Det afgørende for kundens oplevelse er, at:

- Kunden føler sig HØRT
- Kunden har OVERBLIK over hele skadeforløbet – ikke mindst over, hvem der gør hvad og hvornår
- Kunden har TILLID til, at Topdanmark Forsikring hjælper kunden med at løse skadeproblemet.

Kundetilfredsheden med telefon-, besøgs- og internetkontakt måles dagligt, og på hver eneste utilfreds tilbagemelding følges der straks op på den enkelte kunde, så vi kan hjælpe kunden og samtidig lære af hændelsen.

Effektiv styring af erstatningsudgifterne

Topdanmark Forsikring arbejder kontinuerligt på målrettet at effektivisere skadebehandlingsprocesserne under de tre hovedoverskrifter:

- Hurtighed
- Bedre skadeindkøb
- Kvalitet.

Hurtighed

Det er vigtigt hurtigt at skabe det fulde overblik over en skades omfang, igangsætte eventuelle skadebegrænsende aktiviteter og/eller begynde udbedringen. Hurtig skadebehandling giver på samme tid reducerede erstatningsudgifter og gode kundeoplevelser.

Skadeafdelingen opererer typisk med dag til dag-ekspektion i forbindelse med skadeanmeldelser og øvrig behandling for at sikre, at skaden ikke udvikler sig. Mere simple anmeldelser behandles straks over telefonen. Der foretages løbende målinger af gennemløbstider.

Bedre skadeindkøb

Skadeafdelingens indkøbskraft i form af erstatning for varer og køb af tjenesteydelser udmønter sig i økonomiske fordele for kunder og aktionærer.

Ansvaret for alle samarbejds- og indkøbsaftaler er centraliseret i én indkøbsfunktion for at sikre størst mulig rabat, kvalitet og sikkerhed i levering af varer og ydelser. Der er bl.a. indgået samarbejdsaftaler med SOS International, Falck Health Care, Scalepoint og Bygma samt en række håndværkere, autoværksteder og skadeservicefirmaer.

Kvalitet

Der er udarbejdet forretningsgange for alle væsentlige skadeprocesser. Forretningsgangene sikrer, at skader behandles på en ensartet og kontrolleret måde. Forretningsgangene er suppleret med regler for skademedarbejdernes faglige og økonomiske kompetencer.

Den faglige skadebehandling kvalitetskontrolleres ved en løbende undersøgelse af tilfældigt udvalgte sager. Eksempelvis undersøges, om dækning, skadeårsag og reserveafsættelse er korrekt, om regresmuligheder er undersøgt, og om der er opkrævet selvrisiko, moms m.v.

Skadebehandlingen understøttes af Topdanmark Forsikrings skadebehandlingssystem

Topdanmark Forsikrings skadebehandlingssystem understøtter den faglige korrekthed og der arbejdes kontinuerligt på at optimere systemerne, så skadesbehandlingsprocesserne bliver forbedret via automatisering.

I Skade arbejdes med serviceorganisationernes version af Lean. Det betyder, at der tages udgangspunkt i kundens behov, og at fokus er på at få sat gang i det rigtige i første kontakt med kunden. Ud over at det øger kundetilfredsheden, så betyder den korrekte omfangsbestemmelse af skaden reduceret gennemløbstid og gennemsnitserstatning.

Topdanmark Forsikring har en beredskabsplan, der skal sikre en hurtig, korrekt og målrettet indsats ved en større begivenhed såsom storm, orkan, skybrud og oversvømmelser. Beredskabet består af flere niveauer, således at skadeberedskabet kan skaleres afhængig af hændelsens størrelse. Der er udpeget beredskabshjælpere i hele Topdanmark Forsikring, der løbende får deres skadebehandlingsviden opdateret, og der afholdes beredskabsøvelser to gange om året for at træne og forbedre beredskabet.

Beredskabsplan

Skadeforebyggelse og -begrænsning

Topdanmark Forsikring fokuserer på skadeforebyggelse og -begrænsning. Hovedformålet er at påvirke til en proaktiv risikohåndtering hos kunderne, så de selv kan være på forkant med at reducere deres sårbarhed. Ved at gøre det sikrer Topdanmark Forsikring kunden tryghed og reducerer samtidig egen risiko.

Hensættelsesrisiko

Erstatningshensættelser

Traditionelt opdeles forsikringsklasserne i korthalede brancher, dvs. brancher, hvor der går kort tid, fra skaderne anmeldes, til de afsluttes, og langhalede brancher, dvs. brancher, hvor der går lang tid, fra skaderne anmeldes, til de afsluttes.

Erstatningshensættelser

Eksempler på korthalede brancher er bygning, løsøre og motorkasko. De langhalede brancher er relateret til person- og ansvarsskader såsom arbejdsskade, ulykke, motoransvar og erhvervsansvar.

Topdanmark Forsikrings samlede erstatningshensættelser er sammensat således:

Erstatningshensættelser (%)	2015	2016
Korthalede	13	13
Rentehensættelse vedr. arbejdsskade	23	24
Anden erstatningshensættelse vedr. arbejdsskade	25	23
Ulykke	24	26
Motor personansvar	12	11
Erhvervsansvar	4	4

Hensættelsesrisikoen på de langhalede brancher er betydelig i forhold til hensættelsesrisikoen på de korthalede brancher, hvilket skyldes den meget lange afviklingstid for skaderne. Det er ikke usædvanligt, at skader på langhalede brancher først afsluttes tre-fem år, efter de er anmeldt, og i sjældne tilfælde kan der gå helt op til 10-15 år, efter de er anmeldt.

I den lange afviklingstid kan erstatningsniveauerne blive påvirket i væsentlig grad af ændringer i lovgivning, domstolspraksis eller tilkendelsespraksis hos eksempelvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, der tilkender mén- og erhvervsevnetabserstatninger på alle alvorlige arbejdsskader.

Tilkendelsespraksis hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har også en vis effekt på erstatningsniveauerne inden for ulykkesforsikring og personskadeerstatningerne på motor-, ansvars- og erhvervsansvarsforsikring.

Hensættelsesrisikoen udgøres væsentligst af den almindelige beregningsusikkerhed samt skadeinflation, dvs. et forhøjet erstatningsniveau på baggrund af, at den årlige udvikling i erstatningen pr. forsikring stiger mere end den generelle pristalsudvikling eller som følge af ændret domspraksis/lovgivning.

Hensættelsernes tilstrækkelighed testes på væsentlige brancher ved også at beregne hensættelserne ved hjælp af alternative modeller. Erstatningsniveauerne sammenholdes herefter med informationer fra eksterne kilder, primært statistisk materiale fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Vejsektoren/Vejdirektoratet.

Aktuarfunktionen har en løbende dialog med skadeafdelingerne omkring ændringer i lovgivnings-, domstols- og tilkendelsespraksis og afsmitningen af sådanne ændringer på forretningsgangene for fastsættelse af individuelle hensættelser.

Præmiehensættelser

Risikoen vedrørende præmiehensættelser er især relevant inden for brancher med combined ratio på niveau eller over 100, f.eks. ejerskifte, arbejdsskade og motoransvar, hvor den modtagne præmie ikke er tilstrækkelig til at dække de forventede udbetalinger.

Arbejdsskade- og motoransvarsforsikringer tegnes typisk for en periode på et år, mens ejerskifteforsikringer dækker en 5- eller 10-årig periode, hvor præmien for hele dækningsperioden modtages ved periodens begyndelse.

Præmiehensættelserne opgøres på grundlag af seneste prognose for de kommende 12 måneder.

Prognosen udarbejdes kvartalsvist, bl.a. på grundlag af analyser af præmie-, erstatnings- og omkostningsudviklingen, og for ejerskifte endvidere statistiske analyser af skadesanmeldelsesmønstret i forhold til tegningstidspunktet.

Katastroferisici

Topdanmark Forsikring begrænser den forsikringsmæssige risiko ved væsentlige skadebegivenheder med et omfattende genforsikringsprogram.

Storm og skybrud

På stormområdet dækkes stormskader op til 5,1 mia. kr., hvoraf selvbehold udgør 100 mio. kr. Snetryk, tømbrud og skybrud er også omfattet. Genindtrædelse for den del af dækningen, der er forbrugt, aktiveres ved betaling af genikrafttrædelsespræmie. Ved endnu en storm inden for samme år dækkes yderligere 5,1 mia. kr., hvoraf selvbehold udgør 100 mio. kr. Ved en tredje og fjerde storm dækkes op til 670 mio. kr., hvoraf selvbeholdet udgør 20 mio. kr., hvis begivenhederne sker inden for samme kalenderår. Hertil kommer den dækning, der ikke allerede er ramt to gange ved de første to storme. Dækningen på tredje og fjerde storm er betinget af, at stormprogrammet ikke tidligere er ramt af to enkelte storme, der hver overstiger 3,3 mia. kr. Stormprogrammet fornys 1. juli.

En specifik dækning for skybrud på 100 mio. kr. træder i kraft, såfremt de akkumulerede årlige skybrudsskader overstiger 50 mio. kr. Akkumulering af de enkelte skybrud forudsætter, at den enkelte begivenhed overstiger 10 mio. kr. Maksimalt selvbehold ved et ekstremt skybrud er 75 mio. kr. med tillæg af genikrafttrædelsespræmier.

Brand

Topdanmark Forsikring har et proportionalt program for brand med et maksimalt selvbehold pr. skade på en virksomhed på 25 mio. kr.

Terror

Med visse begrænsninger er terror dækket af genforsikringskontrakterne.

Der er etableret en statslig garantiordning på 15 mia. kr. for terrorskader, som indeholder et element af NBCR (nuklear, biologisk, kemisk, radiologisk). Den statslige garantiordning dækkede i 2016 efter et markedsselvbehold på 13,73 mia. kr. Pr. 1. januar 2017 er markedsselvbeholdet blevet sænket til 9,9 mia. kr.

De danske skadeselskaber har etableret en terrorpool. Terrorpoolen købte i 2016 genforsikring, der dækkede 5,425 mia. kr. efter 0,5 mia. kr. I 2017 dækker genforsikring 4,5 mia. kr. efter 0,5 mia. kr. Arbejdsskader forårsaget af alle former for terror dækkes med enkelte undtagelser af staten.

Arbejdsskade

På arbejdsskadeforsikring dækkes op til 1 mia. kr. med et selvbehold på 50 mio. kr.

Kumulrisiko

Ved kendt kumulrisiko er det på forhånd erkendt, at flere forsikringstagere kan blive ramt af samme begivenhed. Selvbehold på privatområdet udgør 15 mio. kr. ved første skade og 5 mio. kr. ved anden skade. Ved tredje skade og fremefter er selvbeholdet 15 mio. kr. På erhvervsområdet er det maksimale selvbehold 25 mio. kr. Ved ukendt kumulrisiko kan flere forsikringstagere blive ramt af samme begivenhed (konflagrationsskader), uden at der forlods tages højde for den fælles risiko. Selvbeholdet udgør maksimalt 50 mio. kr.

Livsforsikring

Tababsorberende buffere ved lavt renteniveau

Kundernes individuelle og kollektive bonuspotentialer udgør de tababsorberende buffere i livsforsikring for kundernes eventuelle tab på investeringsaktiviteter.

Et lavt renteniveau betyder, at markedsværdien af de afgivne garantier er høj, og at de tilhørende bonuspotentialer er lave. Jo lavere bonuspotentialer, jo større risiko for at eventuelle tab helt eller delvist vil skulle bæres af egenkapitalen. Hvis renten er høj, vil de samme tab i højere grad kunne absorberes af bonuspotentialerne.

Fald i kollektivt bonuspotentiale vil oftest skyldes, at investeringsresultatet er lavere end rentetilskrivningen på depoterne. Fald i kollektivt bonuspotentiale kan også forekomme ved et relativt højt renteniveau.

For at beskytte egenkapitalen vil det med et lavt renteniveau være relevant at nedbringe markedsrisiciene.

Alle policer er opdelt i kontributionsgrupper efter den udstedte ydelsesgaranti. I de enkelte kontributionsgrupper er investeringspolitikken tilrettelagt med henblik på at sikre evnen til at honorere garantiene. Markedsrisikoen ju

steres løbende i forhold til kontributionsgruppernes risikokapacitet og udviklingen i renteniveauet følges, så risikodæmpende handlinger kan foretages efter behov.

Invaliditet

Invaliderisikoen er risikoen for stigende invaliditetsintensiteter eller fald i reaktiveringsraterne, idet præmierne er garanteret frem til udløb. Tab kan forekomme ved en stigning i invalidefrekvensen eller ved mangelfuld helbredsbedømmelse i forbindelse med indtegnning af forsikringen.

Merudgifter som følge af en permanent ændring i invaliderisikoen vil være delvist dækket af individuelle og kollektive bonuspotentialer. Den resterende del rammer årets resultat og dermed egenkapitalen.

Levetid

Levetidsrisikoen er risikoen for, at kunder med livsbetinglyede forsikringer, primært livrenter, lever længere end forventet. Dette vil medføre stigende hensættelser på levetidsprodukterne.

Merudgifter som følge af længere levetider vil være delvist dækket af individuelle og kollektive bonuspotentialer. Den resterende del rammer årets resultat og dermed egenkapitalen.

Marked

Markedsrisiko er risikoen for tab, fordi markedsværdien af koncernens aktiver og passiver og off-balanceforretninger ændrer sig på grund af ændringer i markedsforholdene. Under markedsrisiko hører rente-, aktie-, ejendoms-, valuta-, inflations- og likviditetsrisiko. Rammerne for de finansielle risici fastlægges af Topdanmark Forsikrings bestyrelse. De praktiske investerings-, finansierings- og risikotilpasningsprocesser håndteres af Topdanmark Kapitalforvaltning. Overholdelse af bestyrelsens rammer kontrolleres løbende. Resultatet af kontrollerne rapporteres til bestyrelsen.

Markedsrisici	Risikoreducerende aktiviteter
<p>Renterisiko Topdanmark Forsikring er eksponeret for renterisiko via erstatningshensættelserne i skadeforsikring og afgivne ydelsesgarantier i livsforsikring.</p>	<p>Renterisikoen begrænses og styres generelt ved investering i rentebærende fordringer, således at den fælles rentefølsomhed for aktiver og passiver opnår det ønskede niveau.</p> <p>Med hensyn til afdækning af ydelsesgarantierne er investeringerne i rentebærende fordringer suppleret med indgåelse af swaps og standard swaptioner.</p>
<p>Aktierisiko Topdanmark Forsikring er eksponeret mod aktierisiko i kraft af såvel direkte investeringer i aktier som investeringer via afledte instrumenter.</p>	<p>Aktierisikoen tilpasses ved handler i markedet og ved anvendelse af afledte finansielle instrumenter.</p>
<p>Ejendomsrisiko Topdanmark Forsikring er eksponeret mod ejendomsrisiko i kraft af investeringer i ejendomme udlejet til erhverv og bolig.</p>	<p>Risikoen på ejendomsporteføljen begrænses gennem en strategi, der fokuserer på de fire største byer i Danmark med en klar hovedvægt på København og Århus. Der investeres i velplacerede ejendomme inden for segmenterne boliger og fleksible kontorejendomme.</p>
<p>Kreditspændrisiko Topdanmark Forsikring er eksponeret mod kreditspændrisiko på obligationer og andre fordringer, hvor prisen bl.a. er afhængig af modpartens kreditværdighed.</p>	<p>Risikoen begrænses ved at placere i obligationer m.m. med en meget høj kreditværdighed, samtidig med en spredning på modparter.</p>
<p>Koncentrationsrisici Koncentrationsrisiko er den risiko, der stiger i takt med, at engagementer samles hos enkelte udstedere, hvorved afhængigheden af denne udsteders betalingsdygtighed øges.</p>	<p>Risikoen begrænses ved at placeringers størrelse afstemmes med modpartens kreditværdighed.</p>
<p>Valutarisiko Topdanmark Forsikrings valutarisiko hidrører praktisk talt alene fra investeringssiden.</p>	<p>Valutarisikoen tilpasses ved anvendelse af afledte finansielle instrumenter.</p>
<p>Inflationsrisiko Den fremtidige inflation indgår implicit i en række af de modeller, Topdanmark Forsikring anvender til opgørelse af erstatnings- og præmiehensættelserne.</p> <p>Arbejdsskade- og syge- og ulykkesforsikring adskiller sig fra de generelle principper ved indregning af inflation. Hensættelserne til arbejdsskade opgøres på grundlag af forventningerne til den fremtidige udvikling i løntallet og hensættelserne til syge- og ulykkesforsikring på grundlag af forventningerne til udviklingen i nettoprisindekset.</p>	<p>En forventning om højere fremtidig inflation vil generelt indregnes i hensættelserne med en vis forsinkelse, hvor resultatet samtidig vil blive påvirket af en højere fremtidig indeksering af præmierne.</p> <p>Med henblik på at reducere inflationsrisikoen på arbejdsskade- og syge- og ulykkesforsikring benyttes indeksobligationer og afledte finansielle instrumenter, der afdækker en stor del af de forventede cash flows.</p>
<p>Likviditetsrisiko I forsikringssselskaber er likviditetsrisikoen meget begrænset, idet præmier betales forud for risikoperiodens start.</p>	<p>Koncernen opretholder et betydeligt likviditetsberedskab i form af likvide obligationer af høj kvalitet</p>

Passiverne i koncernens forsikringselskaber består fortrinsvis af forsikringsmæssige hensættelser,

hvor den tilknyttede betalingsforpligtelse honoreres gennem cash flow fra driften.

Udiskonterede forventede cashflows for koncernens væsentligste forpligtelser:

Mio. kr.	Regnskabsmæssig værdi	1 år	2-6 år	7-16 år	17-26 år	27-36 år	> 36 år
Erstatningshensættelser							
2015	13.121	3.869	5.788	3.054	1.318	534	135
2016	13.209	4.045	5.153	2.841	1.272	552	174
Livsforsikringshensættelser, gennemsnitsrente							
2015	22.557	960	2.128	6.905	8.013	5.178	2.231
2016	24.465	2.444	6.783	9.673	4.585	2.088	0

I cashflows vedrørende livsforsikringshensættelserne indregnes fra 2016 genkøb og omskrivning til fripolicer. Sammenligningstal for 2015 er ikke korrigeret.

Livsforsikringshensættelser vedr. markedsrenteprodukter er afdækket af modsvarende investeringsaktiver og indgår derfor ikke i tabellen.

Koncernen benytter afledte finansielle instrumenter til afdækning af investeringsrisici. Afdækningen af især valutakursrisiko resulterer ofte i større positive eller negative balanceværdier.

Topdanmark Forsikring betaler eller modtager kontant sikkerhedsstillelse for værdiændringer. De daglige værdiændringer er af begrænset størrelse og giver ikke likviditetsmæssige udfordringer.

Der er generelt ikke koncentrationer i forfald på de afledte finansielle kontrakter.

Forsikringselskaberne i koncernen kan optage pengemarkedslån i forbindelse med den daglige likviditetsstyring. Disse lån har typisk en løbetid på mindre end en måned. Såvel de ansvarlige lån udstedt af Topdanmark Forsikring som eventuelle udestående pengemarkedslån vil blive tilbagebetalt over driften.

Herudover opretholder koncernen et betydeligt likviditetsberedskab i form af likvide obligationer af høj kvalitet.

Modpartsrisiko

Modpartsrisiko, også kaldet kreditrisiko, er risikoen for tab som følge af, at en eller flere modparter helt eller delvist misligholder deres betalingsforpligtelser.

Topdanmark Forsikring er udsat for modpartsrisiko fra såvel forsikrings- som investeringsvirksomheden.

Genforsikring

På forsikringssiden er genforsikringselskabernes betalingssevne den vigtigste risikofaktor. Topdanmark Forsikring minimerer denne risiko ved spredning og ved fortrinsvis at købe dækning hos genforsikringselskaber, der som minimum har en rating på A-. Således er tæt på 100 % af dækningen på stormområdet placeret hos genforsikringselskaber med rating på minimum A-.

Investeringsområdet

På investeringssiden risikerer Topdanmark Forsikring at lide tab, hvis obligations- eller lånedebitorer eller modparter på finansielle kontrakter ikke honorerer deres forpligtelser. Langt størstedelen af Topdanmark Forsikrings rentebærende fordringer udgøres af danske realkreditobligationer og gæld udstedt eller garanteret af højt ratede europæiske stater. Udstedernes gode bonitet og en tilstræbt spredning på såvel udsteder som serier betyder, at risikoen for tab anses som meget lille. Risikoen på øvrige obligations- og lånedebitorer begrænses i kraft af, at porteføljen er veldiversificeret såvel geografisk som på debitor type og dermed ikke særlig eksponeret for koncentrationsrisici.

Rentebærende fordringer fordelt på rating (%)	2015	2016
AAA+AA	71	78
A	6	3
BBB	2	0
<BBB	9	13
Pengemarkedsindskud	12	7

Modpartsrisikoen på finansielle kontrakter begrænses dels gennem et restriktivt valg af modparter, dels i kraft af krav om sikkerhedsstillelse når værdien af finansielle kontrakter overstiger den tildelte ramme. Rammens størrelse afhænger af modpartens kreditkvalitet og af kontraktens løbetid.

Operationel risiko

Operationel risiko omfatter risikoen for fejl og mangler i interne processer, menneskelige fejl, svig, systemfejl, nedbrud af it-systemer og tab som følge af eksterne begivenheder.

Topdanmark Forsikring udvikler og forbedrer løbende It-systemer, forretningsgange og procedurer. Ansvar for risikostyringen i denne forbindelse ligger hos de ansvarlige forretningsenheder.

Projekter skal udarbejde en risikovurdering indeholdende en beskrivelse af risici, mulige konsekvenser og tiltag til begrænsning af disse risici.

It

Ansvar for informationssikkerheden er placeret i Koncern It-sikkerhed med reference til It-direktøren.

Risikovurdering

Der foretages løbende en risikovurdering af de enkelte operationelle It-risici. Koncern It-sikkerhed rapporterer kvartalsvist om risici og hændelser til direktionen og om hændelser til Compliancefunktionen.

Topdanmark Forsikrings It-risikovurdering, Informations-sikkerhedspolitik, prioritering af risici og It-Beredskabsstrategi er baseret på ISO27001 revideres årligt og godkendes af bestyrelsen.

Cyber crime risiko

Den generelle trussel fra cyber crime er stigende. Topdanmark Forsikring håndterer overordnet risikoen gennem et It-sikkerhedsudvalg/Cyber Crime Board, der løbende vurderer truslen og de nødvendige tiltag, der skal sikre, at det ønskede sikkerhedsniveau opretholdes.

It-Beredskabsplan

It-Beredskabsplanen indeholder bl.a. planer for retablering af It-miljøet i tilfælde af nedbrud. It-Beredskabsplanen testes løbende. Topdanmark Forsikrings forretnings-kritiske systemer kan være utilgængelige i 24 timer, uden at det giver kritiske forretningsmæssige problemer. For at mindske sandsynligheden for nedbrud i It-systemerne og for at begrænse varigheden af eventuelle nedbrud er der foretaget investeringer i bl.a. nødstrømsanlæg med dieselgenerator, diskspejling, alarmanlæg og automatisk brandslukningsudstyr. Kritisk It-udstyr er dubleret og fysisk adskilt i to maskinstuer; en yderligere kopi findes hos en outsourcingpartner.

Test

Nye It-systemer sættes først i produktion, når en omfattende testprocedure er gennemført.

Der foretages periodiske tests af, om Topdanmark Forsikrings kritiske It-systemer kan kompromitteres udefra, og hvorvidt It-systemerne indeholder sårbarheder, der skal udbedes.

Disse tests foretages af en ekstern virksomhed, der har speciel kompetence på området. Udførelse af og resulta-

ter fra disse tests drøftes og prioriteres i Topdanmark Forsikrings It-sikkerhedsudvalg.

Tilgængelighed

Det er målet, at tilgængeligheden af Topdanmark Forsikrings hovedsystemer ikke må være dårligere end 99,5 %. Mainframeplatformen har i 2016 haft en gennemsnitlig tilgængelighed på 99,86 %, mens gennemsnittet på de centrale platforme ligger en smule lavere, da de ofte er afhængige af mainframeplatformen.

Fejl i interne processer, menneskelige fejl, forsikringssvig og svindel

Med veldokumenterede forretningsgange og procedurer samt et effektivt kontrolmiljø minimerer Topdanmark Forsikring disse risici. Der er opstillet beredskabsplaner på de væsentligste områder.

Intern Revision

Forretningsgange og procedurer i alle kritiske områder gennemgås løbende af revisionen med henblik på vurdering af risici og anbefalinger til begrænsning af den enkelte risiko.

Centralskade

Centralskade er en mindre afdeling, der udelukkende beskæftiger sig med sager, hvor der er mistanke om svindel. Topdanmark Forsikrings holdning er, at ærlige kunder ikke skal betale til de uærlige kunder. Derfor skylder vi vores kunder at undersøge enhver mistanke om forsikringssvindel.

Hændelsesregister

I henhold til bekendtgørelse om ledelse og styring af forsikringsselskaber (§71-Bekendtgørelsen) skal Topdanmark Forsikring overvåge og rapportere om operationelle risici. Derfor skal Topdanmark Forsikring have en proces og et værktøj til registrering af hændelser. Hændelserne bliver således opsamlet centralt og kommunikeres videre i ledelsessystemet, når og hvis det er relevant, så organisationen kan lære af sine fejl.

Digitalisering/automatisering

Topdanmark Forsikring arbejder løbende med digitalisering og automatisering for at sikre en effektiv forretning og gode kundeoplevelser. Focus er på automatisering af en række processer, der medvirker til at reducere risikoen for menneskelige fejl.

Compliancerisiko

Compliance i Topdanmark Forsikring omfatter efterlevelse af alle krav, der stilles fra lovgiver og fra ledelsen i forbindelse med Topdanmark Forsikrings virksomhedsstyring.

Compliancerisiko er risikoen for, at Topdanmark Forsikring ikke har tilstrækkelig viden om gældende eller kommende regler. Compliancerisiko er herudover risiko for overtrædelse af regler samt de tab, dette måtte medføre for Topdanmark Forsikring og Topdanmark Forsikrings kunder. Sådanne tab kan være direkte økonomiske tab eller indirekte tab i form af sanktioner eller dårlig omtale, der følger af ikke at handle i overensstemmelse med regler.

Regler omfatter alle regler, såvel interne regler i Topdanmark Forsikrings politikker med tilhørende retningslinjer som al relevant lovgivning med tilhørende underregler. Endvidere omfatter regler fastlagte branchekulturer for udførelse af aktivitet i Topdanmark Forsikring.

Compliance omfatter således efterlevelse af det regelsæt, der er nødvendigt og krævet for at sikre, at Topdanmark Forsikrings virksomhed gennemføres på en hensigtsmæssig og forretningsmæssigt forsvarlig måde. Dokumentation af efterlevelsen over for Topdanmark Forsikrings interessegrupper er en del af compliance.

Compliancefunktionens arbejde

Compliancefunktionens formål er at

- udstede regler for identifikation, styring og kontrol af compliancerisici
- udøve kontrol og rådgivning til koncernen med henblik på efterlevelse af lovgivning og interne regler.

Topdanmark Forsikrings compliancefunktion udfører kontrol og rådgivning for at sikre, at relevant lovgivning og interne regler efterleves af koncernens forretningsområder og stabe. Compliancefunktionens virke udgør en del af det samlede kontrolmiljø i Topdanmark Forsikring, der omfatter de procedurer, kontroller og organisering, der skal sikre overholdelse af regler.

Compliancefunktionens arbejde består af følgende hovedopgaver:

- Compliancegennemgange og årlig status med alle forretningsområder og stabe i koncernen
- Rapportering om compliancerisici til direktion og bestyrelse
- Administration og opdatering af compliancefunktionens forretningsgange og arbejdsredskaber.

Hændelsesregister

Compliancefunktionen administrerer Topdanmark Forsikrings hændelsesregister.

Noter • Koncernen

Note 45. Anvendt regnskabspraksis

Topdanmark Forsikring-koncernens årsrapport for 2016 er aflagt i henhold til International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere danske oplysningskrav til årsrapporter for børsnoterede finansielle virksomheder, der er fastlagt af NASDAQ Copenhagen A/S og i lov om finansiell virksomhed.

Ændring i anvendt regnskabspraksis

Ny regnskabsbekendtgørelse

Topdanmark Forsikring har i 2016 implementeret den nye regnskabsbekendtgørelse for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser, som er tilpasset de europæiske solvensregler Solvens II, der trådte i kraft 1. januar 2016.

Solvens II fastlægger de grundlæggende principper for opgørelse af de forsikringsmæssige hensættelser:

- Bedste skøn over nutidsværdien af forventede fremtidige betalingsstrømme vedrørende forsikringer, som virksomheden har indgået

- En risikomargen svarende til det beløb en erhverver af koncernens bestand af forsikringer vil forventes at kræve som betaling for at påtage sig risikoen for afvigelser mellem bedste skøn og den endelige afvikling af de fremtidige betalingsstrømme
- En rentekurve fastlagt til Solvens II. Topdanmark Forsikring anvender den volatilitetsjusterede rentekurve.

Til forskel fra Solvens II indregnes den forventede fortjeneste regnskabsmæssigt på tidspunktet for forsikringernes indgåelse i en særskilt hensættelse (fortjenstmargen) og indregnes i resultat over forsikringernes dækningsperiode.

I Solvens II indregnes den forventede fortjeneste i kapitalgrundlaget på tidspunktet for forsikringernes indgåelse.

Den regnskabsmæssige effekt på resultat og egenkapital for 2015 fremgår af følgende tabel:

Resultat og egenkapital Mio. kr.	Resultat		Egenkapital	
	2015	2014	2014	2015
Resultat og egenkapital ifølge regnskab	1.110	5.488		4.595
Tilpasninger				
Erstatningshensættelser				
Bedste skøn	0	266		266
Ny rentekurve	51	82		133
Genforsikringsandel	-1	-1		-2
Risikomargen	7	-320		-313
Præmiehensættelser/fortjenstmargen	-11	-114		-125
Andet	3	-4		-2
Effekt før skat	49	-91		-42
Skat	-11	20		9
Effekt af tilpasninger efter skat	38	-71		-33
Resultat og egenkapital ny praksis	1.148	5.417		4.562

Overgangen til den ny regnskabsbekendtgørelse medfører en forøgelse af resultat efter skat for 2015 på 38 mio. kr. fra 1.132 mio. kr. til 1.170 mio. kr. Egenkapitalen ultimo 2015 er nedsat med 33 mio. kr. fra 4.673 mio. kr. til 4.640 mio. kr.

Sammenligningstal for koncernen eksklusive livsforsikring er tilpasset med virkning fra åbningsbalancen 2015, fra hvilket tidspunkt EIOPA har offentliggjort rentekurver, og koncernens modeller til opgørelse af præmiehensættelser og fortjenstmargen efter den nye regnskabspraksis har været etableret.

For livsforsikring har det ikke været praktisk muligt at genberegne de forsikringsmæssige hensættelser for perioder før åbningsbalancen 1. januar 2016. Sammenligningstal er derfor alene korrigeret som følge af den ændrede præsentationsform, hvor regnskabsposter er sammendraget eller flyttet. I åbningsbalancen 1. januar 2016 er den regnskabsmæssige værdi af forsikringsmæssige hensættelser vedrørende livsforsikring dog stort set uændrede. Hensættelserne vedrørende livsforsikring er nedsat med 3 mio. kr. i forhold til værdien i regnskabet for 2015.

Det har tilsvarende ikke være muligt at opgøre den løbsmæssige effekt for regnskabsåret 2016 efter den hidtidige praksis.

Ændringer i sammenligningstallene for 2015 er specificeret sidst i anvendt regnskabspraksis.

IFRS

Et antal nye standarder, tillæg og fortolkningsbidrag, der er trådt i kraft 1. januar 2016, har ikke medført ændringer til anvendt regnskabspraksis.

Kommende regnskabsregulering

IFRS

IASB har udsendt et antal nye og ændrede standarder og fortolkningsbidrag, som endnu ikke er trådt i kraft og/eller godkendt af EU.

De væsentlige nye standarder er: IFRS 9 "Finansielle instrumenter", IFRS 15 "Indtægter fra kontrakter med kunder" samt IFRS 16 "Leasing". IFRS 16 er dog endnu ikke godkendt af EU.

IFRS 15 træder i kraft 1. januar 2018, mens IFRS 16 træder i kraft 1. januar 2019. IFRS 9 har for forsikringselskaber en udskudt implementeringsdato således, at den træder i kraft samtidig med IFRS 17 "Forsikringskontrakter" 1. januar 2021. Standarden for IFRS 17 forventes udsendt i 1. halvår 2017.

IFRS 9 afløser den nuværende IAS 39 og ændrer på klassifikationen af finansielle aktiver, således at klassifikationen afhænger af virksomhedens forretningsmodel for besiddelse af aktiver og de pengestrømme, som aktivet genererer. IFRS 9 indeholder endvidere ændrede bestemmelser for regnskabsmæssig sikring samt værdiforringelse.

IFRS 15 gælder for alle aftaler med kunder, som ikke er omfattet af andre standarder (fx finansielle kontrakter eller forsikringskontrakter).

IFRS 16 medfører, at de fleste nuværende operationelle leasingaftaler vil blive indregnet i balancen som henholdsvis et leasingaktiv (rettighed til anvendelse af aktivet) og en leasingforpligtelse.

De kommende ændringer til IFRS forventes ikke at påvirke Topdanmark Forsikring-koncernens regnskabspraksis væsentligt. For så vidt angår IFRS 17 afventer en nærmere analyse heraf den endelige standard, der forventeligt foreligger i løbet af 1. halvår 2017.

Topdanmark Forsikring forventer at implementere de nye standarder fra ikrafttrædelsesdatoen.

Regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Ved udarbejdelsen af Topdanmark Forsikrings regnskab er anvendt skøn og vurderinger, som påvirker størrelsen af aktiver og forpligtelser og dermed resultatet i indeværende og kommende år.

Væsentligste skøn og vurderinger foretages i forbindelse med opgørelse af de forsikringsmæssige hensættelser samt investeringsejendomme.

Erstatningshensættelser

Hensættelser til indtrufne, endnu ikke betalte skader afsættes som bedst mulige skøn ved udgangen af et givet år. På dette tidspunkt er der ikke kendskab til alle nødvendige oplysninger, hvorfor der vil komme afvigelser mellem de faktiske erstatninger og de foretagne hensættelser i form af enten afløbstab (for lidt afsat) eller afløbsgevinster (for meget afsat).

Hensættelsesrisikoen på især brancher med lang afviklingstid, såsom arbejdsskade, ulykke samt erhvervs- og motoransvar, er betydelig. Erstatningsniveauerne kan blive påvirket i væsentlig grad af ændret lovgivning, domstolspraksis eller tilkendelsespraksis hos eksempelvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

De seneste års afløbsresultater fremgår af femårsoversigten. Endvidere fremgår udviklingen i erstatningshensættelserne og afløbsresultater fordelt på skadeår af noten om erstatningshensættelser. I noten "teknisk resultat – skade" er årets afløbsresultat specificeret på brancher. Der henvises i øvrigt til omtalen i ledelsesberetningen.

Præmiehensættelser

Præmiehensættelsen indregnes med udgangspunkt i skøn over forventede fremtidige udbetalinger for begivenheder i den resterende del af dækningsperioden. Der er en væsentlig usikkerhed og skønsmæssig vurdering involveret i fastlæggelsen heraf. Præmiehensættelsen skal ses i sammenhæng med fortjenstmargen. Regnskabsmæssige skøn og vurderinger med effekt på årets resultat og egenkapital er primært relevant inden for brancher med combined ratio på niveau eller over 100, f.eks. ejerskifte, arbejdsskade og motoransvar, hvor den modtagne præmie ikke er tilstrækkelig til at dække de forventede udbetalinger og en risikomargen.

Arbejdsskade- og motoransvarsforsikringer tegnes typisk for en periode på et år, mens ejerskifteforsikringer dækker en 5- eller 10-årig periode, hvor præmien for hele dækningsperioden modtages ved periodens begyndelse.

Livsforsikringshensættelser

Usikkerheden forbundet med værdien af livsforsikringshensættelserne knytter sig primært til bedste skøn for invaliditet, levetid mv. samt hyppighederne vedrørende genkøb og præmieophør, som kan have en væsentlig effekt på størrelsen af livsforsikringshensættelserne.

Investeringsejendomme

Ved måling af dagsværdien af investeringsejendomme anvendes en afkastmodel med udgangspunkt i en markedsbestemt nettoindtjening og et afkastkrav baseret på en række forskellige parametre såsom beliggenhed, tomgang, lejernes bonitet mv.

Generelt

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet Topdanmark Forsikring A/S og alle virksomheder, som kontrolleres af moderselskabet. Moderselskabet anses for at have kontrol ved direkte eller indirekte ejerskab af mere end 50 % af stemmerettighederne, eller når moderselskabet på anden måde kan udøve eller udøver bestemmende indflydelse.

Opstilling af resultatopgørelse og balance følger Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelse for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser, som er forenelig med IFRS.

Konsolidering

Koncernregnskabet udarbejdes ved sammenlægning af ensartede poster i moderselskabets og dattervirksomhedernes regnskaber. Dattervirksomheder anvender samme regnskabspraksis som moderselskabet.

Ejendomme, ejet af dattervirksomheder og benyttet af koncernen, reklassificeres fra investeringsejendomme til domicilejendomme.

Koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, mellemværender og udbytter samt fortjeneste og tab ved interne transaktioner elimineres.

Erhvervede virksomheder indgår i konsolideringen fra det tidspunkt, hvor kontrol over virksomheden opnås, og afhændede virksomheder indgår, til kontrollen afgives.

Indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde koncernen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå koncernen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt. Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterer på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, der kan henføres til regnskabsåret, herunder af- og nedskrivninger.

Finansielle instrumenter måles ved første indregning til dagsværdi på afregningsdatoen. Ændringer i værdien mellem handelsdato og afregningsdato indgår i balancen under afledte finansielle instrumenter. Direkte omkostninger forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen af finansielle instrumenter, der måles til dagsværdi med indregning af dagsværdireguleringer i resultatopgørelsen, udgiftsføres under omkostninger ved investeringsvirksomhed i takt med, at de afholdes. Finansielle instrumenter, som efter første indregning måles til amortiseret kostpris, indregnes dog til dagsværdi reguleret for direkte omkostninger forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen af det finansielle instrument.

Ægte salgs- og tilbagekøbsforretninger samt ægte købs- og tilbagesalgsforretninger (repo-/reverse-forretninger) indregnes og måles som lån mod sikkerhed.

Måling af dagsværdi

Dagsværdi er den pris, der ville blive opnået ved salg af et aktiv eller betalt for at overdrage en forpligtelse i en normal transaktion mellem markedsdeltagerne på målingstidspunktet.

IFRS definerer et hierarki for dagsværdimåling i tre niveauer:

Niveau 1

Opgørelsen til dagsværdi er baseret på de noterede priser, der fremkommer i forbindelse med omsætning i aktive markeder. Findes der et aktivt marked for børsnoterede kapitalandele, obligationer, afledte instrumenter m.m., måles som udgangspunkt til lukkekursen på balancedagen.

Niveau 2

Er der ikke noteret en lukkekurs, anvendes en anden offentlig kurs, der må antages bedst at svare hertil, i form af indikative priser fra banker/brokere. Aktiver af denne type er bl.a. hedgefonds, CDO's og kreditobligationer. For noterede papirer, hvor lukkekursen ikke afspejler dagsværdien, anvendes valuerings teknikker eller andre observerbare oplysninger til fastlæggelse af dagsværdien.

Når der ikke findes et aktivt marked for et finansielt instrument, anvendes valuerings teknikker, hvor input er baseret på observerbare markedsdata. Afhængigt af aktivets eller passivets karakter kan der være tale om beregning ud fra grundlæggende parametre som rente, valutakurser og volatilitet eller ved sammenligning med handelspriser for tilsvarende instrumenter.

Niveau 3

I visse tilfælde kan værdiansættelsen ikke alene baseres på observerbare markedsdata. I disse tilfælde anvendes værdiansættelsesmodeller, der kan indebære skøn over såvel fremtidige forhold som karakteren af den aktuelle markedssituation. Regnskabspraksis for måling af ejendomme, som er væsentligste aktiver i niveau 3, er beskrevet efterfølgende under henholdsvis domicilejendomme og investeringsejendomme.

Forsikrings- og investeringskontrakter – klassifikation

Topdanmark Forsikring-koncernen udsteder kontrakter, som overfører forsikringsrisiko, investeringsrisiko eller begge dele.

En forsikringskontrakt er en kontrakt, hvorefter forsikringsvirksomheden påtager sig betydelig forsikringsrisiko fra forsikringstageren ved at indvillige i at kompensere forsikringstageren, hvis en specificeret uvis fremtidig begivenhed har en ugunstig virkning for forsikringstageren. Forsikringsrisikoen i skadeforsikring anses altid for betydelig. I livsforsikring anses forsikringsrisikoen for betydelig, når der er tilvalgt invalidedækning, herunder præmiefrigivelse, eller dødsdækning ud over reservesikring.

En investeringskontrakt er en kontrakt, der ikke indeholder tilstrækkelig forsikringsrisiko til at kunne klassificeres som en forsikringskontrakt. Er investeringskontrakten udstedt med ret til bonus, behandles denne som en forsikringskontrakt. Betalinger vedrørende investeringskontrakter uden ret til bonus indregnes direkte på balancen.

Valuta

Koncernselskabernes funktionelle valuta er som altovervejende hovedregel DKK, ligesom præsentationsvalutaen for årsrapporten er DKK.

Transaktioner i anden valuta end DKK omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehaver, gæld og andre monetære poster, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til lukkekursen på balancedagen. Omregningsforskelle føres i resultatopgørelsen under kursreguleringer.

Omkostninger

Omkostninger indregnes i koncernens funktionsopdelte resultatopgørelse under erstatninger (skadebehandling), erhvervs- og administrationsomkostninger, investeringsafkast samt andre omkostninger. Omkostninger, der ikke direkte kan henføres til en funktion, fordeles ud fra en vurdering.

Aktiebaseret aflønning**Aktieoptioner**

Direktion og ledende medarbejdere er omfattet af et aktieoptionsprogram.

Dagsværdien på tildelingstidspunktet indregnes som personaleomkostninger i resultatopgørelsen med modpostering på egenkapitalen. Dagsværdien måles efter Black & Scholes-modellen.

Optionerne afregnes fortrinsvist med egne aktier. Når optionerne udnyttes, føres de modtagne strikebeløb på egenkapitalen.

Optioner, hvor ihændeoveren kan vælge kontant afregning, optages i balancen under gæld og måles til dagsværdi efter Black & Scholes-modellen. Ændringer i dagsværdien føres i resultatopgørelsen.

Medarbejderaktier

Topdanmark har etableret en medarbejderaktie-ordning, hvor medarbejdere modtager Topdanmark-aktier mod en lønnedgang. Værdien af aktierne indregnes løbende som personaleomkostninger i resultatopgørelsen med modpostering på egenkapitalen.

Resultatdannelse i livsforsikring

Resultatdannelsen for livsforsikring reguleres af lov om finansiel virksomhed. Principper for opgørelse af årets resultat er anmeldt til Finanstilsynet.

Resultat af livsforsikring består af ubetingede og betingede resultatelementer.

Ubetingede resultatelementer omfatter afkast af aktiver allokert til egenkapitalen, salgsomkostningsresultat samt resultat af forsikringer uden for kontribution.

Betingede resultatelementer udgøres af risikoforrentning, som beregnes for hver kontributionsgruppe. Risikoforrentningen for de enkelte kontributionsgrupper (omkostnings-, risiko- og rentegrupper) er dels fastsat ud fra den risiko, de skønnes at udgøre for egenkapitalen og dels ud fra den af selskabet fastsatte fortjenstmargensats for året.

Risikoforrentningen tilfalder egenkapitalen i det omfang den kan indhentes i de kollektive og individuelle bonuspotentialer samt fortjenstmargen.

Egenkapitalen skal deltage i finansieringen af et eventuelt negativt resultat for den enkelte kontributionsgruppe, såfremt det ikke kan dækkes af kollektivt bonuspotentialer og individuelle bonuspotentialer. Et underskud som ikke dækkes af bonuspotentialerne, henføres til en skyggekon- to for gruppen, som kan tilbageføres på et senere tids- punkt, hvor bonuspotentialerne er tilstrækkelige.

Segmentoplysninger

Topdanmark Forsikring opdeler skadeforsikringsforretningen i forretningssegmenterne:

Privat udbyder forsikringer til private husstande i Danmark.

Erhverv udbyder forsikringer til danskbaserede erhvervs- og landbrugsvirksomheder.

Ledelsesrapportering på dette segmentniveau består alene af en rapportering af forsikringsteknisk resultat og omfatter ingen rapportering af aktiver eller forpligtelser.

Livsforsikring anses for et selvstændigt forretningssegment.

Indregning og måling i segmentrapporteringen følger samme regnskabspraksis som i koncernen.

Topdanmark Forsikring driver alene forsikringsvirksomhed i Danmark og giver derfor ikke særlige geografiske segmentoplysninger.

Nøgletal

Finansielle nøgletal beregnes i henhold til Finansforeningens nøgletalsvejledning fra 2015. Resultat pr. aktie og resultat pr. aktie udvandet opgøres i henhold til IAS 33 Indtjening pr. aktie.

Nøgletal for skadeforsikring følger Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikrings- selskaber og tværgående pensionskasser. Beregnings- grundlaget, som opgøres før eliminering af koncernintern husleje, fremgår af segmentoplysningerne. Der opgøres ikke konsoliderede nøgletal for livsforsikring, idet Topdanmark Forsikring ikke anser det for retvisende at præ-

sentere nøgletal baseret på en sammenlægning af vidt forskellige porteføljer.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen for koncernen præsenteres efter den direkte metode og viser pengestrømme fra drift, investeringer og finansiering samt koncernens likvider ved regnskabsårets begyndelse og slutning. Under investeringsaktiviteter indgår endvidere betalinger i forbindelse med køb og salg af investeringsaktiver samt immaterielle og materielle aktiver. Pengestrømme fra finansiering omfatter kapitalforhøjelser og -nedsættelser, herunder køb og salg af egne aktier. Endvidere indgår optagelse af lån og afdrag på rentebærende gæld. Likvider omfatter likvide beholdninger samt indlån i kreditinstitutter.

Resultatopgørelsen

Præmieindtægter

Bruttopræmier i skadeforsikring omfatter årets forfaldne og estimerede præmier for direkte og indirekte tegnede forsikringskontrakter, for hvilke risikoperioden er påbegyndt inden regnskabsårets udgang. Præmier vedrørende egne risici indgår ikke. Præmieindtægter for egen regning (f.e.r.) er årets bruttopræmier reguleret for ændring i præmiehensættelserne og ændring i fortjenstmargen og risikomargen og efter fradrag af genforsikringens andel, hvilket som hovedregel svarer til en indregning af præmieindtægterne i overensstemmelse med risikofordelingen over dækningsperioden. For tabsgivende forsikringer indregnes det forventede tab på kontraktindgåelsestidspunktet.

Idet præmiehensættelser og fortjenstmargen opgøres på diskonteret basis indgår endvidere et renteelement i præmieindtægterne.

I livsforsikring udgøres præmier f.e.r. af årets forfaldne præmier og indskud med fradrag af genforsikringens andel for alle forsikringskontrakter samt investeringskontrakter med ret til bonus.

Overført investeringsafkast f.e.r. i livsforsikring

Investeringsafkastet opgøres som det samlede investeringsafkast i livsforsikringskoncernen med fradrag af en forholdsmæssigt opgjort andel vedrørende syge- og ulykkesforsikring samt den del af investeringsafkastet, der tilfalder egenkapitalen i henhold til de principper for resultatdannelse, der er anmeldt til Finanstilsynet.

Pensionsafkastskat

I pensionsafkastskat indgår den afkastskat, der hviler på det afkast i livsforsikring, som indgår i resultatopgørelsen, uanset om skatten er aktuel eller først skal betales i senere perioder.

Erstatningsudgifter og forsikringsydelse

Erstatningsudgifter f.e.r. i skadeforsikring omfatter årets udbetalte erstatninger reguleret for ændring i erstatningshensættelser og efter fradrag af genforsikringens andel. Erstatningsudgifterne omfatter således kendte og forventede erstatningsudgifter vedrørende året samt reguleringer af tidligere års foretagne hensættelser. Endvidere indgår direkte og indirekte omkostninger forbundet med skadebehandlingen. Den del af ændringen i erstatningshensættelserne, der kan henføres til diskontering og kursregulering, indgår under forrentning og kursregulering af skadeforsikringshensættelser.

Topdanmark Forsikring har indgået afledte finansielle instrumenter, der delvis afdækker hensættelser til arbejds-skade og løbende ydelser i syge- og ulykkesforsikring mod ændringer i de fremtidige løn- og pristal. Værdiregulering indgår under erstatningsudgifter.

I livsforsikring omfatter forsikringsydelse f.e.r., ud over udbetalinger som følge af en forsikringsbegivenhed, udbetalte beløb ved tilbagekøb samt kontant udbetalte bonusbeløb.

Bonus og præmierabatter

Under bonus og præmierabatter opføres de præmiebeløb, der er tilbagebetalt eller skal tilbagebetales til forsikringstagere, når størrelsen af tilbagebetalingen fastlægges på grundlag af skadeforløbet i regnskabsåret på den enkelte forsikringskontrakt eller en bestand af forsikringskontrakter ud fra kriterier, der er fastlagt før regnskabsårets begyndelse eller ved forsikringskontrakternes tegning.

Forsikringsmæssige driftsomkostninger

Den andel af de forsikringsmæssige driftsomkostninger, der direkte eller indirekte kan henføres til erhvervelse og fornyelse af forsikringsbestandene, opføres under erhvervelsesomkostninger. Tegningsprovisioner indregnes som hovedregel på tidspunktet for forsikringernes ikrafttræden. Administrationsomkostninger er øvrige periodiserede udgifter vedrørende forsikringsbestandenes administration, der kan henføres til regnskabsåret. Modtagne provisioner fra genforsikringselskaber periodiseres over forsikringernes dækningsperiode.

Investeringsvirksomhed

Indtægter fra associerede virksomheder indeholder andel af associerede virksomheders resultat efter skat opgjort i henhold til koncernens regnskabspraksis. Indtægter af investeringsejendomme udgøres af ejendommens driftsresultat eksklusive renteudgifter og værdireguleringer, som opføres under de hertil bestemte poster. Renter og udbytter m.v. indeholder de i regnskabsåret indtjente renter og modtagne udbytter m.v. Under kursreguleringer indgår realiserede og urealiserede gevinster og tab på investeringsaktiver samt valutakursreguleringer og realiserede gevinster og tab på domicilejendomme. Administrationsomkostninger ved investeringsvirksomhed omfatter omkostninger ved formueforvaltning, herunder transaktionsomkostninger.

Forrentning og kursregulering af skadeforsikringshensættelser

Under forrentning og kursregulering af skadeforsikringshensættelser indgår løbetidsforkortelse og kursregulering af præmie- og erstatningshensættelser samt fortjenstmargen og risikomargen vedrørende skadeforsikring.

Andre indtægter og omkostninger

Øvrige indtægter og omkostninger, der ikke kan henføres til administration af forsikringsbestande eller investeringsaktiver, indgår under andre indtægter og omkostninger.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle selskabsskat og ændring i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, i anden totalindkomst med den del, der kan henføres til posteringer i anden totalindkomst og på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer på egenkapitalen. Ved beregning af årets aktuelle skat anvendes de på balancedagen gældende skattesatser og -regler.

Topdanmark Forsikring A/S er sambeskattet med alle danske selskaber i koncernen. Som administrationselskab for sambeskatningen afregner Topdanmark A/S alle betalinger af selskabsskat med skattemyndighederne.

Den aktuelle danske selskabsskat fordeles ved afregning af sambeskatningsbidrag mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster. I tilknytning hertil modtager selskaber med skattemæssigt underskud sambeskatningsbidrag fra selskaber, der har kunnet anvende dette underskud til nedsættelse af eget skattemæssigt overskud.

Aktiver

Immaterielle aktiver

Goodwill vedrører virksomhedsovertagelser før 2004 og indregnes til den regnskabsmæssige værdi ved overgangen til IFRS. Goodwill afskrives ikke, men testes ultimo regnskabsåret for værdiforringelse og nedskrives til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end regnskabsmæssig værdi.

Erhvervede softwarelicenser måles til kostpris og afskrives lineært over den forventede brugstid på op til tre år. Udviklingsprojekter, der er klart definerede og identificerbare, måles til kostpris i form af medgåede eksterne omkostninger og afskrives over den forventede brugstid på op til fem år. Ved indikation på værdiforringelse nedskrives den regnskabsmæssige værdi til en eventuelt lavere genindvindingsværdi.

Immaterielle aktiver under opførelse testes ultimo regnskabsåret for værdiforringelse og nedskrives til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end regnskabsmæssig værdi.

Materielle aktiver

Driftsmidler

Driftsmidler måles til kostpris med fradrag af lineære afskrivninger og eventuelle nedskrivninger. De lineære afskrivninger beregnes på baggrund af forventet brugstid og restværdi, der årligt revurderes. Ved indikation på værdiforringelse nedskrives den regnskabsmæssige værdi til en eventuelt lavere genindvindingsværdi.

It-udstyr, inventar og biler samt forbedring af lejede lokaler afskrives over forventede brugstider på op til fem år. Solcelleanlæg afskrives over den forventede brugstid på 25 år.

Domicilejendomme

Domicilejendomme er ejendomme, som benyttes i koncernens egen drift. Ejendommene måles til omvurderet værdi, som er dagsværdien på omvurderingstidspunktet med fradrag af efterfølgende akkumulerede afskrivninger. Ejendommene gennemgås kvartalsvis og vurderes årligt af koncernens egne vurderingsmænd. Der er ikke benyttet eksterne vurderingsmænd. Ejendommene afskrives lineært på baggrund af en forventet brugstid på 50 år og en restværdi, der årligt revurderes. Der afskrives ikke på grunde. Dagsværdien ved omvurdering af domicilejendomme fastsættes efter samme principper som for investeringsejendomme. Opskrivninger indregnes i anden totalindkomst, medmindre opskrivningen er tilbageførsel af tidligere foretaget nedskrivning. Nedskrivninger føres i resultatopgørelsen, medmindre nedskrivningen er en tilbageførsel af tidligere foretaget opskrivning i anden totalindkomst.

Investeringsejendomme

Investeringsejendomme måles ved første indregning til kostpris, der består af ejendommens købspris tillagt eventuelle direkte tilknyttede anskaffelsesomkostninger.

Investeringsejendomme måles efterfølgende til dagsværdi i henhold til Finanstilsynets retningslinjer, der repræsenterer det beløb, som den enkelte ejendom vurderes at ville kunne sælges til inden for en rimelig tidshorizont til en uafhængig køber. Dagsværdien opgøres ved anvendelse af den afkastbaserede model som den beregnede kapitalværdi af de forventede pengestrømme fra de enkelte ejendomme.

De forventede pengestrømme tager udgangspunkt i den budgetterede nettoindtjening for det kommende år, der tilpasses til en forventet normalindtjening, herunder til den aktuelle markedsleje. Der foretages reguleringer for forhold, som ikke afspejles i normalindtjeningen, eksempelvis større renoveringsarbejder, forventet tomgang etc.

Ved beregningen af kapitalværdien anvendes et afkastkrav, som fastsættes for de enkelte ejendomme på grundlag af gældende markedsforhold på balancedagen for den pågældende ejendomstype, ejendommens beliggenhed, lejernes bonitet etc., således at afkastkravet vurderes at afspejle markedets aktuelle afkastkrav på tilsvarende ejendomme.

Der foretages løbende analyser af markedsudviklingen og afkastkravene i markedet. Hver enkelt ejendom vurderes årligt af koncernens egne vurderingsmænd. Der benyttes ikke eksterne vurderingsmænd.

Regnskabsårets regulering af ejendommens dagsværdi indregnes i resultatopgørelsen.

Associerede virksomheder

Associerede virksomheder er virksomheder, som ikke er dattervirksomheder, og hvori koncernen udøver en betydelig indflydelse gennem væsentlig aktiebesiddelse og repræsentation i virksomhedens bestyrelse.

Kapitalandele i associerede virksomheder måles til den regnskabsmæssige indre værdi opgjort efter koncernens regnskabspraksis med tillæg af betalt goodwill.

Kapitalandelene testes løbende for værdiforringelse og nedskrives til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Finansielle aktiver

Finansielle aktiver klassificeres på tidspunktet for første indregning som:

- Finansielle aktiver, som måles til dagsværdi med værdiregulering over resultatopgørelsen
- eller lån og tilgodehavender, som måles til amortiseret kostpris.

Finansielle aktiver til dagsværdi med værdiregulering over resultatopgørelsen er finansielle aktiver, som enten indgår i en handelsbeholdning, er afledte finansielle instrumenter, eller som ved første indregning henføres til denne klasse, fordi aktiverne styres og måles på dagsværdibasis, eller fordi regnskabsmæssig inkonsistens herved undgås eller væsentligt reduceres.

Alle finansielle aktiver, der indregnes under andre finansielle investeringsaktiver og investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter måles til dagsværdi med værdiregulering over resultatopgørelsen.

Tilgodehavender, som måles til amortiseret kostpris

Tilgodehavender måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris. Tilgodehavenderne vurderes løbende for værdiforringelse og nedskrives til en eventuelt lavere genindvindingsværdi. Nedskrivninger foretages som udgangspunkt kollektivt ud fra forfaldsstatus. Individuel nedskrivning af tilgodehavendet og overførsel fra konto for kollektive nedskrivninger foretages, når tilgodehavendet ved sagsbehandling vurderes uerholdeligt.

Genforsikringsandele

Genforsikringsandel af præmiehensættelserne udgøres af den del af betalte genforsikringspræmier efter fradrag af modtagne provisioner, der ud fra risikoens fordeling over dækningsperioden kan henføres til perioden efter regnskabsårets udgang.

Genforsikringsandel af erstatningshensættelserne er opgjort til de beløb, som i henhold til indgåede genforsikringskontrakter kan forventes modtaget fra genforsikringselskaber. De forventede fremtidige betalinger tilbagediskonteres med en rentestruktur. Andelen vurderes løbende for værdiforringelse og nedskrives til en eventuelt lavere genindvindingsværdi.

Passiver

Egenkapital

Opskrivningshenlæggelser

Gevinster ved opskrivning af domicilejendomme henlægges til opskrivningshenlæggelser efter fradrag af pensionsafkastskat, selskabsskat og bonus. Reserven opløses ved eventuel tilbageførsel af foretagne opskrivninger, eller hvis ejendommene afhændes.

Sikkerhedsfondshenlæggelser

Sikkerhedsfonde er særlige henlæggelser under egenkapitalen, som frem til 1989 blev foretaget til solvensdækning og var skattemæssigt fradragsberettigede.

Sikkerhedsfondene kan alene anvendes til styrkelse af de forsikringsmæssige hensættelser eller på anden måde til fordel for de forsikrede og kun med Finanstilsynets tilladelse.

Andre henlæggelser

Andre henlæggelser består af reserve efter indre værdis metode vedrørende skadeforsikring.

Anden ansvarlig lånekapital

Anden ansvarlig lånekapital måles ved første indregning til dagsværdi med fradrag af transaktionsomkostninger og måles efterfølgende til amortiseret kostpris. En eventuel forskel mellem provenuet (fratrasket transaktionsomkostninger) og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden baseret på en effektiv rente.

Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter

Præmiehensættelser

Præmiehensættelser opgøres til nutidsværdien af bedste skøn af forventede udbetalinger for fremtidige forsikringsbegivenheder, som er dækket af de indgåede forsikringer. I Topdanmark Forsikring tegnes forsikringerne hovedsageligt for et år.

Præmier for indgåede forsikringer omfatter forfaldne præmier samt ikke forfaldne præmier vedrørende forsikringer, som koncernen på balancedagen er forpligtet af, hvilket hovedsageligt udgøres af de kommende to måneders fornyelser/nytegning samt ikke opkrævede rater for forsikringer med månedlige, kvartalsvise eller halvårslige opkrævningsterminer.

Præmiehensættelserne opgøres på grundlag af seneste prognose over combined ratio for de kommende 12 måneder. Prognosen udarbejdes kvartalsvist, bl.a. på grundlag af analyser af præmie-, erstatnings- og omkostningsudviklingen, og for ejerskifte endvidere statistiske analyser af skadesanmeldelsesmønstret i forhold til tegnings-tidspunktet.

Forventede udbetalinger omfatter erstatninger samt direkte og indirekte omkostninger til administration, skadebehandling og erhvervelse. Endvidere indgår forventede bonus og præmierabatter og der tages hensyn til forventede præmietilbagebetalinger i forbindelse med afgang.

De forventede udbetalinger opgøres til nutidsværdi ved diskontering med den volatilitetsjusterede rentekurve.

I præmiehensættelsen fradrages bedste skøn af ikke forfaldne præmieindbetalinger for indgåede forsikringer under hensyntagen til forventet afgang.

Ændring i hensættelsen, som følge af ændring i den anvendte rentekurve samt løbetidsforkortelse frem til det forventede udbetalingstidspunkt, overføres til posten Forrentning og kursregulering af skadeforsikringshensættelser.

Fortjenstmargen på skadeforsikringskontrakter

Fortjenstmargen er den forventede fortjeneste i den resterende del af dækningsperioden for indgåede forsikringer.

Fortjenstmargen opgøres som forskellen mellem forventede præmier vedrørende kommende dækningsperioder for indgåede forsikringer, og de forventede udbetalinger, som indgår i præmiehensættelsen.

De forventede udbetalinger opgøres til nutidsværdi ved diskontering med den volatilitetsjusterede rentekurve.

Ændring i nutidsværdien af de forventede udbetalinger som følge af ændring i rentekurven, samt løbetidsforkortelse af fortjenstmargenen over forsikringernes dækningsperiode overføres til posten Forrentning og kursregulering af skadeforsikringshensættelser.

I fortjenstmargenen fradrages den del af risikomargenen, som kan henføres til afvikling af præmiehensættelsen.

Forventes nutidsværdien af de fremtidige udbetalinger samt risikomargen for en bestand af forsikringer med ensartede risici at overstige præmien, sættes fortjenstmargen for denne bestand til nul.

Livsforsikringshensættelser

Livsforsikringshensættelser for gennemsnitsrenteprodukter måles til dagsværdi. Forpligtelserne opgøres således på et markedsværdigrundlag uafhængigt af det oprindelige tegningsgrundlag. Dagsværdien af livsforsikringshensættelserne er fastsat ud fra realistiske forventninger om fremtidige præmie- og ydelsesbetalinger samt administrationsomkostninger for de indgåede kontrakter.

De fremtidige ind- og udbetalinger er fastsat ud fra antagelser om dødsfald, invaliditet, reaktivering, genkøb og præmieophør. Den anvendte dødelighed er en blanding af Finanstilsynets populationsdødelighed og Topdanmark Forsikrings egen observerede dødelighed. Endvidere anvendes Finanstilsynets forventede fremtidige levetidsforbedringer. De øvrige omtalte parametre er fastsat som bedste skøn ud fra egne observationer.

For en 60-årig mand og en 60-årig kvinde forventes følgende restlevetider:

Restlevetider	60-årig mand	60-årig kvinde
Topdanmark Livsforsikring	27,0	29,2
Finanstilsynets benchmark	25,8	28,4

I hensættelserne indregnes beløb til dækning af forventede omkostninger ved den fremtidige administration af de indgåede forsikringskontrakter. Omkostningerne er opgjort med en årlig pristalsregulering på 2 %.

Nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger er beregnet på grundlag af en rentekurve fastlagt i Solvens II (EIOPA rentekurve). Rentekurven volatilitetsjusteres, og for forsikringer underlagt pensionsafkastbeskatning reduceres de enkelte renter i rentestrukturen med skattesatsen på 15,3 %.

I hensættelserne indgår en risikomargen svarende til, hvad en uafhængig erhverver af virksomhedens bestand af livsforsikringer vil forlange for at påtage sig risikoen for udsving i de forventede betalinger. Risikomargen opgøres som forøgelsen af de garanterede ydelser ved stress af de biometriske risici.

Livsforsikringshensættelsen beregnes som summen af et bedste skøn for garanterede ydelser, et bedste skøn for ugaranterede ydelser samt risikotillægget.

Bedste skøn for garanterede ydelser måles som nutidsværdien af aktuelt garanterede ydelser med tillæg af fremtidige administrationsomkostninger og fradrag af nutidsværdien af aftalte præmier. Garanterede ydelser er opgjort under hensyntagen til omskrivninger af forsikringskontrakterne til fripolicer og tilbagekøb.

Bedste skøn for ugaranterede ydelser beregnes på contributionsgruppeniveau som gruppens kollektive bonuspotentiale justeret for risikotillæg samt positive værdier af forskellen mellem på den ene side de enkelte forsikrings opsparring (retrospektive hensættelse) og på den anden side disse forsikrings bedste skøn for garanterede ydelser.

Kollektivt bonuspotentiale anvendes til udjævning af de enkelte års bonustildeling. Således vil der i år, hvor det investeringsmæssige og forsikringsmæssige resultat er bedre end den lovede bonus, blive henlagt til kollektivt bonuspotentiale, mens der i år, hvor resultatet ikke kan finansiere den lovede bonus, vil blive ført midler fra kollektivt bonuspotentiale.

Livsforsikringshensættelser til markedrenteprodukter (unit-linked kontrakter) opgøres til dagsværdi svarende til værdien af de aktiver, der er knyttet til forsikringerne med fradrag af fortjenstmargen.

Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter

Fortjenstmargen er den forventede fremtidige fortjeneste til selskabet fra de indgåede kontrakter, og den finansieres om muligt af de individuelle bonuspotentialer, og sekundært af de kollektive bonuspotentialer. Værdien opgøres som en rentemarginal i overensstemmelse med going-concern princippet, hvor den indregnede fortjeneste på de fremtidige præmier dog følger kontraktgrænserne i henhold til Solvens II.

Som konsekvens af Finanstilsynet fortolkningsbidrag fra 20. maj 2016 vedrørende den regnskabsmæssige opgørelse af fortjenstmargen, er balanceposten konservativt sat til nul vedrørende det traditionelle opsparingsprodukt med ydelsesgarantier.

Erstatningshensættelser

Erstatningshensættelserne skal dække fremtidige betalinger for allerede indtrufne forsikringsbegivenheder samt administration heraf.

Hensættelserne opgøres branchevist dels ved en sag-for-sag-vurdering (individuelle hensættelser), dels ved hjælp af statistiske metoder (kollektive samt IBNR- og IBNER-hensættelser). Individuelle vurderinger foretages for skader over et fastsat beløb afhængig af branche, og hensættelser til mindre skader beregnes kollektivt. IBNR-hensættelser skal dække udgifter til efteranmeldte store skader. IBNER-hensættelser skal dække merudgifter til allerede anmeldte skader, hvor de individuelt vurderede hensættelser ikke er tilstrækkelige, eksempelvis som følge af mangelfulde oplysninger på vurderingstidspunktet. Til beregning af de kollektive hensættelser benyttes de Vylfers kredibilitetsmetode tilpasset de enkelte branche-grupper. IBNR- og IBNER-hensættelserne opgøres ved hjælp af internt udviklede modeller. Skader i landbrugs- og erhvervsbrancherne vurderes individuelt. Hertil kommer IBNR- og IBNER-hensættelser. I privatbrancherne opgøres skader under 100.000 kr. kollektivt, mens større skader samt alle skader på ejerskifteforsikringer vurderes individuelt. Hertil kommer IBNR- og IBNER-hensættelser. For motor- og ulykkesbrancherne består den samlede hensættelse af summen af kollektive og individuelle hensættelser. De individuelle hensættelser fremkommer, såfremt sagsbehandleren har vurderet, at den samlede udgift på en skade overstiger 1,5 mio. kr., og sagsestimater overstiger det udbetalte beløb. For personansvarsskader på motor foretages herudover en individuel vurdering af store skader og skader af ældre dato.

IBNR-hensættelser vedrørende syge- og ulykkesforsikring opgøres ved brug af internt udviklede modeller.

Hensættelserne opgøres under hensyntagen til inflation, idet den fremtidige inflation indgår implicit i en række af de statistiske modeller, der anvendes. En forventning om højere fremtidig inflation vil således generelt indregnes i hensættelserne med en vis forsinkelse.

Hensættelser vedrørende løbende udbetalinger ved tab af erhvervsevne i syge- og ulykkesforsikring opgøres ved anvendelse af en inflationsstruktur.

Erstatningshensættelserne i arbejdsskadeforsikring udgøres af hensættelser for løbende ydelser og anden erstatningshensættelse. Vurderingen af de fremtidige løbende ydelser baseres på aktuelle ydelser med indregning af den forventede løntalsudvikling og en dødelighed svarende til G82 med månedlige aldersnedskrivninger. Arbejdsskadeerstatninger vil ofte blive udbetalt som den kapitaliserede værdi af en løbende ydelse. Kapitaliseringsrenten på kapitaliseringstidspunktet skal beregnes som et glidende gennemsnit af de seneste fem års rente på to-neangivende realkreditobligationer reduceret for skat. Kapitaliseringsrenten opgøres som forward swap-renterne med et tillæg på 0,85 % p.a. og et fradrag for skat svarende til bundskattesatsen.

Opgørelsen af anden erstatningshensættelse vedrørende ménerstatninger, forsørgertab og omkostninger baseres på traditionelle aktuarmæssige trianguleringsmetoder. På grund af de særlige forhold, der gør sig gældende omkring erhvervsevnetabserstatninger, er det ikke muligt at bruge gængse trianguleringsmetoder for denne type hensættelse. For erhvervsevnetabhensættelserne benyttes derfor en egenudviklet model, der bl.a. tager højde for den enkelte skades udviklingstrin. I opgørelsen indregnes den forventede løntalsudvikling.

Hensættelser til allerede indtrufne tab af erhvervsevne-skader i syge- og ulykkesforsikring opgøres på baggrund af en egenudviklet statistisk model, der bygger på sammenhængen mellem mulighed for reaktivering og den tid, der er forløbet, siden skaden indtraf.

Topdanmark Forsikring har købt afledte finansielle instrumenter, der delvist afdækker hensættelser til arbejdsskade og løbende ydelser i syge- og ulykkesforsikring mod ændringer i de fremtidige løn- og pristal. Værdiregulering af disse instrumenter indgår under erstatningsudgifter.

I erstatningshensættelserne indgår de beløb, der forventes at medgå til dækning af direkte og indirekte omkostninger i forbindelse med afvikling af forpligtelserne.

Alle hensættelser måles til nutidsværdi ved diskontering af de forventede fremtidige betalinger med en rentekurve fastlagt i Solvens II (EIOPA rentekurve). Rentekurven er volatilitetsjusteret.

I syge- og ulykkesforsikring, som administreres i livsforsikringsselskaberne, reduceres de enkelte rentesatser i rentestrukturen med skattesatsen på 15,3 %.

Der foretages løbende en vurdering af hensættelsernes tilstrækkelighed ud fra aktuelle forventninger til de fremtidige pengestrømme.

Risikomargen på skadeforsikringskontrakter

Risikomargen opgøres som det beløb, som virksomheden må forventes at skulle betale til en erhverver af forsikringsbestanden for at overtage risikoen for at de faktiske omkostninger ved afvikling af de forsikringsmæssige hensættelser afviger fra bedste skøn.

I Topdanmark Forsikring opgøres risikomargen ved anvendelse af "Cost of Capital"-modellen med anvendelse af en kapitalomkostningssats på 6 % som tillæg til den risikofri rente. I syge- og ulykkesforsikring administreret af Topdanmark Livsforsikring anvendes en egenudviklet model, hvor de biometriske risici stresses.

Hensættelser til bonus og præmierabatter

Hensættelser til bonus og præmierabatter er beløb, der tilfalder forsikringstagerne som følge af et gunstigt skadeforløb.

Andre forpligtelser

Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser

Hensættelser til jubilæumsgratualer og godtgørelser ved pensionering opbygges løbende hen over ansættelsesperioden. Forpligtelsen opgøres under hensyntagen til forventet afgang baseret på virksomhedens erfaringer. Forpligtelsen måles til nutidsværdi ved diskontering af de forventede fremtidige betalinger med rentestrukturen.

Selskabsskat og udskudt skat

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat, inklusive sambeskatningsbidrag, indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter. Udskudt skat hensættes efter den balanceorienterede gælds metode af midlertidige forskelle mellem regnskabs- og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Der indregnes ikke udskudt skat af kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder, hvor koncernen tidsmæssigt kontrollerer tilbageførslen af den midlertidige forskel, og det er sandsynligt, at den midlertidige forskel ikke vil blive tilbageført in-

den for en overskuelig fremtid. Udskudt skat opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv og afvikling af den enkelte forpligtelse med de skattesatser, der forventes at gælde, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat, baseret på de på balance dagen gældende skattesatser og -regler.

Udskudt skat på sikkerhedsfonde omfatter udskudt skat på ubeskattede henlæggelser til sikkerhedsfonde under egenkapitalen. Sikkerhedsfonde vil blive beskattet i andele af 10 % for hver gang, de forsikringsmæssige hensættelser f.e.r. falder 10 pct.point i forhold til niveauet ultimo 1994. Et fald til 10 % under 1994-niveauet anses ikke for muligt i en situation, hvor Topdanmark Forsikring, i hvilket selskab henlæggelserne er foretaget, fortsætter sin drift, og beskatning vil således kun kunne ske, hvis forsikringsbestanden overdrages, eller selskabet ophører med at drive forsikringsvirksomhed.

Genforsikringsdepoter

Genforsikringsdepoter omfatter modtagne beløb fra genforsikringsselskaber, som henstår til dækning af genforsikringsselskabernes forpligtelser over for selskabet.

Gæld

Gæld til kreditinstitutter og afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi. Dagsværdien af gæld til kreditinstitutter svarer sædvanligvis til nominel værdi. Dagsværdien af afledte finansielle instrumenter opgøres efter samme praksis, som gælder for finansielle aktiver.

Øvrige gældsposter måles til amortiseret kostpris.

Andet

Alle beløb i rapporten oplyses som udgangspunkt i hele mio. kr. Beløbene er afrundet, og der kan som følge heraf være mindre forskelle mellem summen af afrundede beløb og anførte totaler.

Ændring i sammenligningstal for 2015 som følge af ny regnskabsbekendtgørelse

I efterfølgende tabeller er vist ændringer til regnskabet for 2015 som følge af overgangen til ny regnskabspraksis for resultatopgørelsen i hovedposter, teknisk resultat skadeforsikring og effekt på combined ratio, teknisk resultat af livsforsikring samt balancen pr. 31. december 2015.

Resultatopgørelse hovedposter	Teknisk resultat skade	Teknisk resultat liv	Investe- rings- afkast	Over- ført afkast	PAL	Forrent- ning og kursre- gulering skade	Andre poster	Resultat		
								før skat	Skat Resultat	
Mio. kr.										
Regnskab 2015	1.169	19	1.429	-1.135	-165		134	1.450	-341	1.110
Effekt af ændring i regnskabspraksis										
Løbetidsforkortelse præmiehensættelser	21					-21				
Løbetidsforkortelse fortjenstmargen	5					-5				
Ændring i styrkelse af præmiehensættelser	-16					-2		-17	4	-13
Ændring i løbetidsforkortelse erstatningshensættelser	23					-23				
Ændring i risikomargen	14					-1		13	-3	10
Ændring i værdiansættelse af erstatnings- hensættelser f.e.r. (ny rentekurve)						50		50	-11	39
Ændring af værdiansættelse af afledte finansielle instrumenter (ny rentekurve)	3							3	-1	2
Effekt af ændring i skemakrav										
Regnskabsposten "Teknisk rente" udgår	2			106		-108				
Kursregulering af forsikringsmæssige hensættelser flyttes til ny post			-195			195				
Ny regnskabspost "Pensionsafkastskat" under teknisk resultat		0		-165	165					
Samlet effekt af ændringer	51	0	-195	-59	165	87		49	-11	38
Regnskab 2015 ny praksis	1.220	19	1.234	-1.194	0	87	134	1.499	-351	1.148

Teknisk resultat Skadeforsikring	Bruttopræmie- indtægter	Teknisk rente	Erstat- ninger	Afgiven forretning	Omkost- ninger	Teknisk resultat
Mio.kr.						
Regnskab 2015	8.956	-2	-6.210	-171	-1.404	1.169
Elimineret driftsresultat domicilejendomme			-14		-22	-36
Segment skade 2015 (nøgletalsgrundlag)	8.956	-2	-6.224	-171	-1.426	1.133
Løbetidsforkortelse præmiehensættelser	22			-2		21
Løbetidsforkortelse fortjenstmargen	5			0		5
Ændring i styrkelse præmiehensættelser	-16					-16
Regnskabsposten "Teknisk rente" udgår		2				2
Ændring i løbetidsforkortelse erstatningshensættelser			23	-1		23
Ændring i værdiansættelse af afledte finansielle instrumenter (ny rentekurve)			3			3
Ændring i risikomargen erstatningshensættelser			14			14
Segment skade ny praksis	8.967	0	-6.184	-174	-1.426	1.184
Elimineret driftsresultat domicilejendomme			-14		-22	-36
Regnskab 2015 ny praksis	8.967	0	-6.170	-174	-1.404	1.220

Combined ratio	Året 2015	
	Regnskab	Ny praksis
Erstatningsprocent	69,5	69,0
Nettogenforsikringsprocent	1,9	1,9
Skadeforløb	71,4	70,9
Omkostningsprocent	15,9	15,9
Combined ratio	87,3	86,8
Combined ratio ekskl. afløb	91,6	91,1

Mio. kr.	Teknisk resultat livsforsikring				Ændring i hensættelser				Teknisk resultat		
	Præmier	Invest.-afkast	PAL Ydelser	Erstatninger	Unit-link	Bonus	Omkostninger	Genforsikring			
Regnskab 2015	6.320	1.029	0	-3.240	20	810	-4.471	-39	-406	-3	19
Effekt af ændring i skemakrav											
Ny regnskabspost "Pensionsafkastskat" under teknisk resultat		165	-165								0
Ændring i erstatningshensættelser overføres til ændring i livsforsikringshensættelser					-20	20					0
Bonus overføres til "Ændring i livsforsikringshensættelser"						-39		39			0
Ændring i hensættelser for unit-linked produkter overføres til "Ændring i livsforsikringshensættelser"						-4.471	4.471				0
Regnskab 2015 ny praksis	6.320	1.194	-165	-3.240	0	-3.680	0	0	-406	-3	19

"Ændring i fortjenstmargen" vil i 2016 blive udskilt fra "Ændring i livsforsikringshensættelser" til særskilt post.

Mio. kr.	Balancen 31. december 2015							Andet inkl. skatteeffekt	Korrigeret balance 2015
	Balance 2015	Reklassifikationer SKADE	LIV	SI-rente-kurve	Bedste skøn	Præmie-hensætt./fortjenstmargen	Risiko-margen		
AKTIVER									
IMMATERIELLE AKTIVER	689								689
MATERIELLE AKTIVER	981								981
Investeringsejendomme	3.805		-151						3.654
Investeringer i associerede virksomheder	184	-12							172
Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	43.285	12							43.297
INVESTERINGSAKTIVER, I ALT	47.275		-151						47.123
INVESTERINGSAKTIVER MARKEDS-RENTEPRODUKTER	15.645		151						15.796
TILGODEHAVENDER	1.762	-23		-2					1.737
ANDRE AKTIVER	768								768
PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER	477								477
AKTIVER, I ALT	67.597								67.572
PASSIVER									
EGENKAPITAL	4.595			131	266	-125	-313	8	4.562
ANDEN ANSVARLIG LÅNEKAPITAL	1.745								1.745
Præmiehensættelser	2.590					-646			1.944
Fortjenstmargen skadeforsikringskontrakter						772			772
Livsforsikringshensættelser gennemsnitsrente	22.557		1.764						24.321
Livsforsikringshensættelser markedsrente	16.216								16.216
Erstatningshensættelser	13.587		-67	-133	-266				13.121
Risikomargen skadeforsikring							313		313
Kollektivt bonuspotentiale	1.697		-1.697						
Hensættelser til bonus og præmierabatter	137								137
HENSÆTTELSER TIL FORSIKRINGS- OG INVESTERINGSKONTRAKTER									
INVESTERINGSKONTRAKTER	56.785								56.823
HENSATTE FORPLIGTELSER	401								401
GENFORSIKRINGSDEPOTER	62								62
GÆLD	3.863							-8	3.855
PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER	146	-23							123
PASSIVER, I ALT	67.597								67.572

Resultatopgørelse • Moderselskabet

Mio. kr.	Note	2015	2016
Bruttopræmier	1	8.339	8.172
Afgivne forsikringspræmier		-619	-608
Ændring i præmiehensættelser	1	52	120
Ændring i fortjenstmargen og risikomargen	1	106	51
Ændring i genforsikringsandel af præmiehensættelser		3	0
Præmieindtægter f.e.r.		7.881	7.735
Udbetalte bruttoerstatninger		-5.852	-5.872
Modtaget genforsikringsdækning		447	398
Ændring i erstatningshensættelser		115	410
Ændring i risikomargen		16	-3
Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser		-63	17
Erstatningsudgifter f.e.r.	2	-5.337	-5.050
Bonus og præmierabatter		-58	-43
Erhvervsomkostninger	3	-950	-972
Administrationsomkostninger		-638	-647
Koncerninterne refusioner		204	205
Provisioner og gevinstandele fra genforsikringselskaber		82	79
Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r. i alt		-1.303	-1.335
FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT	4	1.183	1.307
Indtægter fra tilknyttede virksomheder	5	244	232
Indtægter fra associerede virksomheder		8	11
Renteindtægter og udbytter m.v.		473	406
Kursreguleringer	6	-487	279
Renteudgifter		-45	-54
Omkostninger i.f.m. investeringsvirksomhed		-54	-39
Investeringsafkast, i alt		138	835
Forrentning og kursregulering af forsikringsmæssige hensættelser	7	59	-322
INVESTERINGSAFKAST EFTER FORRENTNING OG KURSREGULERING AF FORSIKRINGSMÆSSIGE HENSÆTTELSE		197	513
Andre indtægter	8	41	27
Andre omkostninger		-2	-8
RESULTAT FØR SKAT		1.419	1.839
Skat	9	-272	-333
ÅRETS RESULTAT		1.148	1.506
Årets resultat foreslås disponeret således:			
Udbytte		500	700
Ekstraordinært udbytte		1.000	500
Reserve efter indre værdis metode		252	242
Overført overskud		-605	63
		1.148	1.506

Totalindkomstopgørelse • Moderselskabet

Årets resultat	1.148	1.506
Anden totalindkomst i tilknyttede virksomheder	1	1
Anden totalindkomst	1	1
ÅRETS TOTALINDKOMST	1.148	1.507

Aktiver • Moderselskabet

Mio. kr.	Note	2015	2016
IMMATERIELLE AKTIVER	10	441	441
Driftsmidler		32	32
MATERIELLE AKTIVER, I ALT	11	32	32
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	12	3.859	2.603
Udlån til tilknyttede virksomheder		300	300
Kapitalandele i associerede virksomheder	13	53	64
Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt		4.212	2.967
Kapitalandele	14	1.165	1.104
Obligationer		13.056	13.597
Indlån i kreditinstitutter		2.164	427
Afledte finansielle instrumenter		36	16
Andre finansielle investeringsaktiver, i alt		16.421	15.144
INVESTERINGSAKTIVER, I ALT		20.633	18.111
Genforsikringsandele af præmiehensættelser	15	71	72
Genforsikringsandele af erstatningshensættelser	16	434	454
Genforsikringsandele af hensættelser, i alt		504	526
Tilgodehavender hos forsikringstagere		248	219
Tilgodehavender hos forsikringsvirksomheder		57	89
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		1.334	1.995
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		25	0
Andre tilgodehavender		83	81
TILGODEHAVENDER, I ALT		2.251	2.910
Aktuelle skatteaktiver		12	0
Udsudte skatteaktiver	17	12	9
Likvide beholdninger		47	53
Øvrige		43	47
ANDRE AKTIVER, I ALT		114	109
Tilgodehavende renter samt optjent leje		97	80
Andre periodeafgrænsningsposter		98	88
PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER, I ALT		195	168
AKTIVER, I ALT		23.665	21.770

Passiver • Moderselskabet

Mio. kr.	Note	2015	2016
Aktiekapital	18	101	101
Opskrivningshenslæggelser		2.718	1.564
Sikkerhedsfond		1.452	1.452
Reserver, i alt		1.452	1.452
Overført overskud		97	1.566
Foreslået udbytte		500	700
EGENKAPITAL, I ALT		4.868	5.383
ANDEN ANSVARLIG LÅNEKAPITAL	19	1.745	1.346
Præmiehensættelser	20	1.926	1.838
Fortjenstmargen på skadesforsikringskontrakter	20	771	711
Erstatningshensættelser	21	10.917	10.854
Risikomargen på skadesforsikringskontrakter		287	294
Hensættelser til bonus og præmierabatter		123	128
HENSÆTTELSE TIL FORSIKRINGSKONTRAKTER, I ALT		14.024	13.826
Pensioner og lignende forpligtelser		25	26
HENSATTE FORPLIGTELSE, I ALT		25	26
Gæld i forbindelse med direkte forsikring		10	14
Gæld i forbindelse med genforsikring		26	18
Gæld til kreditinstitutter		62	38
Gæld til tilknyttede virksomheder		1.890	240
Gæld til associerede virksomheder		6	0
Afledte finansielle instrumenter		383	249
Anden gæld		565	581
GÆLD, I ALT		2.943	1.139
PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER		61	50
PASSIVER, I ALT		23.665	21.770

Egenkapitalopgørelse • Moderselskabet

Mio. kr.

	Aktie- kapital	Opskriv- ningshen- læggelser	Sikker- hedsfond	Overført overskud	Foreslået udbytte	I alt
2015						
Egenkapital ultimo foregående år	101	2.451	1.452	790	1.000	5.794
Effekt af overgang til ny regnskabsbekendtgørelse		14		-85		-71
Egenkapital ultimo foregående år efter ny regnskabsbekendtgørelse	101	2.465	1.452	705	1.000	5.723
Årets resultat		252		395	500	1.148
Anden totalindkomst i tilknyttede virksomheder		1		0		1
Årets totalindkomst		253		395	500	1.148
Betalt udbytte				-1.000	-1.000	-2.000
Skat				-4		-4
Øvrige transaktioner				-1.004	-1.000	-2.004
Egenkapital 31. december 2015	101	2.718	1.452	97	500	4.868

2016

Egenkapital ultimo foregående år	101	2.708	1.452	140	500	4.901
Effekt af overgang til ny regnskabsbekendtgørelse		12		-43		-31
Egenkapital primo året efter ny regnskabsbekendtgørelse	101	2.720	1.452	97	500	4.870
Årets resultat		242		563	700	1.506
Anden totalindkomst i tilknyttede virksomheder		1				1
Årets totalindkomst		243		563	700	1.507
Udbytte modtaget fra dattervirksomheder		-1.400		1.400		0
Betalt udbytte				-500	-500	-1.000
Tilførsel af aktiebaseret vederlæggelse				7		7
Skat				-2		-2
Egenkapitalbevægelser i tilknyttede virksomheder		1				1
Øvrige transaktioner		-1.399		905	-500	-994
Egenkapital 31. december 2016	101	1.564	1.452	1.566	700	5.383

Noter • Moderselskabet

Bruttopræmieindtægter	1
Erstatningsudgifter f.e.r.	2
Erhvervsomkostninger	3
Forsikringsteknisk resultat	4
Indtægter fra tilknyttede virksomheder	5
Kursreguleringer	6
Forrentning og kursregulering af skadeforsikrings- hensættelser	7
Andre indtægter	8
Skat	9
Immaterielle aktiver	10
Materielle aktiver	11
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	12
Kapitalandele i associerede virksomheder	13
Kapitalandele	14
Genforsikringsandele af præmiehensættelser	15
Genforsikringsandele af erstatningshensættelser	16
Udskudte skatteaktiver	17
Aktiekapital	18
Anden ansvarlig lånekapital	19
Præmiehensættelser og fortjenstmargen	20
Erstatningshensættelser	21
Personaleomkostninger	22
Nærtstående parter	23
Kapitalgrundlag	24
Følsomhedsoplysninger	25
Sikkerhedsstillelser	26
Eventualforpligtelser	27
Øvrige noteoplysninger	28
Femårsoversigt	29
Anvendt regnskabspraksis	30

Noter • Moderselskabet

Mio. kr.	2015	2016
Note 1. Bruttopræmieindtægter		
Bruttopræmier	8.339	8.172
Ændring i præmiehensættelser	52	120
Ændring i fortjenstmargen og risikomargen	106	51
Bruttopræmieindtægter	8.497	8.343
Bruttopræmieindtægter direkte forretning fordelt efter risikoens beliggenhed:		
Danmark	8.494	8.341
Andre EU-lande	2	2
Øvrige lande	1	1
	8.497	8.343
Note 2. Erstatningsudgifter f.e.r.		
Afløbsresultat:		
Bruttoforretning	327	451
Afgiven forretning	12	-17
Afløbsresultat f.e.r. (gevinst)	339	434
Afløbsresultatet er specificeret på brancher i note 4.		
I erstatningsudgifter indgår værdiregulering af afledte instrumenter, der afdækker inflationsrisikoen vedrørende arbejdsskadeforsikring	12	49
Note 3. Erhvervsomkostninger		
Provisioner for direkte tegnede forsikringer	190	173

Noter • Moderselskabet

Mio. kr.

Note 4. Forsikringsteknisk resultat	2015	2016	2015	2016	2015	2016
	Syge og ulykke		Arbejdsskade		Motoransvar	
Bruttopræmier	806	827	648	576	690	678
Bruttopræmieindtægter	819	822	650	596	710	701
Bruttoerstatningsudgifter	-462	-472	-520	-441	-557	-405
Bonus og præmierabatter	-4	-3	-3	-5	-2	-2
Bruttodriftsomkostninger	-136	-138	-86	-87	-153	-131
Resultat af afgiven forretning	-3	-4	-2	-5	-3	-3
Forsikringsteknisk resultat	214	205	39	58	-6	160
Bruttoerstatningsprocent	56,7	57,6	80,4	74,7	78,7	58,0
Afløbsresultat f.e.r.	39	16	83	113	134	220
Erstatningshensættelser f.e.r.	983	1.013	5.750	5.970	1.664	1.481
Antal erstatninger (1.000)	20	21	8	6	30	29
Gennemsnitlig erstatning (1.000 kr.)	25	23	75	88	23	22
Erstatningsfrekvens (promille)	23	24	151	116	50	49
	Motor kasko		Brand og løsøre privat		Brand og løsøre erhverv	
Bruttopræmier	1.478	1.436	1.921	1.897	1.498	1.740
Bruttopræmieindtægter	1.514	1.454	1.959	1.916	1.823	1.823
Bruttoerstatningsudgifter	-830	-851	-1.467	-1.335	-1.217	-1.354
Bonus og præmierabatter	-5	-4	-6	-6	-22	-14
Bruttodriftsomkostninger	-207	-220	-294	-314	-327	-338
Resultat af afgiven forretning	-7	-6	-35	-56	-122	-12
Forsikringsteknisk resultat	465	372	157	206	135	105
Bruttoerstatningsprocent	55,0	58,7	75,1	69,9	67,6	74,8
Afløbsresultat f.e.r.	-8	3	-17	4	18	24
Erstatningshensættelser f.e.r.	145	140	646	577	587	567
Antal erstatninger (1.000)	95	96	120	107	29	25
Gennemsnitlig erstatning (1.000 kr.)	9	9	12	12	42	54
Erstatningsfrekvens (promille)	194	194	175	162	152	131
	Ansvar		Anden forsikring		I alt	
Bruttopræmier	403	387	594	630	8.039	8.172
Bruttopræmieindtægter	399	402	622	629	8.497	8.343
Bruttoerstatningsudgifter	-305	-192	-362	-414	-5.721	-5.464
Bonus og præmierabatter	-2	-3	-14	-5	-58	-43
Bruttodriftsomkostninger	-67	-69	-113	-118	-1.385	-1.414
Resultat af afgiven forretning	30	-21	-7	-7	-150	-115
Forsikringsteknisk resultat	55	117	126	85	1.183	1.307
Bruttoerstatningsprocent	76,9	48,2	59,6	66,3	67,8	65,8
Afløbsresultat f.e.r.	21	24	69	30	339	434
Erstatningshensættelser f.e.r.	508	457	212	196	10.483	10.400
Antal erstatninger (1.000)	7	7	99	103	407	395
Gennemsnitlig erstatning (1.000 kr.)	46	34	4	4	15	15
Erstatningsfrekvens (promille)	80	70	154	161	112	109

Erstatningsprocent er regnet før eliminering af intern husleje.

Noter • Moderselskabet

Mio. kr.	2015	2016
Note 5. Indtægter fra tilknyttede virksomheder		
Topdanmark Liv Holding A/S	117	188
Topdanmark EDB A/S	2	2
TDP.0007 A/S	126	43
Tilpasning	-1	-1
Indtægter fra tilknyttede virksomheder	244	232
Note 6. Kursreguleringer		
Kapitalandele	72	53
Obligationer	-191	221
Afledte finansielle instrumenter	-370	17
Likvide beholdninger	2	-12
Kursreguleringer	-487	279
Note 7. Forrentning og kursregulering af forsikringsmæssige hensættelser		
Løbetidsforkortelse		
Præmiehensættelser og fortjenstmargen	-26	-21
Genforsikringsandel af præmiehensættelser	2	2
Erstatningshensættelser	-107	-89
Risikomargen	1	-1
Genforsikringsandel af erstatningshensættelser	2	2
	-127	-106
Kursregulering		
Præmiehensættelser og fortjenstmargen	1	-3
Erstatningshensættelser	189	-209
Risikomargen	-2	-4
Genforsikringsandel af erstatningshensættelser	-1	1
	186	-215
Forrentning og kursregulering af forsikringsmæssige hensættelser	59	-322
Note 8. Andre indtægter		
Formidlingsprovision	32	17
Andet	9	9
Andre indtægter	41	27
Note 9. Skat		
Aktuel skat	269	346
Ændring i udskudt skat	5	3
Regulering vedr. tidligere år	0	-15
Årets skat	275	335
Skat ført på egenkapitalen	-4	-2
Skat	272	333
Resultat før skat ekskl. indtægter fra tilknyttede virksomheder	1.175	1.607
Beregnet skat 22% (2015: 23,5%)	276	354
Skatteeffekt af:		
Ikke fradragsberettigede udgifter / ikke skattepligtige indtægter	-4	-6
Regulering vedr. tidligere år	-1	-15
	272	333
Effektiv skatteprocent	23,1	20,7

Noter • Moderselskabet

Mio. kr.	2015	2016
----------	------	------

Note 10. Immaterielle aktiver

Goodwill	441	441
-----------------	-----	-----

Goodwill vedrører hovedsageligt købet af skadeforsikringsporteføljer i 1999. Goodwill er henført til segment privat.

Goodwill testes for værdiforringelse ultimo året. Den tilbagediskonterede værdi af fremtidige pengestrømme sammenholdes med den regnskabsmæssige værdi.

De fremtidige pengestrømme er baseret på tre års forventet teknisk resultat samt en terminalværdi af segmenter, hvortil goodwill er henført.

Forventet teknisk resultat opgøres som led i en løbende, kvartalsvis prognoseproces.

Primære forudsætninger:

Præmieindtægter opgøres med udgangspunkt i forsikringsbestanden tilpasset forventet effekt af forretningsmæssige dispositioner og markedsudviklingen. Bestanden indekseres med lønindekset. Erstatninger baseres på aktuelle niveauer med tilpasning til normaliseret niveau for vejrligs- og storskader. Endvidere indregnes generelt en forventet udvikling i skadesniveauerne samt effekten af skadesbegrænsende aktiviteter. Erstatningsniveauerne tilpasses den forventede inflationsudvikling. Omkostninger opgøres ved en fremskrivning af omkostningsbasen med forventede aktivitetsændringer samt overenskomstmæssige lønstigninger, ændringer i skatter og afgifter m.v. Genforsikringsresultatet opgøres i henhold til det aktuelle genforsikringsprogram og tilpasses kendte og forventede ændringer i pris og dækningsomfang.

Terminalværdien opgøres med indregning af en vækstrate på 0% (2015: 0%).

Diskonteringsrate er 9,6% (2015: 9,8%) før skat og 7,5% (2015: 7,5%) efter skat. Diskonteringsraten er opgjort som den risikofri rente og et risikotillæg.

Det er vurderet, at der ikke er scenarier, hvor en sandsynlig ændring i forudsætningerne for det forventede tekniske resultat eller diskonteringsrate vil medføre en situation, hvor den regnskabsmæssige værdi af goodwill overstiger genindvindingsværdien for segment privat.

Note 11. Materielle aktiver

Kostpris primo	58	50
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	15	12
Afgang i årets løb	-22	-7
Kostpris ultimo	50	55
Ned- og afskrivninger primo	-28	-19
Årets afskrivninger	-8	-8
Årets tilbageførsel af de samlede af- og nedskrivninger på aktiver, der i året er afhændet eller udgået af driften	18	2
Ned- og afskrivninger ultimo	-19	-24
Materielle aktiver	32	32

Note 12. Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Topdanmark Liv Holding A/S	2.970	1.760
Topdanmark EDB A/S	276	278
TDP.0007 A/S	473	516
TDLII.0087 A/S	92	-
Topdanmark Holding S.A.	49	49
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	3.859	2.603

Med undtagelse af Topdanmark Holding S.A. (99%) er alle selskaber 100% ejet.

Noter • Moderselskabet

Mio. kr. 2015 2016

Note 13. Kapitalandele i associerede virksomheder

Regnskabsmæssig værdi primo	46	53
Andel af resultat	8	11
Kapitalandele i associerede virksomheder	53	64

Bornholms Brandforsikring A/S, Rønne	Ejerandel i pct.	Egen- kapital	Resultat
2015	27	180	25
2016	27	210	30

Bornholms Brandforsikring A/S er indregnet på baggrund af seneste regnskabsinformation pr. 30. september.

Note 14. Kapitalandele

Selskabet har indgået aftale om udlån af aktier mod sikkerhedsstillelse.

Regnskabsmæssig værdi af udlånte aktier	83	182
Dagsværdi af obligationer modtaget som sikkerhed	112	219

Note 15. Genforsikringsandele af præmiehensættelser

Genforsikringsandele primo	67	71
Forskydning i periodiserede provisioner	-1	0
Afgivne forsikringspræmier	619	608
Optjente genforsikringspræmier	-616	-608
Løbetidsforkortelse	2	2
Genforsikringsandele af præmiehensættelser ultimo	71	72

Nutidsværdi af forventede fremtidige pengestrømme	-10	-7
Fortjenstmargen	81	79

Note 16. Genforsikringsandele af erstatningshensættelser

Genforsikringsandele primo	495	434
Refunderede erstatninger vedr. tidligere år	-330	-197
Ændring i forventet indtægt vedr. tidligere år	12	-17
Refunderede erstatninger vedr. indeværende år	-117	-201
Forventet indtægt vedr. indeværende år	372	432
Løbetidsforkortelse	2	2
Kursregulering	-1	1
Genforsikringsandele af erstatningshensættelser ultimo	434	454

Note 17. Udskudte skatteaktiver

Hensatte forpligtelser	5	6
Andet	6	3
Udskudte skatteaktiver	12	9

Note 18. Aktiekapital

Aktiestørrelsen er fordelt i aktier af 100 tkr. eller multipla heraf.

Noter • Moderselskabet

Mio. kr.

Note 19. Anden ansvarlig lånekapital

Hovedstol	400	500	850
Regnskabsmæssig værdi			
2016	Indfriet	499	848
2015	400	498	847
Markedsværdi*			
2016	Indfriet	503	850
2015	405	500	850
Udstedelsestidspunkt	juni 2011	december 2015	december 2015
Udløb	24. juni 2019	11. december 2025	11. juni 2026
Lånet kan med Finanstilsynets tilladelse opsiges af låntager fra	24. juni 2016	11. december 2020	11. juni 2021
Rentesats			Cibor 3 mdr.
	6,633% til 2016	2,92% til 2020	+270bp til 2026
Efterfølgende	Cibor 3 mdr.+525 bp	Cibor 3 mdr.+250bp	
* Markedsværdien opgørelse ud fra observerbare input, niveau 2.			
			2015
Årets renteudgifter			41
Omkostninger ved låneoptagelse			5
Ansvarlig lånekapital indregnes fuldt ud i selskabets kapitalgrundlag for 2016.			52
			-

Note 20. Præmiehensættelser og fortjenstmargen

Præmiehensættelser primo	1.961	1.926
Fortjenstmargen primo	874	771
	2.835	2.697
Bruttopræmier	8.339	8.172
Optjente præmier	-8.497	-8.343
Ændring i risikomargen	-6	1
Løbetidsforkortelse	26	21
Kursregulering	-1	3
Præmiehensættelser ultimo	1.926	1.838
Fortjenstmargen ultimo	771	711
Præmiehensættelser og fortjenstmargen ultimo	2.697	2.549

Note 21. Erstatningshensættelser

Brutto		
Hensættelser primo	11.101	10.917
Betalte erstatninger vedr. tidligere år	-2.712	-2.670
Ændring i forventet skadeudgift vedr. tidligere år	-327	-451
Betalte erstatninger vedr. indeværende år	-3.140	-3.201
Forventet skadeudgift vedr. indeværende år	6.064	5.913
Inflationsafdækning	12	49
Løbetidsforkortelse	107	89
Kursregulering	-189	209
Erstatningshensættelser brutto	10.917	10.854
For egen regning		
Hensættelser primo	10.607	10.483
Betalte erstatninger vedr. tidligere år	-2.382	-2.474
Ændring i forventet skadeudgift vedr. tidligere år	-339	-434
Betalte erstatninger vedr. indeværende år	-3.023	-3.000
Forventet skadeudgift vedr. indeværende år	5.692	5.481
Inflationsafdækning	12	49
Løbetidsforkortelse	105	86
Kursregulering	-188	208
Erstatningshensættelser f.e.r.	10.483	10.400
Hensættelser vedr. arbejdsskadeforsikring f.e.r.	5.750	5.970
Gennemsnitlig afviklingstid	7 år	7 år

Noter • Moderselskabet

Mio. kr.

Note 21. Erstatningshensættelser - fortsat

Udvikling i erstatningsforpligtelser fordelt på skadeår

Brutto	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	I alt
Slutning af året	5.939	6.100	6.184	7.109	5.943	6.730	6.333	6.244	6.112	5.980	
1 år senere		6.175	6.251	7.285	5.944	6.814	6.305	6.035	6.299	6.005	
2 år senere			6.210	7.311	5.918	6.800	6.366	6.060	6.299	6.076	
3 år senere				7.268	5.907	6.802	6.367	6.096	6.391	6.099	
4 år senere					5.845	6.748	6.305	6.042	6.344	6.154	
5 år senere						6.706	6.264	6.052	6.244	6.134	
6 år senere							6.224	6.037	6.269	6.095	
7 år senere								5.988	6.087	6.121	
8 år senere									6.023	5.934	
9 år senere										5.924	62.302
Udbetalte inkl. inflationsswaps	3.201	4.606	5.051	6.257	5.102	6.105	5.754	5.608	5.622	5.607	52.913
Hensættelser ultimo før diskontering	2.737	1.569	1.159	1.010	743	601	470	380	402	317	9.389
Nedsættelse for diskontering	-9	-6	-4	-3	-2	-1	-3	-1	0	-4	-34
	2.728	1.563	1.156	1.008	741	600	467	379	401	312	9.355
Hensættelse ultimo vedr. tidligere år											1.500
Bruttohensættelser ultimo 2016											10.854

For egen regning

Slutning af året	5.505	5.725	5.826	5.984	5.586	5.720	5.928	5.933	5.803	5.670	
1 år senere		5.785	5.872	6.019	5.628	5.764	5.932	5.735	5.999	5.687	
2 år senere			5.845	6.045	5.606	5.761	6.013	5.796	6.018	5.763	
3 år senere				6.003	5.593	5.761	6.026	5.846	6.120	5.784	
4 år senere					5.536	5.715	5.976	5.794	6.072	5.837	
5 år senere						5.674	5.936	5.806	5.978	5.815	
6 år senere							5.898	5.790	6.004	5.778	
7 år senere								5.744	5.823	5.807	
8 år senere									5.760	5.621	
9 år senere										5.614	57.362
Udbetalte inkl. inflationsswaps	3.000	4.362	4.695	5.038	4.796	5.077	5.428	5.367	5.368	5.297	48.428
Hensættelser ultimo før diskontering	2.504	1.423	1.150	965	740	597	470	377	392	317	8.934
Nedsættelse for diskontering	-9	-6	-4	-2	-2	-1	-3	-1	0	-4	-31
	2.496	1.417	1.147	963	738	596	467	376	391	312	8.903
Hensættelser ultimo vedr. tidligere år											1.497
Hensættelser f.e.r. ultimo 2016											10.400

Udviklingen i de forventede betalinger f.e.r.:

Oprindeligt opgjort	5.501	5.737	5.786	5.990	5.564	5.653	5.922	5.913	5.736	5.670	57.471
Afviklingstab/gevinst (-)	0	35	9	-63	-122	-133	-162	-363	-334	-387	-1.519
Diskontering/kursregulering											
arbejdsskade	4	12	51	76	94	154	137	193	359	331	1.410
	5.505	5.785	5.845	6.003	5.536	5.674	5.898	5.744	5.760	5.614	57.362

Tabellen viser den historiske udvikling i den vurderede endelige forpligtelse (summen af udbetalinger og hensættelser) for det enkelte skadeår fra 2007. Væsentlige dele af de viste forpligtelser er opgjort uden diskontering, hvorved udsving på grund af ændringer i diskonteringsrenter i vidt omfang elimineres. Arbejdsskade indgår med diskonterede størrelser.

Noter • Moderselskabet

Mio. kr.	2015	2016
Note 22. Personalemkostninger		
Løn m.m.	1.357	1.360
Pension	219	223
Udgifter til social sikring	37	36
Lønsumsafgift	194	220
Aktieoptioner	7	7
Medarbejderaktier	-	7
	1.814	1.852
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	2.395	2.370

Aktieoptioner

Topdanmarks aktieoptionsprogram omfatter direktion og ledende medarbejdere. Strikerkursen fastsættes som 110% af børskursen på sidste handelsdag i det foregående regnskabsår (gennemsnit af alle handler). Udnyttelsen kan ske tre-fem år efter tildeling. Programmet afregnes med aktier (egenkapitalinstrumenter).

Der er ikke særlige optjeningsbetingelser knyttet til optionsprogrammet end ansættelse i hele tildelingsåret. Optioner tildeles primo året og ved fratrædelse i tildelingsåret sker en forholdsmæssig reduktion i antallet af tildelte optioner.

Optionerne erhverves fra Topdanmark A/S til dagsværdi på tildelingstidspunktet.

Note 23. Nærtstående parter

Selskabet ejes 100% af Topdanmark A/S, Ballerup, som er eneste nærtstående part med bestemmende indflydelse.

Nærtstående parter med betydelig indflydelse omfatter bestyrelse, direktion og ledende medarbejdere, samt disse personers familiemedlemmer.

Bestyrelseshonorar

Honorar til bestyrelsen vedtaget af generalforsamlingen udgør 5.075 tkr. (2015: 5.075 tkr.), hvoraf 4.813 tkr. (2015: 4.813 tkr.) vedrører Topdanmark A/S.

Som følge af vakance på en bestyrelsespost en del af året udgør det betalte honorar 4.958 tkr.

Honorar i 1.000 kr.:		
Søren Thorup Sørensen	1.378	1.488
Torbjörn Magnusson	678	788
Jens Aaløse	-	233
Ann-Jeanette Bakbøl	233	350
Tina Møller Carlsson	233	350
Mette Jensen	233	350
Birgitte Nielsen	525	525
Lone Møller Olsen	-	233
Annette Sadolin	525	525
Anders Colding Friis	350	117
Bjarne Graven Larsen	233	-
Per Mathiesen	117	-
Michael Pram Rasmussen	335	-
Desiree Schultz	117	-
Aage Nedergaard Smidt	117	-
Samlet honorar til ni bestyrelsesmedlemmer	5.075	4.958

Bestyrelsen modtager alene fast vederlag.

Noter • Moderselskabet

Mio. kr.	2015	2016
Note 23. Nærtstående parter - fortsat		
Direktionsvederlag		
Løn m.m.	19	26
Aktieoptioner	2	2
Medarbejderaktier	-	0
Samlet vederlag til fire (2015 tre) direktører	21	29
Fast vederlag	21	26
Varialbelt vederlag	0	2
Christian Sagild	8,9	9,0
Brian Rothemejer Jacobsen (10 måneder)	-	3,9
Lars Thykier	5,9	6,0
Marianne Wier (10 måneder)	-	3,8
Kim Bruhn-Petersen udtrådt af direktionen i 2016	5,9	5,9
	20,7	28,6

Direktionen optjener i tillæg hertil successivt en godtgørelse svarende til halvandet års løn. Godtgørelsen udbetales ved ansættelsesforholdets ophør.

Selskabet har ingen uafdækkede pensionsforpligtelser.

Væsentlig risikotager

En ansat i Topdanmark-koncernen uden for Topdanmark Forsikring har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil. I henhold til undtagelsesbestemmelse oplyses vederlaget ikke.

Tilknyttede virksomheder

Omkostninger:		
Husleje	51	52
Kapitalforvaltning	13	9
Aktiebaseret vederlæggelse	9	7
Omkostningsrefusioner fra tilknyttede virksomheder	47	28
Betalte udbytter	2.000	1.000
Renteindtægter	21	24
Renteudgifter	0	0

Husleje, kapitalforvaltning og optionsprogrammet afregnes på markedsbaserede vilkår.

Gennemsnitlig effektiv rente af løbende mellemværender udgør 0,03% (2015: 0,02%).

Ansvarlig lånekapital til Topdanmark Liv Holding A/S forrentes med Euro CMS 20 + 525 bp.

Ejerandele fremgår af balancen og specificeres i noten kapitalandele i tilknyttede virksomheder.

Mellemværender fremgår af balancen.

Associerede virksomheder

Ejerandele fremgår af balancen og specificeres i noten kapitalandele i associerede virksomheder.

Mellemværender fremgår af balancen.

Samhandel foregår på markedsbaserede vilkår.

Regnskabet for Topdanmark Forsikring A/S indgår i koncernregnskabet for Topdanmark A/S.

Note 24. Kapitalgrundlag

Egenkapital	4.870	5.383
Fortjenstmargen	898	735
Immaterielle aktiver	-689	-806
Forslag til udbytte	-500	-700
Andet	-93	-83
Korrektion for skat	-127	-63
Anvendelig del kapitalbeviser	1.355	1.325
Kapitalgrundlag	5.714	5.792

Noter • Moderselskabet

Mio. kr.

2016**Note 25. Følsomhedsoplysninger**

Hændelse	Påvirkning af egenkapitalen
Rentestigning på 1,0 pct.point	69
Rentefald på 1,0 pct.point	-71
Aktiekursfald på 12%	-141
Ejendomsprisfald på 8%	-77
Valutakursrisiko (VaR 99,0%)	-40
Tab på modparter på 8%	-131

Note 26. Sikkerhedsstillelser

2015

2016

Til sikkerhed for de forsikringsmæssige hensættelser er registreret følgende aktiver:

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	473	2.276
Kapitalandele	869	862
Obligationer	13.022	13.577
Indlån i kreditinstitutter	1.760	140
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	421	400
Tilgodehavende renter	97	80
	16.640	17.334

Note 27. Eventualforpligtelser

Huslejeforpligtelser, årlig leje:

Datterselskab	59	61
Eksterne udlejere	12	10

Kapitaltilsagn afgivet til lånefonde og private equity fonde	139	106
--	-----	-----

Topdanmark Forsikring A/S deltager i forskellige forsikringstekniske samarbejder og hæfter solidarisk for forsikringsmæssige forpligtelser i denne forbindelse.

Selskabet indgår i en dansk sambeskatning med Topdanmark A/S som administrationselskab. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber og for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytte for disse selskaber.

Note 28. Øvrige noteoplysninger

Risikooplysninger i henhold til § 91b indgår i ledelsesberetningen for koncernen under Risikostyring og koncernregnskabets note 44.

Ingen begivenheder har fundet sted i perioden fra balancedagen indtil præsentationen af årsregnskabet, som kan forrykke vurderingen af årsrapporten.

Noter • Moderselskabet

Mio. kr.

Note 29. Femårsoversigt	2012	2013	2014	2015	2016
Bruttopræmieindtægter*	8.293	8.467	8.648	8.497	8.343
Forsikringsteknisk rente	20	14	8	-	-
Bruttoerstatningsudgifter	-5.652	-6.746	-5.927	-5.721	-5.464
Bonus og præmierabatter	-59	-69	-42	-58	-43
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-1.348	-1.399	-1.386	-1.385	-1.414
Resultat af afgiven forretning	-205	448	-87	-150	-115
FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT	1.047	715	1.214	1.183	1.307
Investeringsafkast efter forrentning og kursregulering af forsikringsmæssige hensættelser	1.137	923	650	197	513
Andre poster	20	21	36	39	19
RESULTAT FØR SKAT	2.205	1.658	1.900	1.419	1.839
Skat	-444	-242	-348	-272	-333
ÅRETS RESULTAT	1.761	1.416	1.552	1.148	1.506
Afløbsresultat f.e.r.	206	260	289	339	434
Hensættelser til forsikringskontrakter, i alt	14.049	14.597	14.239	14.024	13.826
Forsikringsaktiver, i alt	622	1.278	585	504	526
Egenkapital, i alt	6.427	6.043	5.794	4.868	5.383
Aktiver, i alt	24.355	24.365	22.511	23.665	21.770
Bruttoerstatningsprocent	68,6	80,3	68,9	67,8	65,8
Nettogenforsikringsprocent	2,5	-5,3	1,0	1,8	1,4
Skadeforløb	71,1	75,0	69,9	69,6	67,2
Bruttoomkostningsprocent	16,4	16,7	16,1	16,4	17,0
Combined ratio	87,5	91,7	86,0	86,0	84,2
Operating ratio	87,3	91,5	85,9	86,0	84,2
Relativt afløbsresultat f.e.r. i procent	1,9	2,4	2,7	3,2	4,1
Egenkapitalforrentning i procent	28,3	23,1	26,4	22,0	29,6
Solvensdækning** (urevideret)	276,4	271,7	241,8	240,8	218,5

* Før fradrag af bonus og præmierabatter.

** Nøgletallet solvensdækning er for 2012-2015 beregnet på grundlag af de dagældende regler for opgørelse af solvenskrav og kapitalgrundlag (solvens I og individuel solvens). Fra 2016 er nøgletallet beregnet i henhold til solvens II. Dette nøgletale er undtaget fra kravet om revision jævnfør "bekendtgørelse nr. 937 af 27. juli 2015 om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser" og dermed ikke revideret.

Sammenligningstal er tilpasset den nye regnskabsbekendtgørelse fra og med 2015.

Note 30. Anvendt regnskabspraksis

Årsregnskabet for moderselskabet Topdanmark Forsikring A/S er aflagt i henhold til lov om finansiell virksomhed, herunder Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser.

Ændring i anvendt regnskabspraksis

Ny regnskabsbekendtgørelse

Topdanmark Forsikring har i 2016 implementeret den nye regnskabsbekendtgørelse for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser, som er tilpasset de europæiske solvensregler Solvens II, der trådte i kraft 1. januar 2016.

Overgangen til den ny regnskabsbekendtgørelse medfører en forøgelse af resultat efter skat for 2015 på 38 mio. kr. fra 1.110 mio. kr. til 1.148 mio. kr. Egenkapitalen ultimo 2015 er nedsat med 33 mio. kr. fra 4.595 mio. kr. til 4.562 mio. kr.

Den regnskabsmæssige nettoeffekt på resultat og egenkapital er de samme som for koncernen jf. beskrivelsen i anvendt regnskabspraksis for koncernen.

Forskelle til koncernens regnskabspraksis

Selskabets anvendte regnskabspraksis for indregning og måling er i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis med følgende undtagelse:

Moderselskabet hensætter ikke til udskudt skat af sikkerhedsfonde, medmindre det er sandsynligt, at der inden for en overskuelig periode indtræffer en situation, der vil udløse beskatning af midlerne i sikkerhedsfondene.

Afstemning resultat og egenkapital		
Mio. kr.	2015	2016
Resultat moderselskabet	1.148	1.506
Forskelle i regnskabspraksis	-	-
Resultat koncernen	1.148	1.506
Egenkapital moderselskabet	4.868	5.383
Forskelle i regnskabspraksis:		
Udskudt skat af sikkerhedsfonde	-306	-306
Egenkapital koncernen	4.562	5.077

Disclaimer

Denne årsrapport indeholder udtalelser om fremtidige forhold. Sådanne udsagn er usikre og forbundet med risici af såvel generel som specifik karakter.

Mange faktorer kan forårsage, at den faktiske udvikling afviger væsentligt fra de forventninger og forudsætninger, som indeholdes i årsrapporten. Sådanne faktorer kan fx være konjunkturudviklinger, udviklingen i de finansielle markeder, den økonomiske indvirkning af ikke-forudsete begivenheder, som fx terrorhandlinger eller ekstraordinære vejmæssige forhold, ændring i danske og EU-mæssige regler, konkurrencefaktorer i forsikringsbranchen og udviklingen i genforsikringsmarkedet. Se endvidere www.topdanmark.com → Investor → [Risikostyring](#).

Ovenstående angivelse af risikofaktorer er ikke udtømmende. Investorer og andre, der måtte basere beslutninger vedrørende Topdanmark Forsikring på udsagn om fremtiden, bør foretage egne omhyggelige overvejelser om disse forhold samt usikkerhedsmomenter i øvrigt.

Topdanmark Forsikrings udsagn om fremtiden er i øvrigt alene baseret på information, der var kendt på tidspunktet for udarbejdelsen af årsrapporten.

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 2016 for Topdanmark Forsikring A/S.

Koncernregnskabet er aflagt i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU, og årsregnskabet for moderselskabet er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Årsrapporten er herudover aflagt i overensstemmelse med yderligere danske oplysningskrav til årsrapporter for børsnoterede finansielle selskaber.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og moderselskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af koncernens og moderselskabets aktiviteter og af koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar-31. december 2016.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og moderselskabets aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen henholdsvis moderselskabet kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Ballerup, den 23. februar 2017

Direktion:

Christian Sagild
(Adm. direktør)

Brian Rothemejer Jacobsen

Lars Thykier

Marianne Wier

Bestyrelse:

Søren Thorup Sørensen
(Formand)

Torbjörn Magnusson
(Næstformand)

Ann-Jeanette Bakkøl

Tina Møller Carlsson

Mette Jensen

Birgitte Nielsen

Lone Møller Olsen

Annette Sadolin

Jens Aaløse

Intern revisionspåtegning på koncernregnskabet og årsregnskabet

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Topdanmark Forsikring A/S for regnskabsåret 1. januar-31. december 2016. Koncernregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav for børsnoterede selskaber. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet for Topdanmark Forsikring A/S giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar-31. december 2016 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav for børsnoterede selskaber for så vidt angår koncernregnskabet samt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed for så vidt angår årsregnskabet.

Den udførte revision

Revisionen er udført på grundlag af Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder mv. samt finansielle koncerner og efter internationale standarder om revision vedrørende planlægning og udførelse af revisionsarbejdet.

Vi har planlagt og udført revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, at koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation. Vi har deltaget i revisionen af alle væsentlige og risikofyldte områder.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Nøgletallet solvensdækning

Som anført i femårsoversigten for moderselskabet er nøgletallet solvensdækning undtaget fra kravet om revision. Vores konklusion om koncernregnskabet omfatter derfor ikke nøgletallet solvensdækning, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om dette nøgletal.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet er det vores ansvar at overveje, om nøgletallet solvensdækning er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Hvis vi på dette grundlag konkluderer, at der er væsentlig fejlinformation i nøgletallet solvensdækning, skal vi rapportere herom. Vi har ingenting at rapportere i den forbindelse.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiel virksomheds krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ballerup, den 23. februar 2017

Lars Thomsen Skovsende
Revisionschef

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Topdanmark Forsikring A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Topdanmark Forsikring A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav for udstedere af børsnoterede aktier og årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet giver et retvisende billede af koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af koncernens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav for udstedere af børsnoterede aktier.

Det er endvidere vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter

Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter udgør pr. 31.12.2016 16.264 mio. kr. vedrørende skadesforsikringer og 47.351 mio. kr. vedrørende livsforsikringer.

Opgørelsen af hensættelser til forsikringskontrakter er komplekse og er i et betydeligt omfang påvirket af regnskabsmæssige skøn, baseret på ledelsesmæssige vurderinger og antagelser vedrørende fremtidige begivenheder. Vi har vurderet, at de væsentligste risici kan henføres til ændringer i antagelser, ligesom de anvendte metoder samt modeller kan have væsentlig indflydelse på målingen af hensættelserne til forsikringskontrakter og det forsikringstekniske resultat. Som følge heraf er der risiko for, at hensættelserne til forsikringskontrakter ikke måles med anvendelse af passende modeller og realistiske antagelser.

Følgende elementer er særligt komplekse og/eller er i betydeligt omfang påvirket af ledelsesmæssige skøn, vurderinger og metoder, hvor selv mindre ændringer kan have væsentlig betydning:

- Levetider, levetidsforbedringer og invaliditet (liv)
- Risikotillæg
- Forventninger til fremtidig inflation og lønudvikling (liv og arbejdsskade)
- Forventninger til fremtidige cash flow på indgåede forsikringskontrakter, herunder fortjenstmargen og risikomargen
- Rentekurven med tillæg af volatilitetsjustering
- Direkte og indirekte omkostninger til afvikling af erstatningshensættelserne
- Bedste skøn over fremtidige udbetalinger på indtrufne skader og disses forfaldstidspunkter, herunder især for større porteføljer med længerevarende afvikling.

Ledelsen har nærmere beskrevet målingen af hensættelserne til forsikringskontrakter samt de aktuarmæssige beregninger og de anvendte forudsætninger i noten Anvendt regnskabspraksis.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiel virksomheds krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Forholdet er behandlet således i revisionen

Vi har gennemgået målingen af hensættelserne til forsikrings- og investeringskontrakter, der er opgjort af ledelsen. Vores revisionsbehandlinger har omfattet:

- Vurdering og test af design, implementering samt operationel effektivitet for nøglekontroller i de statistiske- og aktuarmæssige modeller, herunder processer for dataindsamling, analyse og fastlæggelse af antagelser
- Uafhængig aktuarmæssig vurdering af de anvendte data, metoder, modeller samt antagelser i forhold til almindeligt accepterede aktuarmæssige standarder, den historiske udvikling og tendenser
- Udfordring af ændringer til de anvendte antagelser og modeller i forhold til sidste år og udviklingen i branchestandarder og praksis
- Genberegning af erstatningshensættelser til forsikringskontrakter på udvalgte brancher ved anvendelse af bestandsdata.

Nøgletallet solvensdækning

Ledelsen er ansvarlig for nøgletallet solvensdækning, der fremgår af moderselskabets femårsoversigt i årsrapporten.

Som anført i femårsoversigten er nøgletallet solvensdækning undtaget fra kravet om revision. Vores konklusion om årsregnskabet omfatter derfor ikke nøgletallet solvensdækning, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om dette nøgletal.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at overveje, om nøgletallet solvensdækning er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Hvis vi på dette grundlag konkluderer, at der er væsentlig fejlinformation i nøgletallet solvensdækning, skal vi rapportere herom. Vi har ingenting at rapportere i den forbindelse.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav for udstedere af børsnoterede aktier samt for at udarbejde et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed.

Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

København, den 23. februar 2017

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 96 35 56

Anders Oldau Gjelstrup

statsautoriseret revisor

Jacques Peronard

statsautoriseret revisor